

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ + ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1956

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Του, υπό την Ύψηλὴν Προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ ΒΑΣΙΛΕΩΣ καὶ τὴν ἐπίτιμον Προεδρίαν τῆς Α. Μ. τῆς ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924 — 1941

Β'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 11ον

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1956 — ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 5

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Μακένζυ Κίγκ 3 (πρώην Λυκαβηττού) ΑΘΗΝΑΙ — Τηλέφ. 613-571

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΑΡΘΡ. 6 Α. Ν. 1091

Διεύθυνσις Περιοδικού: ΚΑΛΛΙΡΩΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Δώρα δ' Ἰσπρία 22

Διεύθυνσις Τυπογραφείου: «ΦΑΡΟΣ» — Ἱερὰ Ὀδὸς 61

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 1,50 — Ἐτησίᾳ συνδρομὴ ἑσῶτ. Δρχ. 12, ἔξῳτ. 10 σελλίνια ἢ 2 δολλάρια

Συνδρομαὶ καὶ ἀντίτιμον περιοδικῶν νὰ στέλλωνται με ταχυδρομικὴ ἢ πραπείζιτικὴ ἐπιταγὴ ἀπροσώπως

«Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος», ὁδὸς Μακένζυ Κίγκ 3, Ἀθήναις

Ἡ Συντακτικὴ ἐπιτροπὴ ἀποφαίνεται περὶ τῆς δημοσιεύσεως ἢ μὴ τῶν ἀποστέλλομένων χειρογράφων, τὰ ὁποῖα δημοσιεύονται ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Παρακαλοῦμεν θερμῶς τοὺς καθυστεροῦντας τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τὸ περιοδικὸν ὀφειλῆς των, ὅπως ἐπισπεύσουν ταύτην.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Σελίς	Page
Ἐμπρὸς εἰς τὸ Μπιζάνι, Ε. Φωτιάδης.....	1
β) Ὅχι, ποτὲ σκλάβα ζωὴ (ποίημα) Μ. Μαλακᾶς.....	2
Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου, Κ. Παπαναγιώτου.....	2
β) Ἀνέκδοτο.....	2
Γυναῖκες τῆς Ἀρχαιοφύτου, Γ. Κουρμούλη.....	3
Ζαχαρίας Παπαντωνίου, Μ. Νικολαΐδης.....	4
Τὰ μαθητικά συσσίτια, Β. Κ. Λιμπέρη.....	5
Κυπαρισσία, Π. Καλονέρος.....	6
Τὸ Γαϊτανάκι, Β.....	7
Οἱ Παλίρροιες, Ν. Δημητροκάλλη.....	8
Ἡ Δαφνούλα, Β. Μάκης.....	9
Δωρεὰ ξένων Ἐρυθρῶν Σταυρῶν.....	10
Ἐκπολιτιστικὰς ἐκδηλώσεις στὸ χωριὸ.....	11
Φωτογραφίαι δράσεως.....	12—13
Ἡ ὑγιεινὴ τοῦ Στόματος, Στ. Σπερόντσα.....	14
Σελήνη, Γλ. Πρωτοπαπᾶ.....	15
Τροφὴ καὶ ὑγεία, Ι. Βεγκλίδης. β) Πρῶται βοήθειαι — Ἡλεκτροπληξία.....	16
Τὸ Μπουζι, Π. Γρίσπου.....	17
Ἀθλητικὴ ζωὴ, Κ. Γουώρμερνταμ, Στ. Αὐλωνίτη.....	13
Κίνησις Ε.Ε.Σ.Ν.....	19—20
Δράσις ὁμάδων Ε.Ε.Σ.Ν.....	21
Μαθητικὴ συνεργασία.....	22—24
Ὁ Κωστάκης καὶ ἡ Γιαννούλα. ΑΝ. ΒΩ.....	25
Ἐξώφυλλο: Χωρική Μουσική. Φωτογραφία Κας Β. Παπαϊωάννου. Ἐσωτερικὴ ἐξώφυλλου: Σ. Κωτσαρίδης.	
Ὁπισθόφυλλο: Τὸ Καρναβάλι: οἱ χοροὶ Α. Παπαδήμα, Μουσική: Ἀλ. Παναγιωτοπούλου.	

Σ. Γ. Κωτσαρίδης

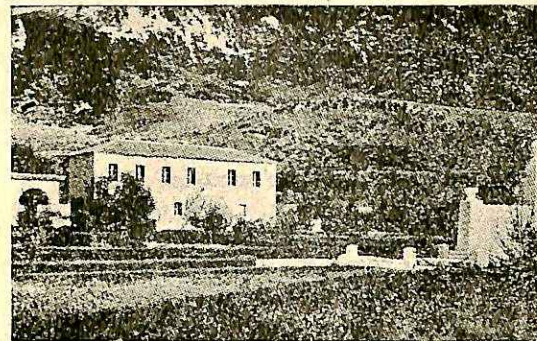
ΜΗΤΕΡΑ

Ἡ μαρούλα σὰν ξυπνήση,
τὸ σιγύρισμα θ' ἀρχίσῃ.
Τὰ σκεπάσματα ἀφρίζει,
καὶ σκουπίζει, ξεσκονίζει...

Νὰ τὸ γάλα μου ἐτοιμάζει
καὶ στὴν κούπα μοῦ τὸ βάζει.
Μοῦ τὸ δίνει καὶ τὸ πίνω,
παλληκάρι νὰ γίνω!

— Ἀκουσε, μαμὰ τῆς λέω,
κάποια μέρα ποὺ θὰ γίνω
παλληκάρι ρωμαλέο
πολλὰ δῶρα θὰ σοῦ δίνω.

Ἡ μητέρα μὲ φιλάει
καὶ χαρούμενη γελάει.
Πῶς νὰ τὴν εὐχαριστήσω!
Τῆς ἀρκεῖ νὰ τὴ φιλήσω;

Τὸ χάνι τοῦ Ἑλίου Ἀγᾶ, ὅταν παρεδόθη παρὰ τοῦ Ἑσάτ Πασᾶ ἡ πόλις τῶν Ἰωαννίνων εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Στρατὸν (1912).

Κατὰ τὴν περίφημον πολιορκίαν τοῦ Μπιζανίου — τοῦ ὁποῖου ἡ πτώσις ἔκρινε τὴν νίκην μας εἰς τὴν Ἡπειρον — ἔχομεν καὶ πάμπολλα μεμονωμένα ἐπεισόδια ἀνδρείας καὶ θάρρους, ποὺ δεικνύουν καὶ αὐτὰ, ὅσον καὶ αἱ μεγάλοι μάχαι, τὸ ὑψηλὸν ἦθος τῶν πρᾶμάχων τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἑλλάδος.

Ἴδου λ.χ. ἓνας στρατιώτης, ποὺ πηγαίνει νὰ ὕδρευθῇ ἀπὸ πηγὴν, χάνει τὸν δρόμον, συλλαμβάνεται καὶ ὀδηγεῖται εἰς τὸ Στρατηγεῖον τοῦ Ἑσάτ, τοῦ Τουρκαλβανοῦ ἢ μᾶλλον Τουρκαγιαννιώτη, ἀρχιστρατήγου τῆς τουρκικῆς ἀμύνης εἰς τὴν Ἡπειρον. Ὁ Ἑσάτ καλεῖ πρὸς ἀνάκρισιν τὸν στρατιώτην μας, παρόντος τοῦ ἐπιτελείου του καὶ πολλῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν, καὶ ἀπευθύνει εἰς αὐτὸν, ἑλληνιστί, τὸν λόγον. Καὶ ἄς σημειωθῇ, ὅτι καὶ ὁ Ἑσάτ, καὶ ὁ ἀδελφὸς του Βεχίτ, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ πυροβολικοῦ εἰς τὸ Μπιζάνι, δὲν ἦσαν μόνον ἄριστοι, ὑπὸ πᾶσαν ἔψωιν, θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν, ἀξιωματικοί, ἀλλὰ καὶ ἐλληνομοθεστατοί: εἶχαν ἐκπαιδευθῇ πλήρως καὶ οἱ δύο λαμπροὶ ἀδελφοὶ εἰς τὴν Ζωσιμαίαν Σχολὴν τῶν Ἰωαννίνων, τὴν μεγάλην ἐκείνην ἐστίαν Ἑλληνισμοῦ.

Πρόσεξε, στρατιώτη, λέγει ὁ πασάς, νὰ μᾶς εἰπῇς ὅλην τὴν ἀλήθειαν εἰς ὅ,τι θὰ σε ἐρωτήσωμεν. Ἀπὸ τὰς ἀπαντήσεις σου ἐξαρτᾶται ἡ ζωὴ σου. Ἄν εἰπῇς τὴν ἀλήθειαν ὅχι μόνον θὰ σωθῇς, ἀλλὰ καὶ θὰ διατάξω νὰ σε περιποιηθῶν. Ἄν ἀρνηθῇς νὰ μᾶς δώσης τὰς πληροφορίας, ποὺ ζητοῦμεν, θὰ τουφεκισθῇς ἀμέσως.

Καὶ ἀπαντᾷ ὁ στρατιώτης:

— Ἐγὼ, Στρατηγέ, δὲν γ.ωρίζω τίποτε. Εἶμαι στρατιώτης εἰς ἓνα λόχον, ὑπακούω εἰς τὰς διαταγὰς τῶν ἀνωτέρων μου καὶ τῆς Πατρίδος, πολέμῳ, καὶ δὲν ξέρω τί γί-

ΕΜΠΡΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΜΠΙΖΑΝΙ

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΗΣ Δ)τῆς τῆς Ἑθν. Βιβλιοθήκης

νεται γύρω μου. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἐγνώριζα, δὲν θὰ σὰς ἔλεγα, διότι εἶμαι στρατιώτης καὶ πρέπει νὰ τηρήσω τὸν ὄρκον μου.

— Τότε, θὰ τουφεκισθῇς, τοῦ λέγει ὁ πασάς.

— Εἶμαι ἔταιμος, ἀπαντᾷ ὁ στρατιώτης.

Ὁ Ἑσάτ μένει κατάπληκτος. Ἐν τῷ μεταξύ μεγάλος κύκλος ἔχει σχηματισθῇ ἀπὸ ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς, ἀκόμη καὶ στρατιώτας. Στρέφεται πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἑσάτ καὶ λέγει:

— Αὐτὸς ὁ στρατιώτης σὰς δίδει μεγάλο παράδειγμα σήμερον. Εἶναι ἄξιος συγχαρητηρίων, ὅχι θανατώσεως. Λυποῦμαι ὅτι τὸ παράδειγμα αὐτὸ δίδει ἐχθρὸς μας. Καὶ πρέπει νὰ γίνῃ γνωστὸν εἰς ὅλην τὴν στρατὸν, — πρέπει νὰ τὸ μάθουν ὅσοι λιποψυχοῦν καὶ εἶναι ἔταιμοι νὰ προδώσουν τὸν ὄρκον των.

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗ

ΟΧΙ ΠΟΤΕ ΣΚΛΑΒΑ ΖΩΗ

Εἶπεν ὁ νέος ἀνταρσιασμένος

«Ὅχι, ποτὲ σκλάβα ζωὴ!»
καὶ τοῦ χαλύβδωσε τὸ μένος,
καρδιά καὶ σῶμα καὶ ψυχὴ.

Κι ὅπως οἱ πρόγονοί του,
γράφει καὶ πάλι με ἀστραπὴς,

μὲς στὸ βιβλίον τῶν ἀθανάτων,
καινούργιες πράξεις ἡρώϊκες.
Γεῖάσου, παλικάρικα, γεῖάσου

Πολέμα γιὰ τὴ λευτεριά σου
καὶ δὲ θὰ ξεχαστεῖς ποτέ.

Καὶ ζωντανὸ καὶ ἀποθαιμένο,
ἢ Ἑλλάδα μέρος σου, ποῖα τιμὴ!

μὲ τὸ δεξί της ὑψωμένο,
θὰ σκύβει καὶ θὰ σ' εὐλογεῖ!

Καὶ συμπληρώνει ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Ἕλληνα:

—...Καὶ ἐσένα ὅχι μόνον δὲν θὰ σε τουφεκίσω, ἀλλὰ καὶ θὰ σε ἀφήσω ἐλεύθερον.

Πράγματι, τὴν ἐπομένην ὁ θαρραλέος καὶ ἐντιμὸς στρατιώτης ὠδηγεῖτο εἰς τὰς προφυλακὰς καὶ ἀφίετο ἐλεύθερος.

Ὁ Ἑσάτ μετ' τὴν ὑψηλοφροσύνην

τοῦ ἀπεδεικνύετο ἄξιον τέκνον τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας!

Κατὰ τὴν αὐτὴν πολιορκίαν τοῦ Μπιζανίου, τραυματίζεται ὁ ἀντισυνταγματάρχης — ὁ εἰς τοὺς ἑπτα πολέμους στρατηγὸς — Ἰωάννου, διοικῶν τὴν ὁγδόην μεραρχίαν μετὰ τὸν τραυματισμὸν τοῦ Ματθαίουποῦλου. Εὐτυχῶς τραυματίζεται ἐλαφρὰ τὸ ἰνδαλμα αὐτοῦ τοῦ μαχομένου στρατοῦ, ὁ ἡμίθεος, ὅπως τὸν ὠνόμαζαν, ποὺ ἐπολεμοῦσεν ἀκόλυπτος καὶ ὄρθιος καὶ τὸν ἐσέβοντο αἱ σφαίραι.

Ἄλλ' ἂν καὶ τραυματίας παραμένει εἰς τὴν γραμμὴν. Ἡ στιγμή εἶναι κρίσιμος. Τὸ θάρρος τῶν παλεμιστῶν εἶναι βεβαίως ἀδάμαστον, ἀλλὰ καὶ ἡ πολιορκία χρονίζει καὶ ἡ κόπωση εἶναι ἀφάνταστος. Καὶ φοβεῖται, ἂν ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὸ πεδίου τῆς μάχης, χαλάρωσιν τῆς εἰς τὸ ἔπακρον πλέον προσπάθειας. Ἐξ ἄλλου ἡ φιλοδοξία του εἶναι πρῶτος αὐτὸς νὰ καταλάβῃ τὸ Μπιζάνι.

Αἰφνης ἓνας ἀξιωματικὸς ὑπευθύνου ὑπηρεσίας τὸν πλησιάζει κατὰ τὴν ἀκμὴν τῆς μάχης καὶ τὸν ἐρωτᾷ:

— Κύριε διοικητά, πρέπει, νομίζω, κατὰ καθήκον νὰ γνωρίζω ποῖα εἶναι ἡ γραμμὴ τῆς ὑποχωρήσεως.

Καὶ ἀποκρίνεται ὁ ἥρωας:

— Ὁφείλετε νὰ γνωρίζετε καὶ σεῖς καὶ οἱ ἄλλοι τοῦτο μόνον: Ὅτι γραμμὴ ὑποχωρήσεως δὲν ὑπάρχει. Ἄν ἔλθωμεν εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς... (καὶ ἀπηξίωσε νὰ συμπληρώσῃ: ὑποχωρήσεως), ἔχομεν χρέος νὰ ταφῶμεν ὅλοι ἐδῶ καὶ πρῶτος ἐξ ὅλων ὁ συνταγματάρχης σας, — ἐγώ! Τὰ πτώματά μας θὰ χαράξουν τὴν γραμμὴν τῆς ὑποχωρήσεως!

Μὲ τοὺς ἀνδρας αὐτοὺς ἐδημιουργήθη ἡ νέα Μεγάλη Ἑλλάς!

Πρόσεξε, λέγει ὁ πασάς, νὰ μᾶς εἰπῇς ὅλην τὴν ἀλήθειαν.

Η Υπαπαντή του Κυρίου

Κ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ / Γέν. 'Επιθεωρητού Μ. Ε.

Μιά νεαρά μητέρα με την πάνα-
γνη λευκότητα των κρίνων εσφιγγε
στην αγκαλιά της ένα χαριτωμένο νή-
πιο, που μόλις πλησίαζε να κλείση
τον κύκλο των 40 ημερών. 'Εκείνη τη
στιγμή ή μορφή ενός ευγενικού και
σοβαρού άνδρος, προχώρησε προς
την νεάνίδα και της είπε με χαμό-
γελο:

— Μαριάμ, αύριο χαράματα
φεύγουμε για την αγία 'Ιερουσα-
λήμ. 'Εκεί στον ιερό ναό του Σο-
λομώντος θα σου δοθή η εύλογία
από τον ιερέα. Μαζί σου θα εύλο-
γηθή και ο μικρός 'Ιησούς.

.....Την άλλη ημέρα, έβόδιζε
προς τα 'Ιεροσόλυμα μιά μικρή
 συνοδεία, την οποίαν αποτελούσαν
ο άγωγιάνης έπικεφαλής, ή Παρθέ-
νος Μαρία με τον 'Ιησού επάνω
στο ζώο και ο 'Ιωσήφ.

...Την άλλη ημέρα, πρωί-πρωί,
που ήταν ή τεσσαρακοστή από τη
γέννησι του 'Ιησού ακριβώς, έμ-
παιναν στον περικαλλέστατο και
χρυσοστόλιστο ναό του Σολομών-
τος.

'Ενας άσπρομάλλης γέρον, ιερω-
μένος κινήθηκε προς το μέρος
τους, ο αιώνόβιος Ιερέας Συμεών.
'Ο πιο εύσεβης και δίκαιος κληρι-
κός δλης τής 'Ιουδαίας, σαν χιονι-
σμένος βράχος κινούμενος, άνοιγε
την αγκαλιά του. Τα μάτια του ά-
στραφταν. Τα λιπόσαρκα χέρια του
έτρεμαν. Τα χείλη του ριγοῦσαν σαν
κάτι να ψιθύριζαν. 'Ηταν βυθισμένος
σε έκσταση. Δύο δάκρυα κύλισαν από
τις θρύσες των ματιών του. Το 'Α-
γίον Πνεῦμα τον είχε φωτίσει για
την παρουσία του Χριστού. 'Επήρε
τρέμοντας το παιδί στην αγκαλιά
του, ὤμωσε τα μάτια του προς το
θόλο του ναού και κυριευμένος από
ισρή συγκίνησι ψιθύρισε: «'Ας πε-
θάνω τώρα Θεέ μου, μιά και αντί-
κρισαν τα μάτια μου τον Χριστόν,
τον όποιον έστειλες για να φωτίση
το ανθρώπινο γένος και να δοξάση
τον περιούσιον λαόν του 'Ισραήλ».

'Επειτα έγύρισε προς τον 'Ιωσήφ
και την Μαρία και αφού τούς εύλό-

γησεν είπεν: «Το παιδί αυτό
προορίζεται να γίνη αίτία, ὥ-
στε πολλοί, που δεν πιστεύ-
ουν εις αυτό, να απομακρυνθουν ά-
πο τον δρόμον του Θεού και να χα-
θούν, ενώ άλλοι που θα πιστεύσουν
να σωθουν και να δοξασθουν.

»Και εις έσένα όμως Παμμακά-
ριστη μητέρα, θα γίνη αίτία να
νοιώσης να περνά την καρδιά σου,
πέρα ως πέρα, φαρμακερή ή ρομ-
φαία του πόνου, όταν θα τον αντι-
κρύσης να κρέμεται καρφωμένος έ-
πάνω εις τον σταυρόν.

... 'Εκείνη τη στιγμή ξεπρόβαλε
μιά υπέργηρη γυναίκα, ή προφήτις
'Αννα, κόρη του Φανουήλ, κατα-
γομένη από τη φυλή του 'Ασήρ.
'Ηταν άφιερωμένη εις τον Κύριον
και ένέπνεε παντού, τον βαθύν σε-
βασμόν.

'Η γριά προφήτις έφωτίσθηκεν
από το 'Αγίον Πνεῦμα και έπλησί-
ασε τον 'Ιησούν με ταραχήν και
χαράν. 'Επροφήτευσεν ότι ο 'Ιησούς
θα σκορπίση την ειρήνην και την
δικαιοσύνην εις όλους τούς ανθρώ-
πους και την χαράν και δικαίωσιν

«'Υψωσε τα μάτια του προς
το θόλο του ναού...

εις όλους εκείνους, οι όποιοι έπερί-
μεναν τον λυτρωτήν, τον Μεσσίαν.
'Ολα αυτά έγιναν στις 2 Φεβρου-

αρίου του 1 μ. Χ., δηλαδή εδώ και
1956 χρόνια. Γι' αυτό και ο χρι-
στιανικός κόσμος εορτάζει την μνή-
μην τής επιτελέσεως του ιερού αυ-
τού καθήκοντος τής 'Υπεραγίας Θε-
οτόκου κάθε χρόνο στις 2 Φεβρου-
αρίου. 'Η εορτή ονομάζεται «'Υπα-
παντή του Κυρίου», έπειδή κατά
την ημέραν αυτήν ο εύσεβής πρε-
σβύτες Συμεών υποδέχθηκε τον
Χριστόν εις τας αγκάλας του. Την
ημέραν αυτήν τής προϋπαντήσεως
του Κυρίου, ψάλλεται το έξής ὡ-
ραιότατον έκκλησιαστικόν ὄσμα —
άπολυτίκιον: «Χαίρε κεχαριτωμένη
Θεοτόκε Παρθένε. Γιατί από έσένα
έτέχθη και ήλθεν εις τόν κόσμον ο
Χριστός, ο Θεός ήμών, ο όποιος
σαν ήλιος τής δικαιοσύνης που έί-
ναι, φωτίζει όλους όσοι είναι βυθι-
σμένοι στο σκοτάδι τής άμαρτίας.
Χαίρε πάρα πολύ και σύ, πρεσβύτε
δίκαιε, που εύτύχησες να δεχθής
στην αγκαλιά σου τον λυτρωτήν
των ψυχών μας, τον Χριστόν, ο ό-
ποιος μάς έχάρισε την άνάστασιν».

ΑΝΕΚΔΟΤΟ

'Ο Γ. Ουάσιγκτων όταν ή-
ταν πολν νέος, είχε μεγάλη
κλίσι εις τα ταξίδια και το
όνειρό του ήταν να γίνη ναυ-
τικός. 'Υστερα από πολλές
προσπάθειες κατάρθωσε να
προσληφθή εις ένα πλοίο. Την
ημέρα τής άναχωρήσεως αφού
έστειλε τις άποσκευές του με
τον υπηρέτη του, έπήγε να
άποχαιρετήση τη μητέρα του.
Την εύρηκε να κλαίη άπαρη-
γόρητη και άνικανη να προ-
φέρει και μία λέξι.

Βλέποντας τη μητέρα του
εις αυτή την κατάσταση ο Γ.
Ουάσιγκτων έλλαξε άμέσως
άπόφασιν.

— Πήγαινε να ζητήσης
τις άποσκευές μου, είπε στον
υπηρέτη του. Δεν πρόκειται
να ταξιδέψω πλέον. Προτιμώ
να θυσιάσω τις κλίσεις μου
παρά να πικράνω σ' αυτό το
βαθμό τη μητέρα μου.

'Ο Θεός άντήμειψε αυτή
την υϊική στοργή. 'Ο Ουά-
σιγκτων έγινε άργότερα Πρό-
εδρος των 'Ηνωμένων Πολιτει-
ών τής 'Αμερικής και έπήρε
επάξια τον τίτλο του Μεγά-
λου 'Ανδρός.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ

Γ. Ι. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ, Καθηγητού Παν. 'Αθηνών

Αί γυναίκες των άπορωτέρων τά-
ξεων έξετέλουν βεβαίως πολλές ά-
πο τας οικιακάς εκείνας εργασίας,
τας όποιας έκαμνον συνήθως αϊ θε-
ραπαινίδες και το άλλο υπηρετικόν
προσωπικόν των εύπόρων οικογε-
νειών. 'Η μη πλουσία οικοδέσποινα
παρεσκεύαζε μόνη το φαγητόν τής
οικογενείας και δεν έθεωρείτο καθό-
λου άνελεύθερον να άντλή από το
φρέαρ ὕδωρ, να άνάπτη την έστίαν,
να αλέθη εις τόν χειρόμυλον κλπ.
'Όταν οι πρέσβεις του 'Αλεξάνδρου
ήλθον εις 'Αθήνας, εις την οίκίαν
του ένδόξου Φωκίωνος, ο όποιος έ-
ζη έθελουσίως έν έντίμω πτωχείᾳ
εύρον την εύγενή οικοδέσποιναν να
μάττη, δηλ. να ζυμώνη.

'Η κυριώτερα όμως και έντιμοτέ-
ρα χειρωνακτική ένασχόλησις τής
'Ελληνίδος πάσης τάξεως ήτο ή ά-
σχολία της με τόν ὕφαντι-
κόν ἱστόν. 'Ακόμη και βα-
σίλισσαι, σύζυγοι ένδόξων βα-
σιλέων όπως ή Πηνελόπη και
ή 'Ανδρομάχη, άκόμη και θεαί,
όπως ή Καλυψώ και ή Κίρκη, ὕφαι-
ναν εις τόν ἱστόν. Το πανάρχαιον

αυτό και περίφημον εργαλείον τής
έλληνικής οικονομίας ο ἱστός, ο
όποιος έκαλείτο και έριουργεί-
ον, ήτο πολυσύνθετος.

Το προσδιωρισμένον διά τα θή-
λεα μέλη τής οικογενείας τμήμα τής
οίκίας άνομάζετο γυναικωνίτις,
έθεωρείτο δε ως ιερόν και ά-
δυτον και άπηγορεύετο ή εις αυτό εĩ-
σοδος παντός μη στενού συγγενούς
τής οικογενείας. Αϊ νεαράι παρθένοι
δεν έπετρέπετο να έλθουν πέρα τής
έσωτερικής θύρας, τής μεσαύλου
αϊ δε έγγαμοι οικοδέσποινοι έξω
τής έξωτερικής θύρας, τής αὐλῆς
ου, όπως έλεγετο. 'Εκεί εις το έσω-
τερικόν τής οίκίας διήρχοντο τόν βί-
ον αϊ άρχαίαι 'Ελληνίδες, άσχο-
λούμεναι με τα οικιακά έργα.

'Ενωείται ότι υπήρχον και εύκαι-
ρίαι διά την έξοδον και την δημοσίαν
έμφάνισιν των γυναικών, όπως ή-
σαν αϊ πομπαί των Παναθηναίων,
των θεσμοφορίων και άλλων μυστη-
ρίων και παννυχίδων, ή εις το θέα-
τρον παρακολούθησις παραστάσε-
ων, τραγωδιών και κωμωδιών κλπ.
Είς διαφόρους πάλιν έλληνικάς

πόλεις παρείχετο μεγαλυτέρα έλευ-
θερία δημοσίας έμφανίσεως και
μόλις τα μεγαλυτέρα εις τας παρ-
θένους παρά εις τας έγγάμους γυ-
ναίκας. Εις την Σπάρτην λ. χ. αϊ
νεάνιδες έγυμνάζοντο όπως και οί
νέοι, εις δε την Χίον άναφέρεται ότι
αϊ νεάνιδες διηγωνίζοντο προς τούς
νέους εις την πάλην και τούς άγώ-
νας δρόμου. Εις την 'Ολυμπίαν τέ-
λος αϊ παρθένοι ήσαν έλεύθεραι να
προσέλθουν και παρακολουθήσουν
τούς άγώνας, ενώ αντίθετως εις
τας έγγάμους άπηγορεύετο να διέλ-
θουν τόν 'Αλφειόν και να πλησιά-
σουν την ιεράν 'Αλτιν. 'Όσοι έγ-
γαμοι συναλαμβάνοντο παραβαί-
νουςαι την άπαγόρευσιν και έπιχει-
ρούσαι μετημφισμέναι να πλησιά-
σουν τόν τόπον διεξαγωγής των
αγώνων, έτιμωρούντο σκληρότατα.

'Εκείνο το όποιον φαίνεται ότι
είχε πλήρως παραμεληθή κατά την
αρχαιότητα, ήτο ή έκπαίδευσις των
γυναικών. Δεν υπήρχον παρθενωγα-
γεία ή άλλα έκπαιδευτικά ιδρύμα-
τα διά γυναίκας, ούτε προσελαμ-
βάνοντο χάριν αυτών ιδιωτικοί δι-
δάσκαλοι. 'Η άρχαία 'Ελληνίς έ-
μάθαιεν όσα κυρίως τής έδίδασκεν
σιγά-σιγά ή μήτηρ και ή τροφός,
τα μοναδικά πρόσωπα, εις τα όποια
ήτο έμπειστημένη ή όλη άνατρο-
φή της.

Βεβαίως ή άρχαία 'Ελλάς, άνέ-
δειξε κατά τόπους και εποχάς πολ-
λές και διασήμους γυναίκας πεπαι-
δευμένας, ποιητρίας, φιλοσόφους
κλπ. Διάσημοι πεπαιδευμένοι γυ-
ναίκες ήσαν ή Σαπφώ, ή Κορίννα,
ή Τελέσιλλα, ή 'Ασπασία κλπ. άλ-
λα πάντως ήσαν μόνον έξοχοι και
ένδοξοι εξαίρέσεις, των όποιων την
έμφάνισιν και άνάδειξιν ηνόνησαν
ιδιαίτεραι τοπικαί ή άλλαι περι-
στάσεις.

'Ιδιαίτερα διδασκαλεία φαίνεται
ότι υπήρχον μόνον διά τας αὐλη-
τρίδας, τας ψαλτρίδας και τας κι-
θαριστρίδας. Ταῦτα πρέπει να φαν-
τασθώμεν ως ένα είδος σημερινών
ώδειών, εις τα όποια προσήρχοντο
και έδίδασκοντο συστηματικώς ὄρ-
χησιν και ένόργανον και όργανικήν
μουσικήν.

Εις την φωτογραφίαν ο δ)ντης του Γραφείου ΕΣΝ της εν Γενεύη 'Ενώ-
σεως των 'Ερυθρών Σταυρών κ. Schusselé (καθήμενος) συζητεί εις το
γραφειόν του με τους συμμετασχόντας εις το συνέδριον του Καναδά άν-
τιπροσώπους 'Ελλάδος, Γιουγκοσλαβίας και 'Ισπανίας.

Mr. Schusselé, (sitting), Director of the League JRC Bureau,
in his office in Geneva during a friendly discussion with
the delegates at the JRC Study center in Kingston Canada
Unesco grantees, of Greece, Japan and Jugoslavia.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ

Μέσα στο πολύπλευρο πνευματικό έργο του Ζαχαρία Παπαντωνίου η παιδαγωγική πλευρά του κρατεί μίαν ξεχωριστή θέση. Χωρίς να έχει καμμιά ειδική μόρφωση (είχε παρακολουθήσει μόνο μαθήματα ιατρικής στο Έθνικό Πανεπιστήμιο), έγραψε όχι μόνο εξαιρετικά λογοτεχνικά κείμενα (πεζά και ποιητικά), κατάλληλα για τα παιδιά, αλλά έγραψε και ιδιαίτερα και αποκλειστικά για τα παιδιά, με αξιοθαύμαστες παιδαγωγικές ικανότητες.

Τέτοια έργα του είναι τα παιδικά του ποιήματα συγκεντρωμένα σ' έναν τόμο με τον γενικό τίτλο «Χελιδόνια», καθώς και το περίφημο άναγνωσματάριό του «Ψηλά Βουνά», που είχε εγκριθεί από το Κράτος και είχε εισαχθεί στα δημοτικά σχολεία της χώρας ως αναγνωστικό της Γ' τάξεως.

Τα ποιήματα αυτά, από τα οποία πολλά είναι και μελοποιημένα, ζούν ακόμη και θα ζήσουν στην Έλληνική παιδική γραμματολογία. Διότι, με την λιτή και αρμονική μορφή τους, με την απλότητα και τη διαύγεια του περιεχομένου τους, με την ευγενική πνοή αγάπης και ανθρωπιάς, που αναδίδουν — μιάς αγάπης, που αγκαλιάζει με τρυφερή στοργή τη φύση και τη ζωή της Ελλάδος και τον άνθρωπο γενικότερα, — άπηχούν βαθειά στην ψυχή του Έλληνόπουλου και δροσίζουν και ζωογονούν το πνεύμα του.

Ίδου πώς παρουσιάζει ο ποιητής στα παιδιά — και όχι μόνο στα παιδιά αλλά και στους μεγάλους ακόμα — τον γέρο-βασκό, που άνα θυμιάται την περασμένη ζωή του:

Πόσα χρόνια πέρασα
κι' άσπρισα και γέρασα
πάνω στα ψηλάματα
βόσκοντας τα πρόβατα!
Σε ψηλές άνηφορές
σαν κοτούφι έχυθηκα
κι έπεσα σε ρεματιές
και λαγοκοιμήθηκα.
Μύρμηγκα δε ζήμωσα
κι άνθρωπο δε θύμωσα.
Πήρα τα μικρά τ' άρνιά
σαν παιδιά στην άγκαλιά.
Μιά ζωήν έπέρασα
κι επ' ό Θεός και γέρασα
και το χιόνι το πολύ
μούπεσε στην κεφαλή....

Τα παιδικά ποιήματά του, χωρίς να έχουν και να δείχνουν φωναχτά στενό διδακτικό χαρακτήρα, υποβάλλουν στο παιδί τα πιο διδακτικά συναισθήματα και κινούν γόνιμα και δημιουργικά τη σκέψη του. Και ενώ έτσι το καλλιέργου, και το έξυψώνουν πνευματικά και ψυχικά με το περιεχόμενό τους, έξευγενίζουν συγχρόνως και αναπτύσσουν με τη μορφή τους — την απλή και έκφραστική γλώσσα τους, τον αρμονικό ρυθμό τους, το άρτιο καλλιτεχνικό τους ύφος — την γλωσσική και την έν γένει έκφραστική καλαισθησία τους.

Ένα ακόμη παράδειγμα θα δείξει πιο θετικά και πιο παρυστατικά την ευγένεια και την ανθρωπιά του, περιεχομένου και την λεπτή και υποβλητική έκφραστικότητα των παιδικών του ποιημάτων:

Έχω άκούσει χίλια λόγια, χαρωπά
(λυπητερά,
μα ποτέ, καμμιά φορά, δε μιλήσανε
(τα λόγια
σαν του σκύλλου την ούρά.

Άνταμώθηκαν άνθρωποι κι έχουν
(κλάμει από χαρά,
μα κανείς καμμιά φορά, «καλωσώρι-
σες» δεν είπε,
σαν του σκύλλου την ούρά.

Τα «Ψηλά Βουνά» έξ άλλου έφεραν στο Έλληνικό δημοτικό σχολείο μίαν έντονη και καθαρή πνοή άνανέωσης. Όταν, πρό πάντων, λάθη κανείς ύπ' όψει του την έποχή, που παρουσιάσθηκαν — γύρω στα 1920 — μίαν έποχή, όπου τα σχολικά βιβλία ήσαν τις περισσότερες φορές στενά, στεγνά και άχαρα ήθοπλαστικά κατασκευάσματα, θ' άντιληφθή καλύτερα την πολύτιμη συμβολή, που ό Ζαχαρίας Παπαντωνίου έπρόσφερε στην Έλληνική παιδεία και στο Έλληνόπουλο.

Έπρόσφερε μιά φωτεινή και καθαρή μορφή της Ελλάδος, μίαν ωραία και λαμπερήν εικόνα της φύσεώς της, μιά δροσερή και ζωντανή εκδήλωση της ζωής της. Με την ευστοχη και ποιητική του έμπνευσι, να παρουσιάσει μίαν ομάδα από παιδιά, που άνεβαίνουν στα ψηλά βουνά και ζούν για λίγο καιρόν ομάδακί την άπλή και

άγιη ζωή του ύπαίθρου, έπήρε από το χέρι όλα τα Έλληνόπουλα και σαν ένας καλός, πρόθυμος και ευγενικός οδηγός τα άνέβασε με προσοχή και με γνώση στις ίδιες εκείνες κορφές. Και από κει πάνω, μέσα στην καθαρή και μυρωμένη εκκίνηνη άτμόσφαιρα, τα βοήθησε να δούν, να νοιώσουν και να χαρούν την όμορφη της Έλληνικής γής και την άξία και τη δύναμη της Έλληνικής ψυχής. Και ν' αγαπήσουν έτσι και τα δυό — την γή και την ψυχή της Ελλάδος — πιο βαθιά, πιο συνειδητά και πιο πιστά.

Άλλά στο άποκαλυπτικό αυτό άνέβασμα και στην πλατειά και βαθειά αυτήν έποπτεία ό καλός και πρόθυμος οδηγός δεν ήξερε μόνο να καθοδηγή με αγάπη και να καταποτίξη με γνώση τα παιδιά. Ήξερε άκόμη, με την άπλή και έκφραστική του γλώσσα, με το λιτό και ζωντανό του ύφος, με την καθαρή και διάφανη διατύπωση των νοημάτων του, με την ευχάριστη και υποβλητική άφήγησί του, να μιλά μαζί τους φυσικά και άδίαστα, να δονή την καρδιά τους και να κινή τη σκέψι τους, να τα μάθη να κοιτάζουν γύρω με μάτι καθαρό και δυνατό, που να μπορεί να άνεβαίνει έως τις κορφές και να είσχωρή έως το βάθος.

Και όλα αυτά, χωρίς να έχη ειδική παιδαγωγική μόρφωση, χωρίς να είναι εκπαιδευτικός, αλλά μόνον από διαίσθησι και ψυχολογική ικανότητα, από αγάπη στο παιδί και στον άνθρωπο, από δύναμη κρίσεως και στοχασμού, από ύψηλή πρό πάντων συναίσθησι πνευματικού, κοινωνικού και έθνικού χρέους. Και γι' αυτό άκριβώς, όπως με τις ίδιες πνευματικές και ψυχικές άρετές μπόρεσε να δώσει πλούσιους και εκλεκτούς καρπούς σε όλα τα είδη του λόγου, με τα όποια είχεν άσχοληθή — την ποίησι, την πεζογραφία, το θέατρο, το χρονογράφημα, τη δημοσιογραφία, την καλλιτεχνική, θεατρική και μουσική κριτική — έτσι και στον παιδαγωγικό τομέα έπρόσφερε τη συμβολή του με την ίδιαν αγάπη και πίστι και με τα ίδια γόνιμα και ίκανοποιητικά άποτελέσματα, για την άνάπτυξι και άνύψωσι του πνευματικού πολιτισμού της Πατρίδος του.

ΤΑ ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΣΣΙΤΙΑ

Β. Κ. ΛΙΜΠΕΡΗ Δ)ντo Σχoλ. 'Υγεινής, 'Υπ. Παιδείας.

Η σημασία των μαθητικών συσσιτίων ως θεσμού υγεονολογικού, παιδαγωγικού και κοινωνικού περιεχομένου έχει τύχει της καθολικής άναγνωρίσεως.

Τα μαθητικά συσσίτια έν συνδυασμώ με τον θεσμόν των μαθητικών κατασκήνωσεων άποτελούν την βάση της μαθητικής προνοίας και το

μενον έκάστοτε άναλόγως των συνθηκών της κοινωνικής διαβιώσεως.

Η συστηματική όργάνωσις και λειτουργία των μαθητικών συσσιτίων ήρχισε κατά το έτος 1939, ότε το πρώτον έλειτούργησεν εις τα σχολεία διά της παροχής πλήρους μεσημερινού γεύματος.

Έκτοτε δε ταύτα άποτελούν θεσμόν κινούμενον έντός της όλης σχολικής ζωής, με σκοπούς όχι μόνον κοινωνικούς αλλά και παιδαγωγικούς.

Ο πόλεμος άνέκοψε την όλην προσπάθειαν, κατά δε την διάρκεια της κατοχής τα μαθητικά συσσίτια δεν έλειτούργησεν αυτότελώς, αλλά έντός των πλαισίων των γενικών συσσιτίων διά τον πληθυσμόν.

Κατά το σχολικόν έτος 1946-47 ήρχισεν η επανάλειτουργία των μαθητικών συσσιτίων, εις τα όποια έλαβον μέρος πάντες οι μαθηταί, ά-

Μαθηταί του Γ' Δημ. Σχολ. Χανίων - Κρήτης παίρνουν το συσσίτιόν των.
Pupils of the 3rd El. School Canea Crete taking their midday lunch.

πλέον άποτελεσματικών και θετικών μέσων προστασίας της υγείας των άπόρων και εξησθενημένων μαθητών.

Άλλά και διά την έπιτυχίαν του εκπαιδευτικού έργου ό θεσμός των μαθητικών συσσιτίων έχει κεφαλαιώδη σημασίαν.

Είναι αυτονόητον, ότι πεινώντες μαθηταί δεν δύνανται να παρακολουθήσουν την σχολικήν εργασίαν.

Και πρό του πολέμου πολλοί μαθηταί κατά ποσοστόν 20% περίπου, μικρότερον ή μεγαλύτερον άναλόγως της περιφέρειας, δεν έτρέφαντο έπαρκώς και είχον ανάγκην συμπληρωματικής διατροφής πρός άποφυγήν των συνεπειών του υποσιτισμού.

Μετά τας δοκιμασίας όμως του πολέμου και της κατοχής το ποσοστόν 20% εις την χώραν μας δεν δύναται να είναι τουλάχιστον μικρότερον. Ο υποσιτισμός των μαθητών δεν παρατηρείται μόνον εις την Ελλάδα. Και εις χώρας πλουσιωτέρας της ιδικής μας υπάρχουν πεινασμένα παιδιά κατά ποσοστόν κυμαινό-

Ποτέ μὴν κάθεσθε στο τραπέζι χωρίς να πλύνετε τα χέρια σας ή όταν εισθε κουρασμένοι ή θυμωμένοι.

Μὴν όμιλίητε για δυσάρεστα πράγματα τὴν ώρα τοῦ φαγητοῦ.

Διώχνετε μακριὰ τὶς στενώχωρες σκέψεις.

Τρώγετε σὲ τακτικὲς ώρες, χωρίς να παραφορτώνετε τὸ στομάχι σας καὶ μόνον όταν ἔχετε χωνέψει.

πό δε του έτους 1947-48 η όργάνωσις των συστηματοποιήθη και έλειτούργησεν με καθωρισμένον διατολόγιον παρέχον 500 θερμίδας ήμερησίως εις έκαστον μαθητήν. Κατά το έτος τουτο συμμετέσχον εις τα μαθητικά συσσίτια 700.000 μαθηταί. Κατά το έτος 1948-49 όμως παρεσχέθη συμπληρωματική διατροφή εις 720.000 μαθητάς, κατά το έτος 1949-50 εις 600.000, κατά το έτος 1950-51 εις 280.000 μαθητάς. Κατά τα μετέπειτα σχολικά έτη 1951-52, 1952-53 και

Μαθηταί του Δημ. Σχολ. Ρεθυμνίου 'Ιωαννίνων παίρνουν το πρωϊνό ρόφημα.
Pupils of the Elem. School Rethymvion taking their midday lunch.

1953-54 δεν έλειτούργησεν μαθητικά συσσίτια, έλλείψει πιστώσεων και έφοδίων.

Κατά το παρελθόν έτος 1954-55 έλειτούργησεν μαθητικά συσσίτια με συμμετοχήν 200.000 μαθητών διά της παροχής ροφήματος έκ γάλακτος, πέντε δρομίων βουτύρου και δέκα δρομίων τυρού, κατά δε το τρέχον έτος λειτουργούν διά 400.000 μαθητάς.

Διά της τοιαύτης συμπληρωματικής διατροφής παρέχονται ήμερησίως κατά μαθητήν 750 θερμίδες, και το σημαντικότερον, ζωικά λευκάματα και λίπη, των όποίων η σημασία είναι βασική διά την σωματικήν και πνευματικήν άνάπτυξιν των μικρών μαθητών.

Η έπιτυχία κατά το παρελθόν έτος των μαθητικών συσσιτίων υπήρξε πλήρης. Πάντες οι έπιθεωρηταί στοιχειώδους εκπαιδεύσεως εις τας έκθέσεις των τονίζουν τα ευεργετικά άποτελέσματα επί της υγείας των μαθητών, όσον και επί της καλύτερας τούτων σχολικής άποδόσεως.

Και πρέπει να έξαρθή ιδιαίτερος ή έν προκειμένω συμβολή του Έλληνικού Έρυθρού Σταυρού, ό όποιος διά της παροχής εις το 'Υπουργείον Παιδείας των έφοδίων, κατέστησε δυνατήν την λειτουργίαν των μαθητικών συσσιτίων εις τόσον εύρείαν έκτασιν, προσθέτας ούτω εις το πλούσιον ένεργητικών του μίαν μεγάλην έθνικήν και κοινωνικήν υπηρεσίαν.

Μαθηταί του Δημ. Σχολ. 'Ελληνικού - 'Ιωαννίνων παίρνουν το πρωϊνό ρόφημα.
Pupils of the El. School Hellenikon Janina taking their midday lunch.

Κυπαρισσία: τὸ Κάστρο.

Μιά από τις ωραιότερες διαδρομές της Ελλάδος, είναι τὸ ταξίδι πρὸς τὴν Τριφυλία, πού βρίσκεται πρὸς τὰ Β.Δ. τῆς Μεσσηνίας, καὶ τὴν ἀγκαλιάζει ὁλόκληρη ὁ ωραιότερος κόλπος τῆς Κυπαρισσίας. Ἡ Κυπαρισσία, εἶναι μιὰ χαριτωμένη πόλις, μὲ ἐνδιαφέρον ἱστορικό καὶ ἀρχαιολογικὸ μεγάλης σημασίας. Ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τὰς Ἀθήνας εἶναι 312 χιλιόμετρα μὲ τὸ αὐτοκίνητο. Ὁραιότερο ὅμως εἶναι τὸ ταξίδι μὲ τὸ τραῖνο μέσῳ Πατρῶν, ὁπότε ὁ ταξιδιώτης θὰ ἔχῃ τὴν εὐκαιρία περνώντας ἀπὸ τὶς ἀκρογιαλιές τοῦ Κορινθιακοῦ, νὰ ἰδῇ τὰ ὠραιότατα τοπία τῆς Πελοποννήσου καὶ ἀπὸ τὰς Πάτρας, κατηφορίζοντας πρὸς τὸν κάμπο τῆς Ἡλείας, νὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν Ὀλυμπίαν καὶ νὰ συνεχίσῃ τὸ ταξίδι του μέχρι Τριφυλίας, Κυπαρισσίας καὶ Πύλου. Ἀλλὰ ἡ διαδρομὴ αὕτη εἶναι πολὺ πρὸς μεγάλη καὶ ἀπαιτεῖ περισσότερο χρονικὸ διάστημα.

Ἡ Κυπαρισσία εἶναι πόλις ἀρχαιοτάτη καὶ ἀναφέρεται ἀπὸ τοὺς χρόνους τοῦ Ὁμήρου («Ἰλιάς Β—593) ὡς τμήμα τοῦ Βασιλείου τοῦ Νέστορος. Τὸ ὄνομά της, κατὰ τὴν Ἑλληνικὴ μυθολογία ἀποδίδεται εἰς κάποιον ἥρωα, φίλον τοῦ θεοῦ Ἀπόλλωνος, ὁ ὁποῖος εἰς ἓνα ἀπὸ τὰ κυνήγια τοῦ ἐσκότωσε κατὰ λάθος ἓνα ἀπὸ τὰ ἱερὰ ἐλάφια τῆς Ἀρτέμιδος καί, πρὸς τιμωρίαν του, μετεμορφώθη σὲ κυπαρίσσι, πού ἐφύτρωσε εἰς τὸ κέντρον ἀκριβῶς τῆς σημερινῆς πόλεως, ὅπου ἀργότερα ἰδρύθη καὶ τὸ ἱερὸν τῆς Κυπαρισσίας Ἀθηνάς.

Κατὰ τὰ Μεσαιωνικὰ χρόνια, μὲ τὴν εἰσβολὴν τῶν βαρβάρων ἐπιδρομέων εἰς τὴν Ἑλλάδα, πολλοὶ κάτοικοι τῆς Πελοποννήσου ἀπὸ τὴν Ἀρκαδίαν ἀναγκάσθηκαν νὰ καταφύγουν εἰς τὴν Κυπαρισσίαν, ἢ ὁποία ἀπὸ τότε ἔχασε τὸ ἀρχαῖον

ὄνομά της καὶ μὲτωνομάσθη «Ἀρκαδίαν». Μὲ τὸ ὄνομα αὐτὸ εἶναι γνωστὴ κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος μὲ Βασιλικὸν Διάταγμα τοῦ Ὁθωνος, μετωνομάσθη Κυπαρισσία. Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς 4ης Σταυροφορίας οἱ κάτοικοι τῆς Κυπαρισσίας ἐπρόβωλιν ἡρώικὴν ἀντίστασιν ἐναντίον τῶν ξένων ἐπιδρομέων.

Ἡ Ἀρκαδίαν ἐπὶ Φραγκοκρατίας ἦταν ἔδρα Βαράνου, καθὼς καὶ τοῦ Ἐπισκόπου Χριστιανουπόλεως. Ἡ ἀρχαία Χριστιανούπολις ἦταν ἐκεῖ κοντά, ὅπου σῶζονται μεγάλα κτίρια καὶ ἐρείπια πρωτοχριστιανικῶν ναῶν, εἰς τὸ σημερινὸ χωριὸ «Χριστιάνον».

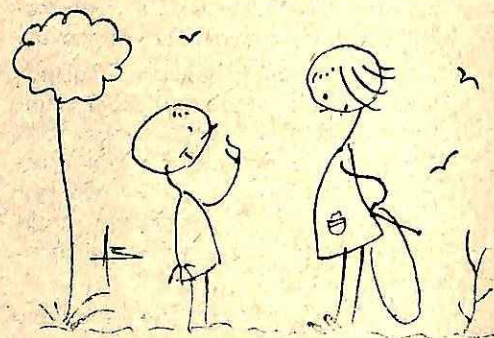
Ἐπὶ τουρκοκρατίας ἐπίσης ἡ Κυπαρισσία ἦταν κέντρον σπουδαϊστάτου τῆς Πελοποννήσου. Ἐκεῖ ἐξῆσεν ἐπὶ πολὺ χρονικὸν διάστημα καὶ ὁ ἥρωας τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως Ἀμβρόσιος Φραντζῆς ὡς ἐπισκοπικὸς ἐπίτροπος τῆς περιοχῆς καὶ ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν, ὅχι μόνον ἀγωνιστῆς καὶ κληρικὸς λαϊκός, ἀλλὰ καὶ συγγραφεὺς ἀξιόλογος μὲ τὴν περίφημη «Ἱστορία τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος» καὶ ἄλλα ἔργα του.

Σήμερα ἡ πόλις τῆς Κυπαρισσίας, ἀπλώνεται κάτω ἀπὸ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Ψυχροῦ (1115 μ. τοῦ ἀρχαίου Αἰγῶλεω), σὲ μιὰ ἑκτασι ἀρκετὰ μεγάλη καὶ ἀποτελεῖ ἓνα γραφικώτατο πανόραμα. Τὸ κλίμα τῆς περιοχῆς εἶναι ὑπέροχο καὶ ὁ κάμπος τῆς ἀληθινὸς παράδεισος, παράγει δημητριακά, φρούτα, λάδι, περίφημο καὶ προϊόντα κτηνοτροφικά.

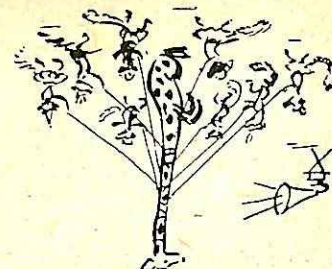
Ἡ Κυπαρισσία ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο Συνοικισμοὺς τῶν παρολιακῶ καὶ τὴν παλαιὰ πόλιν, πού βoίσκεται εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ἀρχαίου κάστρου. Αἱ δύο πόλεις ἔχουν ἐνωθῇ σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου, ἀλλὰ ἡ παλαιὰ Κυπαρισσία παρουσιάζει νέα ζωὴ καὶ κίνησι. Ἐνῶς ἡ παλαιὰ Κυπαρισσία παρσκιμάζει. Ἡ παλαιὰ πολιτεία διὰ διατηρεῖ τὸ ντόπιο χρώμα της καὶ παρουσιάζει πεισισώτερον ἄνδιαφέρον γιὰ τὸν ξένον ἐπισκεπτή. Λιθόστρωτα δρομῶν ἀνθοφυλά, στίπια ἀρχοντικά παλαιά,

ἀρχαῖες ἐκκλησίαις ὅπως ἡ Μητρόπολις καὶ ἡ Ἀγία Τριάδα, βρύσες τῆς μεσαιωνικῆς ἐποχῆς καὶ τῆς Τουρκοκρατίας, ὅπου ἐσώζετο ἄλλοτε ὁ περίφημος Πλάτανος τῆς Ἀρκαδίας, κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιον τοῦ ὁποῖου ὁ Τούρκος πασὰς ἐδίκασε τοὺς ὑπηκόους του χριστιανοὺς, πολλοὺς τῶν ὁποίων εἶχε κρεμάσει ἐκεῖ. Σήμερα ὁ πλάτανος αὐτὸς ἔχει ξεριζωθῇ καὶ ἀπομένει μόνον τὸ ξερὸ κουφάρι του...

Ἀνηφορίζομε τώρα πρὸς τὸ κάστρο τῆς Κυπαρισσίας, τὸ ὁποῖον χρονολογεῖται ἀπὸ τοὺς ὁμηρικὺς χρόνους. Συναπτὰ κανεῖς παντοῦ ἐκεῖ περᾶσι τοὺς ὁγκολίθους προϊστορικοὺς. Πάνω ἀπ' τὸ πανάρχαιο κάστρο σῶζονται τὰ ἐρείπια τοῦ Βυζαντινοῦ καὶ Φράγκικου κάστρου, λείψανα πυργῶν τῆς Τουρκοκρατίας καὶ τῶν χρόνων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Ἀλλὰ τὰ πάντα εἶναι ἐντελῶς σχεδὸν κατεστραμμένα καὶ σὲ πλήρη ἐγκατάλειψιν. Ὅμως τὸ θέαμα ἀπ' ἐκεῖ ψηλὰ εἶναι ἀφαντάστου γοητείας. Ὁ κάμπος ὁλόκληρος τῆς Τριφυλίας ἀπλώνεται μπροστὰ στὰ πόδια μας, ἡ πόλις καὶ ἡ παραλία, ἡ ἀπέραντος θάλασσα καὶ μακριὰ ξεχωρίζει κανεῖς τὴ Ζάκυνθο, τὴν Κεφαλληνίαν καὶ ἄλλα νησιά, ἐνῶ ὁ ἥλιος βασιλεύει πρὸς τὴ Δύσιν, ὁλοπύρφυρος, σὰν ἀληθινὸς τῶν πάντων Ἡγεμὼν.

—Καὶ σοὺ μοιάζει πάρα πολὺ ὁ διδυμὸς ἀδελφός σου;
—Ἀπαράλλακτος εἶναι, Κική μου. Φαντάσου πὼς ἅμα θέλω νὰ κοιτάξω στὸν καθρέφτη, τὸν παίρνω πάντα κ' ἐκείνον μαζί.
—Γιατί;
—Γιατί ἅμα κοιτάζω μόνος μου, δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω, ἂν αὐτὸς πού βλέπω εἰμ' ἐγὼ ἢ ὁ ἀδελφός μου.
(ὅπρ. Α.Β.)

ἄρχισαν νὰ χορεύουν...

Τὸ παραμῦθι μας

ΤΟ ΓΑΪΤΑΝΑΚΙ

—Ἐ, κυρὰ Κατίνα μου, τὸ ξέρε'ς πὼς σὲ λίγες μέρες ἔχομε Ἀποκρῆς;

—Ἀλήθεια, κυρὰ Καλλιόπη μου; ἀποκρίθηκε ἡ κυρὰ Κατίνα. Ἄ, κι' οὔτε τὸ συλλογίστηκα καθόλου.

—Μπᾶ; Πὼς τ'όπαθες ἐσύ ἡ τετραπέρατη νὰ μὴν τὸ θυμηθῇς;

Ἔτσι ἀρχίσαν τὴν κουβέντα τοὺς ἐκεῖνο τὸ πρωῒ οἱ δύο φιλενάδες μὲ τὶς πλούσιες μακρυὲς οὐρές. Μὴ νομίζετε δηλαδὴ πὼς φοροῦσαν τίποτα φοῦστες μὲ μακρυὲς οὐρές. Ὅχι. Οἱ οὐρές ἦταν δικές τους, κολλημένες ἀπάνω τους. Ναί. Ἡ κυρὰ Κατίνα καὶ ἡ κυρὰ Καλλιόπη ἦταν δύο ἀλεπούδες, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὶς πιὸ πονηρὲς καὶ ὑποκρίτριες.

—Κι' ἀφοῦ κοντεύουν οἱ Ἀποκρῆς, πρέπει νὰ σκεφθοῦμε πὼς θὰ τὶς γλεντήσωμε, εἶπε τώρα ἡ κυρὰ Κατίνα.

—Πολὺ σωστά, πολὺ σωστά, λέει ἡ κυρὰ Καλλιόπη. Ἀποκρῆς χωρὶς γλέντι γίνεται; Τὴν πρώτη κιόλας Κυριακὴ πρέπει νὰ τὸ κάψωμε, κυρὰ Κατίνα μου. Θὰ καλέσωμε ὅλες τὶς ἀλεπούδες πού μένουν ἐδῶ κοντὰ καί...

—Καὶ θ' ἀποκρέψωμε. Πολὺ σωστά, πολὺ σωστά, κυρὰ Καλλιόπη μου, ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερο δὲν τὸ συλλογίστηκες. Γιὰ ν' ἀποκρέψουν τόσες ἀλεπούδες μαζί, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ κρέας μπόλικο, καὶ πού θὰ τὸ βροῦμε;...

—Πολὺ σωστά, πολὺ σωστά.

—Λοιπὸν, κυρὰ Κατίνα μου;

—Λοιπὸν... λοιπὸν... λοιπὸν... λοιπὸν... Ἐ, λοιπὸν σῶπα καὶ τὸ βρήκα, ἔκανε ξαφνικὰ ἡ κυρὰ Κατίνα. Τὴν ξέρεῖς τὴν καμηλοπάρδαλη, πού μένει στὴν ἀπάνω συνοικία τοῦ δάσους.

Ἐκεῖνη τὴ μακρολαίμα λές, πού ἅμα σκύβει γιὰ νὰ πιῇ νερὸ, στέκεται μισὸ χιλιόμετρο μακριὰ ἀπ' τὴ λίμνη;

—Ναί, γειά σου.

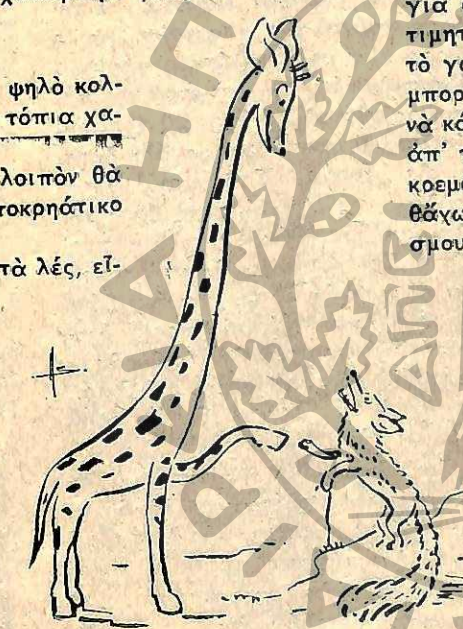
—Καὶ πού ἂν ἤθελε νὰ φορέσῃ ψηλὸ κολάρο, δὲ θὰ τῆς φτάνανε οὔτε τρία τόπια χασέ;

—Ναί, νὰ σὲ χαρῶ. Ἐ, αὕτη λοιπὸν θὰ εἶναι ὁ μεζές μας στὸ μεγάλο ἀποκρηάτικο πάρτυ.

—Γιὰ στᾶσαι. Σὰν πολλὰ μοῦ τὰ λές, εἶπε ἡ κυρὰ Καλλιόπη. Ἄμ ἂν εἴχαμε αὐτὴ γιὰ μεζέ, δὲ θέλαμε ἄλλο τίποτα. Ἀλλὰ ἐμεῖς, μιὰ φούχτα ἀλεπουδίτσες, μποροῦμε νὰ τὰ βάλωμε μὲ μιὰ καμηλοπάρδαλάν ὡς ἐκεῖ πάνω; Τὸ σκέφτηκες καλά, κυρὰ Κατίνα μου;

—Καλὰ καὶ παράκαλα μάλιστα. Θὰ τὴν ξεγελάσωμε, κυρὰ Καλλιόπη μου. Κι' ἔκου νὰ δῆς πὼς.

Καὶ μὲ λίγα λόγια ἡ τετραπέρατη κυρὰ Κατίνα ἐξήγησε τὸ

Τὴ χαιρέτησε χαμογελαστῇ...

σχέδιό της στὴ φιλενάδα της.

—Ἄ! ἔκανε τότε ἡ κυρὰ Καλλιόπη. Πολὺ ἔξυπνο σχέδιο! Μπράβο σου!

Κι' ἀμέσως οἱ δύο φιλενάδες ἐκάλεσαν καὶ τὶς ἄλλες ἀλεπούδες τῆς γειτονιάς, καὶ τοὺς ἀνακοίνωσαν τὴν περίφημη ἔμπνευσιν τῆς κυρὰ Κατίνας.

Ἐννοεῖται πὼς τὸ ἀλεπουδοσυνέδριον ἔμεινε ἐνθουσιασμένο ἀπ' ὅσα ἄκουσε, κι' ὅλες ἔμειναν σύμφωνες νὰ βρεθοῦν τὴν Κυριακὴ τ' ἀπόγευμα στὸν κάμπο, γιὰ τὸ μεγάλο ἀποκρηάτικο γλέντι.

Φυσικὰ, ἡ κυρὰ Κατίνα ἀνέλαβε νὰ βρῇ τὴν καμηλοπάρδαλη καὶ νὰ τὴ φέρῃ στὰ νερά της. Ἔτσι, τὴν ἄλλη μέρα πῆγε, τὴ χαιρέτησε χαμογελαστῇ, κι' ἀπὸ λόγο σὲ λόγο ἔφτασε καὶ στὸ ψητό.

—Τὴν Κυριακὴ, τῆς λέει, ἐμεῖς οἱ ἀλεπούδες θὰ κάνωμε ἓνα ἀποκρηάτικο γαῖτανάκι. Θὰ στολιστοῦμε ὅμορφα, θὰ γυρίσωμε ὅλο τὸ δάσος, ὅπου βλέπομε ἄλλα ζῶα θὰ σταματοῦμε, θὰ χορεύωμε καὶ θὰ μαζέψωμε ἓνα σωρὸ λεφτά. Θέλεις νάρθης καὶ σὺ μαζί μας;

Ἡ καμηλοπάρδαλη εἶχε ἀκούσει πολλὰ γιὰ τὴν πονηριὰ τῆς ἀλεπούς, ἤξερε καλὰ τί ὑποκρίτρια εἶναι, καὶ γι' αὐτὸ δίστασε νὰ ἀπαντήσῃ. Ἡ κατεργάρα ὅμως τὴν παρέσυρε τώρα μ' ἓνα τέτοιο πλήθος κολακείας, πού ἡ καυμένη ἢ μακρολαίμα, διώχνοντας ἀμέσως ὅλες τὶς ὑποψίες ἀπὸ μέσα της, ἀποκρίθηκε μὲ προθυμία:

—Ἐρχομαι. Ἀλλὰ πού δὲν ξέρω νὰ χορεύω;

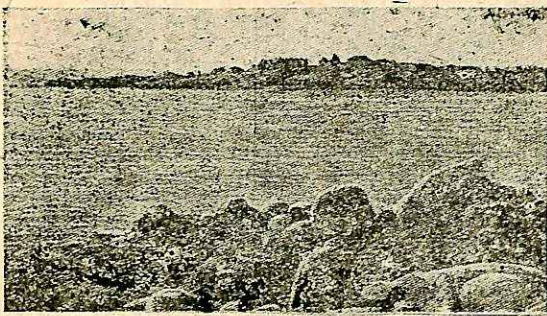
—Ἄ, δὲν ξέρεις χορὸ; Τῆς λέει ὑποκριτικὰ ἡ κυρὰ Κατίνα. Κρίμα...

Κι' ὕστερα, ρίχνοντάς της μιὰ ματιὰ ἀπὸ πάνω ὡς κάτω, ξεφώνησε, σὰ νὰ τῆς ἦρθε τάχα κείνη τὴ στιγμή ἡ ἰδέα:

—Ξέρεις ὅμως, κυρὰ καμηλοπάρδαλη; Ὑπάρχει γιὰ σένα μιὰ ἄλλη θέσι καὶ μάλιστα πολὺ τιμητικὴ. Τώρα θυμήθηκα, πὼς κοντὰ γιὰ τὸ γαῖτανάκι δὲν ἔχομε. Μιὰ λοιπὸν καὶ δὲν μπορεῖς νὰ κάνῃς τὴ χορεύτρια, δὲν ἔρχεσαι νὰ κάνῃς τὸ κοντάρι; Πιὸ κατάλληλο κοντάρι ἀπ' τὸ λαϊμάκι σου δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ. Θὰ κρεμάσωμε τὰ σκοινάκια ὁλόγουρά του καὶ θάγωμε τὸ πιὸ πρωτότυπο γαῖτανάκι τοῦ κόσμου. Γαῖτανάκι μὲ κοντάρι ζωντανό! Ἐλα καὶ θὰ σοὺ δώσωμε γι' αὐτὸ διπλὸ μερίδιο.

Πήδησε ἀπὸ τὴ χαρὰ της ἡ παρδαλοκαμήλα καὶ δὲν ἤξερε πὼς νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν πονηρὴ συνομιλήτριά της.

Καὶ τὴν πρώτη Κυριακὴ τῆς Ἀποκρῆς, νάσου τὴν καὶ πᾶν κοινιστὴ καὶ ὅλο γέλια στὸ ὠρισμένο μέρος τοῦ κάμπου, πού τὴν περίμεναν στολισμένες οἱ ἀλεπούδες. Μόλις τὴν εἶδαν αὐτὲς, τὴν ὑποδέχθηκαν μὲ χειροκροτήματα.

Πλημμυρίδα: 'Η θάλασσα έχει κατακλύσει την ξηρά και έχει σχηματίσει νησάκια.

Όλοι μας ξέρομε, ότι τα νερά της θάλασσας βρίσκονται διαρκώς σε αδιάκοπη κίνησι. Καί όταν ακόμη επικρατή απόλυτη νηνεμία, απόλυτη γαλήνη, ή θάλασσα δέν μένει ακίνητη. 'Η δέ κίνησις τών θαλάσσιων νερών δέν εκδηλώνεται μόνο με τὰ μικρά ή μεγάλα κύματα, που σχηματίζονται στην επιφάνειά της, ανάλογα με τή δύναμι του ανέμου, που φυσά κάθε φορά. Τεράστιοι όγκοι νερού μετακινούνται επίσης με τὰ λεγόμενα θαλάσσια ρεύματα, από τὰ όποια τὸ πιό γνωστό είναι τὸ ρεύμα του Κόλπου, ή όπως τὸ λένε, με τὸ ἀγγλικὸ ὄνομά του, οί ναυτικοί, τὸ Γκόλφ—Στρίμ. Τὸ ρεύμα αὐτὸ ἔχει τὴν ἀρχή του στὸν κόλπο του Μεξικοῦ καὶ ὁμοιο με ἓνα γιγαντιαίον ποταμὸ, που τρέχει μέσα στὸν Ἀτλαντικὸ ὠκεανό, μεταφέρει τεράστιους ὄγκους χλιαροῦ νεροῦ πρὸς τίς ἀκτὲς τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης.

Εκτὸς ὁμως ἀπὸ τὰ κύματα, που ὀφείλονται στην ἐνέργεια τῶν ἀνέμων καὶ τὰ θαλάσσια ρεύματα, που ὀφείλονται σὲ διάφορα αἷτια, ή κίνησις τῆς θάλασσας εκδηλώνεται καὶ με ἓνα ἄλλο φαινόμενον ἀκόμη: τίς παλίρροιες. Τέσσαρες φορές στὸ εικοσιτετράωρον, κάθε 6 ὥρες περίπου, τὰ νερά τῆς θάλασσας ὑψώνονται ή χαμηλώνουν, ἀλλάζοντας ἔτσι ὄχι μόνο τὸ ὕψος τῆς επιφανείας της, ἀλλὰ καὶ τὴ μορφή τῶν παραλίων.

Καὶ όταν μὲν τὰ νερά ἀνυψώνονται, πλημμυρίζουν τὴν ξηρὰ καὶ παραχωροῦν ἀρκετὰ στὸ ἐσωτερικὸ τῆς. Τὸ φαινόμενον αὐτὸ λέγεται π λ η μ μ υ ρ ῖ δ α. Όταν δὲ τὰ νερά ἀποσύρονται, χαμηλώνουν, ὁπότε ή ξηρὰ συνεχίζεται καὶ σὲ ἐκτάσεις, που ἦταν προηγουμένως θάλασσα. Τὸ φαινόμενον αὐτὸ λέγεται ἀ μ π ὡ τ ῖ δ α. Καὶ τὰ δύο μαζί, πλημμυρίδα καὶ ἀμπώτιδα, ἀποτελοῦν τὸ φαινόμενον τῆς π α λ ῖ ρ ο ῖ ας.

Στὶς μικρὲς θάλασσες, ὅπως εἶναι

ΟΙ ΠΑΛΙΡΡΟΙΕΣ

ΝΙΚ. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

ή Μεσόγειος, ὁ Εὐξείνιος Πόντος, ή Κασπία, οί παλίρροιες δέν γίνονται ἀντιληπτές, διότι εἶναι μικρές. Δέν φθάνουν δηλ. τὰ νερά τῶν σὲ μεγάλο ὕψος κατὰ τὴν πλημμυρίδα. Σὲ ὅλη τὴ Μεσόγειο, δυὸ εἶναι τὰ σημεῖα, ὅπου ή παλίρροια εκδηλώνεται ὄχι με μεγάλη πλημμυρίδα, ἀλλὰ με ἰσχυρὰ παλίρροϊκὰ ρεύματα. ὁ Πορθμὸς τοῦ Εὐρῖπου καὶ ὁ Πορθμὸς τῆς Μεσσηνίας, που χωρίζει τὴν Ἰταλία ἀπὸ τὴ Σικελία.

Οί παλίρροιες εἶναι μεγάλες καὶ γίνονται εὐκόλα ἀντιληπτές, μονάχα στοὺς ὠκεανούς. Γι' αὐτὸ καὶ οί ἀρχαῖοι Ἕλληνες, που δέν εἶχαν ταξιδέψει ἔξω ἀπὸ τὴν Μεσόγειο, ἀγνοοῦσαν τὸ φαινόμενον. Γιὰ πρώτη φορά τὸ ἐγνώρισαν οί στρατιῶτες τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Φαντασθίτε ὁμως τὸν φόβο καὶ τὸν τρόμο τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, δὲ τὸν εἶδαν τὰ πλοία τους, τὰ όποια ἦσαν ἀραγμένα στὶς ἐκβολὲς τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, νὰ παρασύρονται ἀπὸ τὴ θάλασσα, που ἀρχισε νὰ ὑψώνεται με τὴν πλημμυρίδα, πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τῆς ξηρᾶς, καὶ πόση τρομάρα θὰ ἔδοκίμασαν, όταν με τὴν ἀμπώτιδα τὰ νερά ἀρχισαν νὰ ἀποσύρονται καὶ τὰ πλοία βρέθηκαν στὴν παραλία, ἀρκετὰ μακριὰ ἀπὸ τὴν θάλασσα!

Στὸν Ἀτλαντικὸ ὠκεανὸ ή πλημμυρίδα φθάνει σὲ μεγάλο ὕψος στὰ παραλία τῆς Γαλλίας, Ἀγγλίας, Νορβηγίας καὶ τοῦ Καναδά. Στὸν κόλπο Φούντ της τελευταίας γῆς χῶρας γίνεται ή ψηλότερη πλημμυρίδα στὸν κόσμον — τὰ νερά τῆς θάλασσας φθάνουν σὲ ὕψος 20 ποσίπου μέτρων καὶ σκεπάζουν μεγάλη ἔκτασι τῆς ξηρᾶς. Στὰ παραλία τῆς Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας, τὸ ὕψος τῆς πλημμυρίδας φθάνει τὰ 15 μέτρα! Όταν βρίσκεται καμὲις στὰ παραλία τῶν νερῶν οὕτῶν καταλαμβάνεται ἀπὸ θαυμασμό καὶ ἀπορία. Όταν βλέπει διάφορα σημεῖα τῆς ξηρᾶς νὰ μεταβάλλονται σὲ νησάκια, ή διάφορα νησιά νὰ νύκονται ξηρά, συνεινν με τὴν ἄλλη στροβίλ.

Ποῖα ὁμως εἶναι ή αἰτία, που δημιουργεῖ τίς παλίρροιες; Τὰ διάφορα οὐράνια σώματα, μᾶς λένε οί εἰδικοί ἐπιστήμονες, τραβοῦν, ἔλκουν τὸ ἓνα τὸ ἄλλο ὅπως ἀπάνω — κάτω ἔλκονται μεταξύ τῶν οί μαγνήτες. Καὶ ή ἔλξις αὐτὴ εἶναι μεγαλύτερη ή

μικρότερη, ἀνάλογα με τὴν ἀπόστασι, που χωρίζει τὰ οὐράνια σώματα μεταξύ τους καὶ ἀνάλογα με τὸν ὄγκο τους. Ἔτσι ὁ ἥλιος καὶ ή σελήνη ἔλκουν τὴ γῆ, ὅπως καὶ ή γῆ ἔλκει αὐτὰ τὰ δύο. Ἡ ἔλξις ὁμως τῆς σελήνης εἶναι μεγαλύτερη, γιατί μπορεῖ μὲν νὰ εἶναι μικρότερη ἀπὸ τὸν ἥλιο, βρίσκεται ὁμως πολὺ πιό κοντὰ ἀπὸ ἐκεῖνον στὴ γῆ.

Στὴν ἔλξι λοιπὸν αὐτὴ ὀφείλονται οί παλίρροιες. Καὶ μάλιστα όταν ὁ ἥλιος καὶ ή σελήνη ἔλκουν ἀπὸ τὴν ἴδια διεύθυνσι, ή παλίρροια εἶναι μεγαλύτερη. Όταν δρίσκονται ἀντικρουστὰ καὶ ή γῆ ἀνάμεσά τους, ή παλίρροια εἶναι μικρότερη.

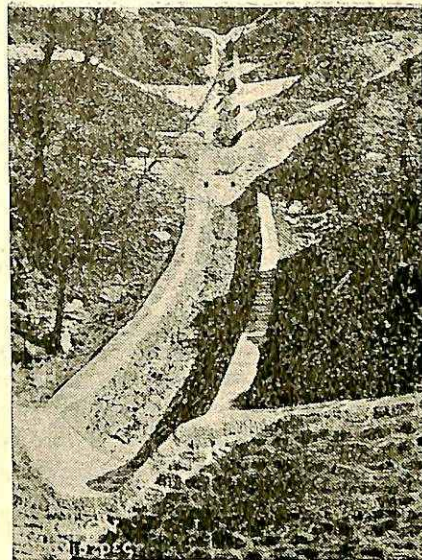
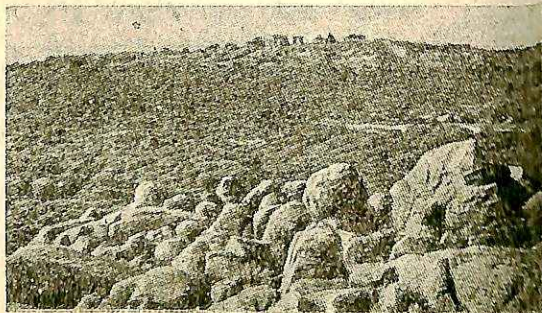
Πότε γίνεται τὸ ἓνα ή τὸ ἄλλο, πότε σὲ κάθε θάλασσα ή λιμάνι γίνεται πλημμυρίδα ή ἀμπώτιδα, ἐνδιαφέρει κυρίως τοὺς ναυτικούς. Διότι ἔτσι θὰ κανονίσουν, τί ὥρα θὰ μποῦν στὸ λιμάνι, που θὰ ἀγκυροβολήσουν κλπ. Πρέπει επίσης νὰ παρακολουθοῦν τὴ διεύθυνσι τῶν παλίρροϊκων ρευμάτων καὶ τὴ διεύθυνσι τοῦ ἀνέμου, γιατί όταν ὁ ἀνεμος φυσά κατὰ τὴ διεύθυνσι τοῦ ρεύματος, τὰ κύματα γίνονται μεγαλύτερα.

Όταν φυσά ἀντίθετα, τότε σχηματίζονται δίνες, ρουφήχτρες, ὅπως τίς λένε οί ναυτικοί, πολὺ ἐπικίνδυνες.

Τέτοιες δίνες π. χ. σχηματίζονται στὸν πορθμὸ τῆς Μεσσηνίας, ὅπου οί ἀρχαῖοι πρόγονοί μας εἶχαν τοποθετήσει τὴν μυθολογική Χάρυβδι, ή ὁποία ἐρουφούσε τὴ θάλασσα μαζί με τὰ πλοία, καὶ κατόπιν τὰ ξεονούσε. ἀφοῦ ὁμως εἶχαν πνιγῇ οί ναυτες.

Οί παλίρροιες κούβουν μέσα στην κίνησί τους τεράστια δύναμι. Καὶ τὴ δύναμι αὐτὴ ποσοπαθοῦν σήμερα οί ἐπιστήμονες νὰ τὴ χρησιμοποιήσουν νὰ τὴν κίνησι μηχανῶν. Καὶ φαίνεται πὼς δέν θὰ ἀργήσουν νὰ τὸ κατορθώσουν.

Ἀμπώτιδα: 'Η θάλασσα ἔχει ἀποσυρθεῖ καὶ τὰ νησάκια ἔχουν μεταβληθῇ σὲ ξηρά, ἐνωμένα μεταξύ τους.

Χειμάρρος ἡμερωμένος με τεχνικὰ ἔργα. (Φωτ. ὕπ. χειμάρρων Ὑπ. Γεωργίας)

Τὸ Μπούζι εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ μικρὰ χωριά, που σκαλωμένα στὶς πλαγιὲς τῆς Κυλλήνης, ἀντικρύζουν ἀπὸ ψηλὰ τὴ λίμνη τῆς Στυμφαλίας. Όλοι μας γνωρίζομε τὴ λίμνη αὐτὴ, τῆς ὀρεινῆς Κορινθίας, ὅπου ὁ Ἡρακλῆς ἔκαμε ἓναν ἀπὸ τοὺς δώδεκα ἄθλους του. Ἐφόνευσε, λέγει ή μυθολογία, τὰς Στυμφαλίδας ὄρνιθας.

Όποιος πάει σήμερα στὴ Στυμφαλία, θὰ συναντήσῃ δυὸ εἰδὼν ὄρνιθες ἐκεῖ. Τὶς χιλιάδες ἀγριόχηνες, ἀγριόπαπιες καὶ μαυρόκοτες ή μπάλιζες, που πέφτουν τὸν χειμῶνα καὶ κτίζουν τίς φωλιές τους μέσα στοὺς καλαμιῶνες. Καὶ τίς μυριάδες τὰ κουνούπια, που ξεκινοῦν ἀπὸ τοὺς ὄχθους τῆς γιὰ νὰ ἐπιτεθοῦν κατὰ τῶν γύρω χωριῶν. Πρὶν ἀπὸ λίγα μόλις χρόνια, τὰ κουνούπια αὐτὰ ἔφερναν καὶ τὴν ἐλονοσία, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ὑπέφεραν ὅλοι οί κάτοικοι. Εὐτυχῶς τώρα τὸ κακὸ αὐτὸ ἐσταμάτησε.

Γενιέται ἐδῶ τώρα ή ἀπορία, ποῖ ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ εἶδη ὀρνίθων εἶναι ἐκεῖνον, που ἐσκότωσε ὁ Ἡρακλῆς με τὰ βέλη του. Με τὸ δίκιο τους θὰ ὑποθέσουν οί μικροὶ ἀναγνώστες μου, ὅτι τίς ἀγριόπαπιες καὶ τίς ἀγριόχηνες θὰ ἐτόξευσε ὁ Ἡρακλῆς. Γιατί, μπορεῖς νὰ σκοτώσῃς κουνούπια με βέλη; Καὶ ὁμως! τὰ κουνούπια ἐσκότωσε ὁ μυθικός ἥρωας καὶ ἀπῆλλαξε τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν πληγὴ τους. Ὅχι βέβαια με βέλη, αὐτὰ εἶναι ὅπλα συμβολικά. Ἀλλὰ με ἄλλον τρόπο: ἀνοίγοντας τίς καταδόθρες τῆς λί-

ΤΟ ΜΠΟΥΖΙ

Π. ΓΡΙΣΠΟΥ

μνης, που ἦταν φραγμένες ἀπὸ χῶματα, πέτρες καὶ ξύλα, που ἔφερναν μαζί τους νερά. Ἔτσι ή λίμνη ἀδειασσε καὶ οί κάτοικοι ἀπωφελήθηκαν διπλά. Ἀπαλλάχθηκαν ἀπὸ τὰ κουνούπια καὶ ἀπέκτησαν χωράφια, που τὰ ἐσκέπαζε προηγουμένως τὸ νερό.

Με τὴ φύσι ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ μάχεται διαρκῶς. Μόλις τὴν ἀφίσσης, αὐτὴ θὰ κερδίσῃ εὐκόλα καὶ γρήγορα τὸν τόπο, που ἔχει χάσει. Ἡ Στυμφαλία εἶναι πάλι σήμερα λίμνη καὶ οί μυθολογικὲς ὄρνιθες στὶς δόδες τους. Μὰ καὶ ἐκεῖνος ὁ πρὸς 5000 λοιμωτὴς λοιπὸν Σοιζαχρὸς - οἱ 30000 ἀπὸ τὴν 1953 τοῦ Μπούζι εἶχε 5.000 γίδια, σήμερα ἔχει μόνο 200 καὶ αὐτὰ οἰκόσιτα, που βόσκουν δεμένα στὸ σχοινί. Εἶχε 2.500 πρόβατα καὶ σήμερα ἔχει 4.000. Ἐπρεπε νὰ δειδροφυτεύσουν τὰ διάφορα κουτσοχώραφα, που ἦταν σκόρπια ἐπάνω στὶς πλευρὲς, με ὁπωροφόρα δένδρα. Σήμερα ὑπάρχουν 5.000 μηλιές καὶ 2.000 καρυδιές μέσα σ' αὐτὰ τὰ κουτσοχώραφα. Ἡ Δασική Ὑπηρεσία ἀρχισε ἀμέσως ἀντιχειμαρρικὰ ἔργα χρησιμοποιώντας τοὺς ἴδιους τοὺς κατοίκους γιὰ ἐργάτες. Πρὶν ἀπὸ τὰ 1953 τὸ εἰσόδημα κάθε οἰκογενείας, ἦταν λιγώτερο ἀπὸ 6.000 δρχ. τὸ χρόνο. Με λίγα λόγια, τὸ γενικὸ ἐπίπεδο ζωῆς τοῦ χωριοῦ ἀνέθηκε σημαντικά. Τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ ὀφείλεται σὲ μιὰ ἀνάσφιξη πνὸς πολιτισμοῦ που φύσηξε καὶ παρέσυρε τὴ γιδοτροφία καὶ ἔκαμε δυνατὴ τὴν ἀνάπτυξι τῆς δειδροκομίας καὶ τῆς ἀντιχειμαρρικῆς προστασίας τοῦ τόπου.

Τὸ παράδειγμα τοῦ Μπούζι ἀκολούθησαν καὶ ἄλλες Κοινότητες τῆς Στυμφαλίας καὶ στὸ τέλος θὰ τὸ ἀκολουθήσουν καὶ οί ὑπόλοιπες. Ὁ Ἡρακλῆς ἀρχισε πάλι νὰ τοξεύῃ τίς στυμφαλίδες ὄρνιθες, ὁ ἐκπολιτισμὸς τοῦ χωριοῦ δέν εἶναι μύθος.

τοια μέτρα... Πόλεμο ἔστησαν ἐναντίον τῆς Ὑπηρεσίας καὶ τῶν μετρῶν τῆς. Μὰ τότε μπήκαν στὴ μέση καὶ οί πιὸ φωτισμένοι ἄνθρωποι τοῦ χωριοῦ. Μικρὸ χωριὸ τὸ Μπούζι, μόλις ἑκατὸ σπίτια, μὰ ἔχει πολλοὺς μαρρωμένους καὶ με ἀντιληψι κατοίκους. Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος, ὁ ἀντιπρόεδρος, οί ἱερεῖς τοῦ χωριοῦ, ὁ Πρόεδρος τοῦ Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ, ὁ δάσκαλος καὶ ἄλλοι. Καὶ τὸ θαῦμα ἔγινε — οί κάτοικοι ἐπείσθησαν. Καὶ

πρῶτα-πρῶτα ἀπεφασίσθη νὰ διώξουν τὰ γίδια καὶ νὰ τὰ ἀντικαταστήσουν με πρόβατα. Μέχρι τὸ 1953 τὸ Μπούζι εἶχε 5.000 γίδια, σήμερα ἔχει μόνο 200 καὶ αὐτὰ οἰκόσιτα, που βόσκουν δεμένα στὸ σχοινί. Εἶχε 2.500 πρόβατα καὶ σήμερα ἔχει 4.000. Ἐπρεπε νὰ δειδροφυτεύσουν τὰ διάφορα κουτσοχώραφα, που ἦταν σκόρπια ἐπάνω στὶς πλευρὲς, με ὁπωροφόρα δένδρα. Σήμερα ὑπάρχουν 5.000 μηλιές καὶ 2.000 καρυδιές μέσα σ' αὐτὰ τὰ κουτσοχώραφα. Ἡ Δασική Ὑπηρεσία ἀρχισε ἀμέσως ἀντιχειμαρρικὰ ἔργα χρησιμοποιώντας τοὺς ἴδιους τοὺς κατοίκους γιὰ ἐργάτες. Πρὶν ἀπὸ τὰ 1953 τὸ εἰσόδημα κάθε οἰκογενείας, ἦταν λιγώτερο ἀπὸ 6.000 δρχ. τὸ χρόνο. Με λίγα λόγια, τὸ γενικὸ ἐπίπεδο ζωῆς τοῦ χωριοῦ ἀνέθηκε σημαντικά. Τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ ὀφείλεται σὲ μιὰ ἀνάσφιξη πνὸς πολιτισμοῦ που φύσηξε καὶ παρέσυρε τὴ γιδοτροφία καὶ ἔκαμε δυνατὴ τὴν ἀνάπτυξι τῆς δειδροκομίας καὶ τῆς ἀντιχειμαρρικῆς προστασίας τοῦ τόπου.

Τὸ παράδειγμα τοῦ Μπούζι ἀκολούθησαν καὶ ἄλλες Κοινότητες τῆς Στυμφαλίας καὶ στὸ τέλος θὰ τὸ ἀκολουθήσουν καὶ οί ὑπόλοιπες. Ὁ Ἡρακλῆς ἀρχισε πάλι νὰ τοξεύῃ τίς στυμφαλίδες ὄρνιθες, ὁ ἐκπολιτισμὸς τοῦ χωριοῦ δέν εἶναι μύθος.

Οί χειμάρροι ἐξαγριώθηκαν

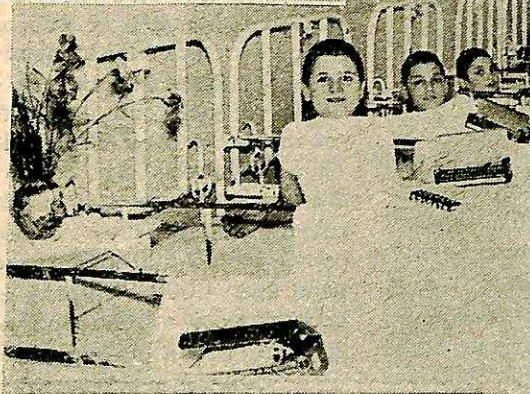
Ποῦ ν' ἀκούσουν οί κάτοικοι τέ-

ΔΩΡΕΑΙ ΞΕΝΩΝ ΕΡΥΘΡΩΝ ΣΤΑΥΡΩΝ

Αί δημοσιευόμεναι φωτογραφίαι δίδουν χαρακτηριστικήν εικόνα της εύτυχίας, πού χαρίζουν τὰ δώρα στὰ παιδιά.

Τὸ ἀκόλουθο γράμμα τῶν Ἑρυθροσταυριτῶν τοῦ Σχολείου Γραμματικῆς Μεσολογγίου, φανερώνει μὲ πόση συγκίνησι καὶ εὐγνωμοσύνη τὰ Ἑλληνόπουλα τῆς ὑπαίθρου δέχονται τὰ δώρα τῶν Ἀμερικανῶν συναδελφῶν τῶν.

Διανομὴ δώρων τοῦ Καναδικοῦ Ε.Σ.Ν εἰς τὰ παιδιά τοῦ Ἀσκληπείου Ε.Ε.Σ. Λέρου. (Ἄνω ἀριστερά)
Διανομὴ δώρων τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ε.Σ.Ν. εἰς τὰ παιδιά τοῦ Νοσοκομείου (Βούλας) (μέσον) καὶ εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Δ. Σχ. Ἀγ. Νικολάου Χαλκίδος (δεξιὰ).

Distribution of gifts, donation of Canadian J.R.C. to the children of R.C. Asklepion in Leros. (above)
Distribution of gifts, donation of the Amer. Juniors to the children of R.C. Asklepion in Voula (middle) and the pupils of the El. School St. Nicolas Chalkis (right)

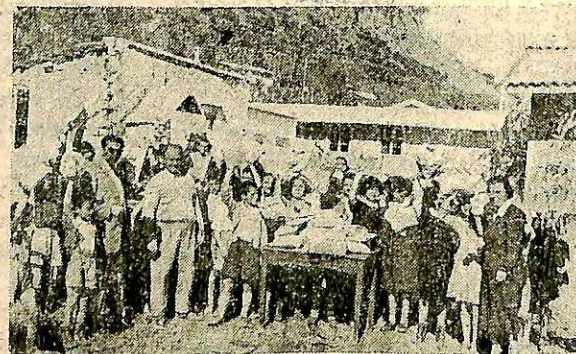
Γραμματικὸν Μεσολογγίου
1-5-1955
Ἀγαπητοί μας Ἑρυθροσταυριτῆς Ἀμερικῆς,
Σήμερον λάβαμε τὰ δώρα σας, τὰ ὅσων πολὺ τιμῆς καὶ ὠραία καὶ ἡ χαρὰ μας εἶναι ἀπερίγραπτη.
Τὰ μάτια μας δὲν μποροῦν νὰ

σὰς δοῦνε γιὰτὶ μᾶς χαρίζουν βου-
νὰ καὶ θάλασσες.
Ἐὰν δὲν μπορούμε μὲ τὸ χεράκι
μας νὰ σὰς χαιρετήσωμεν καὶ νὰ
σὰς εὐχαριστήσωμε, ὅμως μὲ τὴ
σκέψι μας εἴμαστε κοντὰ σας.
Ἐσὰς ὅπου συμπνεῖτε κάθε ἄν-
θρωπο καὶ κάθε φτωχὸ παιδάκι, σὰς

εὐχαριστοῦμε πολὺ - πολὺ γιὰ τὴν
καλὴν σας βοήθεια.
Ὁ Θεὸς νὰ σὰς εὐλογῇ.
Σὰς φιλοῦμε οἱ Ἑρυθροσταυριτῆς
τοῦ Δημ. Σχολ. Γραμματικῆς —
Μεσολογγίου

Διανομὴ δώρων τοῦ Ὁλλανδικοῦ
Ε.Σ.Ν εἰς τὰ παιδιά τῆς Σκάλας
Πάτμου.
Distribution of gifts, donat ion of
Netherlands J.R.C. to the children of
S. ala Patmos.

Διανομὴ δώρων τοῦ Σουηδικοῦ Ε.Σ.Ν
εἰς τὰ σεισμόπληκτα παιδιά Ζακύν-
θου.
Distribution of gifts donation of the
Swedish J.R.C. to the earthquake
stricken pupils of Zante.

ΕΚΠΟΛΙΤΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Χαίρομαι νὰ ζῶ στὰ ἀνήσυχα χρό-
νια μας. Εἶναι χρόνια γεμάτα δράσι
καὶ δημιουργία. Ἄν ἀφίσωμε κατὰ
μέρος τὴς μεμψιμοιρίας καὶ τὰ πα-
ράποντα, θὰ ὁμολογήσουμε ὅτι εὐρι-
σκόμεθα σήμερον ἐμπρὸς σὲ μιὰ νέα
ἐποχὴ. Καὶ ἀπόδειξις οἱ ἐκπολιτι-
στικὲς ἐκδηλώσεις, πού σημειώνον-
ται τῶρα στὸ χωριό.

Οἱ ἐκδηλώσεις αὐτὲς ἔμπορουν νὰ
διαχωρισθοῦν σὲ δύο κατηγορίες. Σὲ
ἐκδηλώσεις ὁμαδικῆς φύσεως καὶ σὲ
ἐκδηλώσεις ἀτομικῆς φύσεως.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕΝ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ:

1) Ὑπάρχουν εἰς τὰ γρα-
φεῖα μας ὠραία μεταλλικὰ σή-
ματα Ε.Σ.Ν., ἀντὶ 0,50 δρχ.
ἕκαστον, τὰ ὁποῖα ἀποστέλ-
λονται κατόπιν παραγγελίας
καὶ ἀποστολῆς τοῦ ἀντιτίμου.

2) Ἐπιστροφαὶ φυλλαδίων
Περιοδικῶν γίνονται δεκταὶ
μόνον μέχρι τέλους τοῦ ἐπο-
μένου μηνός, δηλ. φυλλάδια
τοῦ Φεβρουαρίου ἐ.ἔ. θὰ γί-
νονται δεκτὰ μόνον μέχρι τέ-
λους Μαρτίου.

3) Πρέπει νὰ συμπληρω-
θοῦν καὶ νὰ μᾶς σταλοῦν τὸ
παχύτερον οἱ καταστάσεις ἐγ-
γραφῆς Ἑρυθροσταυριτῶν καὶ
τὰ Γεν. δελτία.

4) Τὰ Λευκώματα Σχολ.
ἀλληλογραφίας καὶ οἱ πίνα-
κες Σχολ. Τέχνης (ἀπὸ τὴν
ζωὴν τοῦ παιδιοῦ) νὰ εὕρι-
σκονται εἰς τὰ γραφεῖα μας
πρὸ τῆς λήξεως τοῦ σχολ.
ἔτους.

Οἱ ἐκδηλώσεις ὁμαδικῆς φύσεως,
εἶναι ἐκεῖνες πού γίνονται εἴτε ἀπὸ
τὸ σύνολον τῶν κατοίκων τοῦ χωριοῦ,
εἴτε ἀπὸ τὴν Κοινότητα, καὶ εἶναι,
λόγῳ χάριν, σὰν τὴς πρὶν κάτω.
Κατασκευὴ μιᾶς ὁδικῆς διακλα-
δώσεως, γιὰ νὰ ἐνωθῇ τὸ χωριὸ μὲ
τὸν δημόσιον δρόμον, πού περνάει λί-
γα χιλιόμετρα πρὶν πέρα ἀπὸ τὸ χω-
ριό.

— Τὸ δέσιμο ἑνὸς χειμάρρου,
ποῦ περνάει μέσα ἢ κοντὰ στὸ χω-
ριό καὶ κάνει ζημιὰς στὰ σπίτια καὶ
στὰ χωράφια μὲ τὴς κατεβασιές του.

Ἡ ἀναδάσωση τῆς γυμνῆς πλα-
γιάς τοῦ βουνοῦ, πού στοὺς πρόπο-
δές του εἶναι χτισμένο τὸ χωριό.
Ἡ ἀναδάσωση ἐπιβάλλεται νὰ γί-
νῃ γιὰ νὰ προστατευθῇ τὸ χωριὸ
ἀπὸ τὰ βροχόνερα, πού κυλοῦν ὀρ-
μητικὰ ἀπὸ ψηλά, ἀλλὰ καὶ γιὰ λό-
γους ὑγιεινοῦς καὶ ἐξωραϊστικοῦς.

— Ἡ κατασκευὴ ἑνὸς ὑδραγω-
γείου ὅπου θὰ συγκεντρωθοῦν τὰ
νερὰ τῶν πηγῶν, πού ἀναβλύζουν ἐ-
δῶ κι' ἐκεῖ καὶ πηγαίνουν χαμένα.
Τὰ νερὰ αὐτὰ θὰ μεταφερθοῦν μὲ
σωλῆνες στὸ χωριό, γιὰ νὰ ἔχουν οἱ
κάτοικοι ἄφθονο καὶ ὑγιεινὸ νερό.
Τὸ ὑπόλοιπο δὲν θὰ πηγαίνῃ χαμέ-
νο, ἀλλὰ θὰ χρησιμοποιηθῇ γιὰ νὰ
ποτίζωνται οἱ κήποι κλπ.

Τὸ κτίσιμο ἑνὸς ἀνετοῦ καὶ φω-
τεινοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου ἢ μιᾶς
γραφικῆς Ἐκκλησίας, οὔτε πολὺ μι-
κρῆς, ὥστε οἱ κάτοικοι νὰ ἀναγκά-
ζονται νὰ ἐκκλησιάζωνται στὸ προ-
αῦλιο, οὔτε πολὺ μεγάλῃς πού δὲν
χρειάζεται, ἐνῶ κοστίζει πολλὰ χρή-
ματα καὶ ἔρχεται σὲ ζωερὴ ἀντίθεσι
μὲ τὸν ὄγκο τῆς, ἐμπρὸς στὰ χαμη-
λὰ σπιτάκια τοῦ χωριοῦ.

Τέτοιες εἶναι οἱ ὁμαδικὲς ἐκδηλώ-
σεις ἐκπολιτισμοῦ στὸ χωριό.

Μέσα στὰ πλαίσια τῶν ὁμαδικῶν
ἐκδηλώσεων ἐκπολιτισμοῦ πρέπει νὰ
τοποθετηθοῦν οἱ ἀτομικὲς ἐκπολιτι-
στικὲς ἐκδηλώσεις εἰς τὸ χωριό.

Γενικὸ σύνθημα πρέπει νὰ εἶναι:
Κάθε σπιτὶ νὰ ἀποκτήσῃ τὸ βόθρο
του. Νὰ παύσουν οἱ κάτοικοι νὰ χρη-
σιμοποιοῦν γιὰ τὴς στοιχειώδεις τε-

Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ
Δημ. Σχολ. Δομιανῶν
καθαρίζουν τὴν βρύσι
τοῦ χωριοῦ.
Juniors of Elem.
School Domiana cle-
aning the village
fountain.

ρες ἀνάγκες τοὺς, τὰ χωράφια, τοὺς
κήπους, τὰ γειτονικά οἰκόπεδα, τὰ
χαλάσματα. Οἱ ἀκαθαρσίες εἰς τὴν
ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους δὲν εἶναι
μόνο θέαμα ἀηδὲς, ἀλλὰ καὶ ἐπικίν-
δυνο εἰς τὴν ὑγείαν. Πρέπει
λοιπὸν, κάθε σπιτὶ νὰ
ἀποκτήσῃ τὸ βόθρο
τοῦ καὶ αὐτὸς πάλι νὰ μὴν εἶ-
ναι ἀνοιγμένος ὅπου τύχῃ, ἀλλὰ
σύμφωνα μὲ τὴς ὁδηγίαις τῆς ὑγι-
ονομικῆς ὑπηρεσίας.

Ἄλλο μέτρο εἶναι τὸ συχνὸ ἀ-
σβέστωμα τοῦ σπιτιοῦ καὶ τῆς
αὐλῆς, ὅχι δύο φορές τὸ χρόνο,
ἀλλὰ δύο φορές τὸν μῆνα. Μάλι-
στα οἱ ἄρμοι στὴς πλάκες τῆς αὐ-
λῆς καὶ τὸ τζάκι πρέπει νὰ ἀσβε-
στῶνται κάθε μέρα. Τὸ ἴδιο συ-
χνὰ πρέπει νὰ ἀσβεστῶνται καὶ
οἱ ἐγκαταστάσεις τῶν ζώων, ὁ
σταύλος, τὸ κοτέτσι, τὸ σπιτάκι
τοῦ σκύλλου. Νὰ παύσῃ ὁ συγ-
χωρτισμός καὶ ἡ συγκατοίκησις
ἀνθρώπων καὶ ζώων. Τὰ μικρὰ
παιδιά νὰ παύσουν τὰ παιχνίδια
μὲ τοὺς σκύλλους καὶ τὴς γάτες,
πού μέσα εἰς τὸ στόμα τοὺς καὶ
πάνω εἰς τὸ τρίχωμά τοὺς μετα-
φέρουν μικρὸν ἀπὸ σοβαρὰς ἀρ-
ρώστειες. Τὰ ζῶα, πού φοροῦν νὰ
μὴν ἀφίνονται ἄταφα εἰς τὸ ὑπαι-
θρο καὶ νὰ μολύνουν τὴν ἀτμό-
σφαιρα μὲ τὴν δυσωμίαν τοὺς, ἀλ-
λὰ νὰ θάβωνται βαθεῖα εἰς τὸ χώ-
μα. Ὅταν μάλιστα ὑπάρχῃ ἐπι-
ζωοτία, νὰ ραντίζονται μὲ ἀσβέ-
στι τὰ πτώματα πρὶν ταφοῦν, οἱ
σταῦλοι νὰ ἀσβεστῶνται καὶ νὰ
καθαρίζονται πρὶν χρησιμοποιο-
θοῦν ἀπὸ ἄλλα ζῶα.

Πρέπει νὰ παύσωμε νὰ βλέπω-
με τὴν αὐλὴν ὡς μέρος «ἐξω» ἀπὸ
τὸ σπιτὶ. Ἡ αὐλὴ εἶναι ἐσωτερι-
κὸ τοῦ σπιτιοῦ καὶ ὡς τέτοια
χρειάζεται τὴν ἴδια φροντίδα, πού
χρειάζεται καὶ τὸ ὑπόλοιπο σπι-
τι. Ἴσως, μάλιστα, περισσότερη,
γιὰτὶ ἀποτελεῖ τὴν βιτρίνα τοῦ σπι-
τιοῦ. Ἡ καθαριότης τῆς αὐλῆς μι-
λεῖ γιὰ τὴν καθαριότητα τοῦ ἐσω-
τερικοῦ τοῦ σπιτιοῦ.

Ἄλλὰ γιὰ νὰ ὑπάρξῃ πολιτι-
σμός πρέπει νὰ ὑπάρξῃ καὶ Μόρ-
φωσις. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἐκπαίδευ-
σις εἶναι κι' αὐτὴ μιὰ μορφή ἐκπο-
λιτισμοῦ καὶ ὁ Δάσκαλος εἶναι
πρωτεργάτης τῆς.

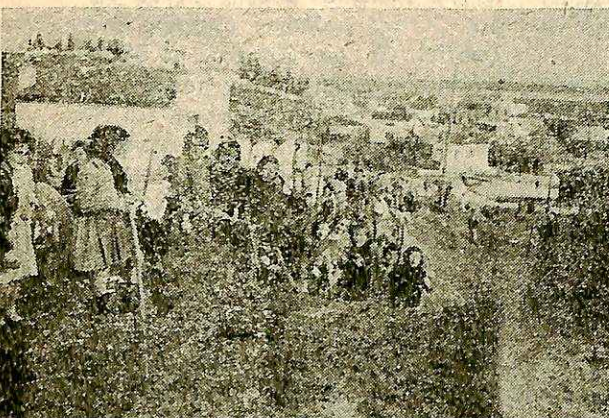
ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ ΤΟΥ ΕΕΣΝ

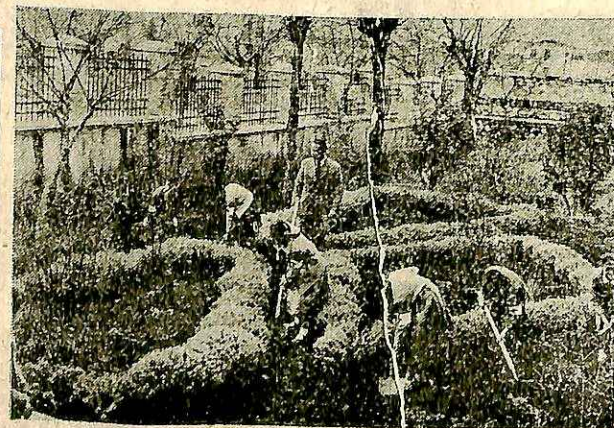
Ε.Σ.Ν. της 'Ιδιωτ. Σχολής Κρεατσούλη Γλυφάδος με δέματα δια άπόρους οικογενείας.
Juniors of Private School Kreatsouli Glyfada, Athens, with gifts for the poor.

Ε.Σ.Ν. του Νηπιαγωγείου Ν. Πετριτσίου, Σιντικής εις τὸ Νοσοκομείον
Juniors of N. Petritsion, in the childrens hospital.

Ε.Σ.Ν. του 27ου Δημ. Σχ. Β'. Περιφ. 'Αθηνών, περιττοιούνται τὰ ἄνθη.
Juniors of 27th Elem School 2nd district, Athens, attending to flowers.

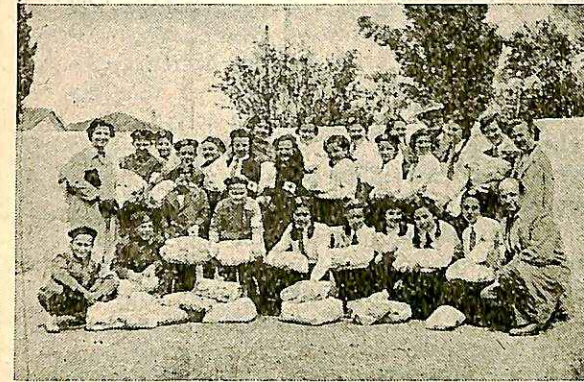

Ε.Σ.Ν. του Δ' Δημ. Σχολ. Προτύπου Εἰς τῆς εις τὸν ἀνθοκηπὸν τῶν.
Juniors of 4th School Xanthe, in their flower garden.

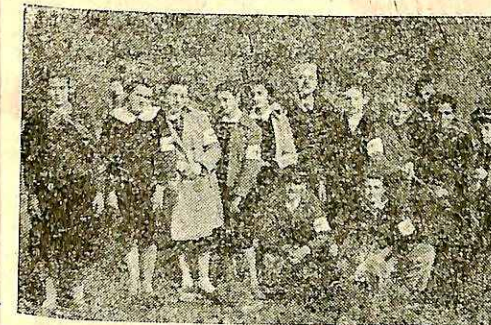

Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τῆς Στ' τάξεως Β' Δημ. Σχολ. Καπλανείου, Σχολῆς 'Ιωαννίνων πρὸ τῆς προτομῆς τοῦ Λορέντζου Μαβίλη ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τοῦ θανάτου του. Εἰς τὴν φωτογραφίαν ὁ Γεν. 'Επιθ. Δημ. Σχολ. κ. Γιαννακόπουλος (εἰς τὸ μέσον), ἡ Κα Γιαννακοπούλου, ὁ 'Επιθ. Δημ. Σχολείων κ. Σάχαλος, ἡ Κα Κούρτη δ)σα καὶ ὁ κ. Παπανικολάου, Δ)ντῆς τῆς Σχολῆς.

Juniors of 2nd Kaplanion School Janina, in front of the statue of L. Mavilis, on the anniversary of his death. In the photo the general inspector Mr. Yannakopoulos, Mrs. Yannakopoulou the school inspector Mr. Sahalos and Mrs. Kourtis

Ε.Σ.Ν. τοῦ Λυκείου «Φῶς» Χαλανδρίου με δέματα δια τοὺς ἀπόρους.
Juniors of Luceum «Phos» Chalandri with gifts for the poor.

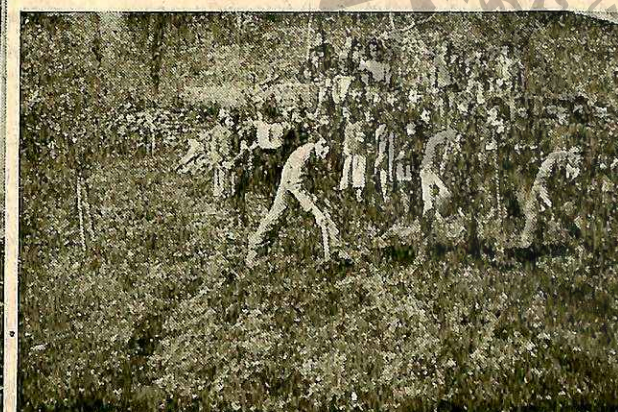

Ε.Σ.Ν. τοῦ 'Ιδιωτ. Γυμνασ. Καπανδριτίου «ὁ Μαραθῶν», ἐργάζονται δια τὴν ἀναδάσωσιν.

Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ 41ου Δημ. Σχολ. Β'. Περιφ. 'Αθηνών ἐτοιμάζουν δέματα ἱματισμοῦ δια τὰ ἄπορα καὶ ὀρφανὰ.
Juniors of 41th Elem. School 2nd District, Athens, preparing parcels with garments for the poor.

Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολ. Γεωργιανῆς Β'. Καβάλλας εἰς τὸν Σχολ. κήπον.
Juniors of the Elem. School Georgiani Kavala in their school garden.

ΕΕΣΝ μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολ. Πόδου Ναυπακτίας μεταφέρουν πέτρες δια τὴν ἀνέγερσιν τῆς 'Εκκλησίας.
Juniors of Elem. Shool Pothos working for the reconstruction.

Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολ. Δράγανης ἰσοπεδώνουν τὴν αὐλὴ τῆς ἐκκλησίας.
Juniors of Elem. School Dragani Paramythia levelling the church — yard.

Ε.Σ.Ν. τοῦ Δημ. Σχολ. Δερβιζιάνων ('Ιωαννίνων) ἀνοίγουν λάκκους δια δενδροφύτευσιν.
Juniors of Elem. School Dervijiana working for the reafforestation.

Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολ. 'Αγ. Πανταλεήμονος Χαλκιδικῆς εἰς τὸν Σχολ. κήπον.
Juniors of Elem. School St. Panteleimon in their school garden.

Η Ύμναι του Στόματος

Από στατιστικές, που έγιναν στην Ελλάδα, φαίνεται ότι τα 82% των παιδιών, ηλικίας 6—12 ετών, προσβάλλονται από τερηδόνα. Βέβαια στη γένεση της τερηδόνας συντελεί πολύ και η κληρονομική, μα και η άποικιακή προδιάθεση. Κυρίως όμως η γένεσής της οφείλεται σε άμέλεια και σε άγνοια.

Την τερηδόνα, όπως είπαμε, την προκαλεί η συνεργασία μικροβίων και χημικών ουσιών. Τα μικρόβια, έγκλειστα σε ένα σημείον άκαθορτο του στόματος, παράγουν όξέα, το γαλακτικό και το όξυ-βουτυρικό όξύ. Αυτά τα όξέα διαλύουν τα άλατα της άδαμαντίνης. Στην επιφάνεια του δοντιού σχηματίζεται τότε ένα λεπτό στρώμα σαν από ζελατίνη και εκεί έρχεται και κάθεται η άποικία των μικροβίων και αρχίζει από κάτω το έργο της καταστροφής.

Σ' αυτό το στάδιο, αν προφθάσουμε, εύκολα μπορούμε να επέμβουμε και να σώσουμε το δόντι. Μας είδαποιεί γι' αυτό ένας πόνος, που αισθανόμαστε στιγμιαία, όταν πιούμε κρύο ή ζεστό ποτό ή όταν βάλουμε στο στόμα μας κάτι γλυκό ή άλμυρο.

Αν αφήσουμε να περάσει αυτό το στάδιο, η τερηδόνα θα προχωρήσει, θα καταστρέψει και τον πολφό. Δυνατός, ανυπόφορος τότε πόνος θα προκληθεί

και το κακό μπορεί να καταλήξει σε γάγγραινα του πολφού. Κι αν η άμέλεια συνεχισθεί, τη γάγγραινα θ' ακολουθήσουν άποστήματα, συρίγγια και γενικές μολύνσεις του οργανισμού. Από γάγγραινα του πολφού δυο παιδιά 5 και 6 ετών έπαθαν όξεις ρευματισμούς, που κανένα μέσον δεν μπόρεσε να τους θεραπεύσει, παρά μόνο το βγάλισμα των κούφικων δοντιών. Μα είναι σωστό από άμέλεια να χάνει κανείς έτσι τα δόντια, τους πολυτίμους φίλους του;

Ας προφυλάξουμε τα δόντια μας από την τερηδόνα, για να προλάβουμε πόνους, που δεν θα μας αφήνουν μερόνυχτα ήσυχους, για να προλάβουμε διαταραχή της πέψης μας, της όμιλίας μας, της κανονικής όμορφιάς μας, για να προλάβουμε σοβαρούς κινδύνους της ζωής μας. Μερικοί έπιστήμονες υποστηρίζουν, ότι τα 90% των θανάτων των ανθρώπων έχουν ως άρχικη αίτια στοματοδοντικές παθήσεις. Και δεν είναι αυτό έκπληκτικό. Πόσες ασθένειες της καρδιάς, των νεφρών, των εντέρων δεν υφίστανται σ' αυτές τις παθήσεις! Δεν παίζει κανείς με τις άρρώστιες όργάνων πολυτίμων, όπως είναι οι νεφροί και η καρδιά.

Έπειτα κι ένα άλλο. Από σάπιο δόντι μπορεί να προέλθει και φυματίωση. Άμέσως μάλιστα, όταν το δόντι φιλοξενεί μικρόβια φυματιώσεως, που καταπίνονται. Έμμέσως δέ, όταν με τις αίχμες του κούφιου δοντιού τραυματίζεται το μάγουλο ή τα χείλη και από το πλάσμα μπαίνουν τα μικρόβια, που φιλοξενεί το στόμα.

(Απόσπασμα από σχετικόν έργο του καθηγητού κ. Στ. Σπεράντζα).

ΤΟ ΓΑΙΤΑΝΑΚΙ

(Συνέχεια από σελ. 7)

Κατασυγκινημένη τότε η μακρολαίμα τις ευχαρίστησε και γεμάτη χαρά γονάτισε, για να της κρεμάσουν τα σχοινάκια στο λαιμό της.

Κι αφού το πρωτότυπο κοντάρι έτοιμάστηκε, η κυρά Κατίνα είπε:

—Τώρα θα χορέψουμε ένα χορό για δοκιμή εδώ πουμαστε μόνες μας, κι' ύστερα θ' αρχίσουμε να γυρίζουμε μέσο στο δάσος. Πρόσεχε, κυρά καμηλοπάρδαλη, να μην κουνιέσαι.

Τότε η κυρά Καλλιόπη έβαλε σε κίνησι ένα βραχνιασμένο γραμμόφωνο —ποιός ξέρει που το είχαν κλέψει— κι άμέσως οι κατεργάρες άρχισαν να χορεύουν στους ήχους ενός παλιού βάλς, τυλίγοντας σιγά-σιγά τα σχοινάκια τους γύρω στο λαιμό του... κανταριού, που τις καμάρωνε κουνώντας το κεφάλι του από ευχαρίστησι...

Σε λίγο ο δίσκος άλλαξε, το βάλς έγινε φός και το τυλίγμα έγινε τώρα πιο γοργό, αλλά και το κοντάρι άρχισε από το σφίξιμο να στενοχωριέται.

—Έ, φτάνει πιά, τους φώναξε. Χορέψτε τώρα κι' ανάποδα, για να ξετυλιχτώ.

Μα οι χαρεούτριες της απάντησαν μ' ένα δυνατό καγχασμό κι άρχισαν να χορεύουν ακόμα πιο γο-

γά, ενώ τα σχοινάκια όλο και κατέβαιναν χαμηλότερα, ώπου της έτύλιξαν και τα πόδια κι έπεσε η καύμενη κάτω. Και τότε μόλις κατόλαβε η δύστυχη τι είχε πάθει, και ποιός ήταν ο σκοπός του άποκρηάτικου αυτού πανηγυριού.

Και θάταν βέβαια χαμένη. Άλλά ξαφνικά αντήχησε ένα άγριεμένο γαύγισμα, και στο άκουσμά του σκορπίστηκαν εύθως όλες οι κατεργάρες και χάθηκαν μέσα στο δάσος.

Τότε ο σκύλος, που η καλή τύχη τον είχε φέρει προς τα εκεί, πλησσε με συμπόνια την καμηλοπάρδαλη και την έλευθέρωσε από τα σχοινιά που ήταν μπερδεμένα όλόγουρά της.

—Πώς τόπαθες αυτό, καύμενη μου, τη ρωτά με άπορία.

—Αχ, άποκρίθηκε η καμηλοπάρδαλη, γλύφοντας από εύγνωμοσύνη το σωτήρα της. Όλα το κεφάλι μου τα φταίει. Ένώ ήξερα τι κρύβουν μέσα τους οι άλεπούδες, ξεγελάστηκα από τα λόγια τους και βγήκα να κάνω μαζί τους καρναβάλια...

—Α, της είπε τότε ο σκύλος.

*Σε πονηρό και κολακα,
όσα και να σου τάξω,
μην έχης πίστι. Τάξοντας
κανό σου έτοιμάζει.*

ΓΛ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ

Το πιο λαμπρό ούράνιο σώμα, ύστερα από τον ήλιο, είναι η Σελήνη. Δεν βασιλεύει βέβαια κάθε μερα στη γή, όπως εκείνος, άλλ' ό- ταν είναι σπη γέμισί της, τότε που λέμε ότι έχομε πανσέληνο, σκορπίζει στην πλάση την πιο γλυκειά φωτεινή λάμψη. Είναι η βασίλισσα της νύχτας. Μια βασίλισσα μεγάλωπρη, που προχωρεί με άργα βήματα στον ούρανό και που με τις άσημένιες άκτίνες της χαρίζει μιάν όψι παραιμυθένια σ' όλη τη φύσι. Δεν έχει τη δύναμη και την θερμότητα του ήλιου. Άλλά έχει μια δική της παράξενη γοητεία, που από την πιο παλιά εποχή έμάγευε τους ανθρώπους.

Οι αρχαίοι Έλληνες, παρατηρώντας τόσο κοντά σπη γή αύτο το ούράνιο σώμα, που άλλοτε χαίναν όλοτελα από τον ούρανό, άλλοτε ήταν ένα μικρό, λοξό δρεπανάκι κι άλλοτε γινόταν μια μεγάλη φωτεινή σφαίρα, πίστεψαν ότι κρυβόταν μέσα της κάποια θεότης, όπως και μέσα στον ήλιο και μέσα στο φώς της Αύγης. Αυτή τη θεότητα οι αρχαίοι Έλληνες την ώνόμασαν Σελήνη ή Μήνη. Το όνομα Σελήνη προήλθε από τη λάμψη, που έχει το φώς της. Σελήνη θα πη φωτεινή από το σέλας = φώς, λαμπρότης. Το Μήνη πάλι είναι το θηλυκό του όνόματος Μήν, σημαίνει τον μετρητή του χρόνου, γιατί οι μεταμορφώσεις της Σελήνης, σε ώρισμένα κανονικά διαστήματα, έκαναν τα διαστήματα αυτά μονάδες χρόνου.

Οί ποιηταί της αρχαίας Ελλάδος παρίσταναν τη Σελήνη σαν γυναίκα που, όταν ξεπρόβαλε στον ούρανό με το γλυκό πρόσωπό της, το στεφανωμένο από άστραφτερές, άσημένιες λάμψεις, έκανε τ' άλλα άστέρια να κιτρινίζουν από ζήλεια μπροστά σπη εξαιρετική της όμορφιά.

Ο έπικός ποιητής Όμηρος, σ' ένα ύμνο του, περιγράφει τη Σελήνη σαν μια όμορφη γυναίκα με πλατείά άσημένια φτερά στους ώμους και χρυσό στεφάνι γύρω από το κεφάλι.

Όταν ο Θεός Ήλιος χαθή από

τον ούρανό, η Σελήνη λούζει το ώ- ραίο σώμα της στα κύματα του ώ- κειανού, φοράει καπάλεια μακρυά φορέματα, που σκορπών παντα ό- σημένιες ανταύγειες και ανεβαίνει στο άρμα της που το σέρνουν δυο δυνατά βόδια, ή κάτασπρα άλογα. Έπειτα, ανεβαίνει στον ούρανό και κάνει όλόκληρο τον κύκλο του στερεώματος έως ότου έλθη η ώρα της Αύγης, που προετοιμάζει τον έρχομό του Ήλιου. Τότε η Σελήνη άφίνει το άρμα της, καθαιλικεύει ένα από τ' άλογα της και σιγά-σιγά κατεβαίνει προς τον όρίζοντα της γής, απ' όπου σε λίγο θ' ανεβή θριαμβε- τικά το άρμα του καινούργιου Θε- ού.

Αργότερα ο ποιητής Ήσιόδος σπη «Θεογονία» το μεγάλο έργο του, όπου προσπάθησε να συγκεν- τρώσει την Έλληνική μυθολογία, έθεώρησε τη Σελήνη κόρη του Τιτά- νος Ύπερίωνος ή Πάλλαντος και της Θείας ή Εύρυφάσσης και άδελ- φής της Ηούς και του Ήλιου.

Η όμορφιά της Σελήνης, που ό- φείλει στον καθαρό και διάφανο ού- ρανό της χώρας μας την τόσο ζω- ηρή λάμψη της, τονίζεται σ' όλες τις μυθολογικές παραδόσεις, που δι- ηγούνται τις διάφορες περιπέτειές της.

Όταν κατέβαινε από τον ούρανό η Σελήνη συνήθιζε να βυθίζεται μέσα στα κύματα του ώκειανού, ή να πηγαίνει να κρύβεται σε διάφορα σπηλάια. Το πιο αγαπημένο της σπηλάιο ήταν πάντως το σπηλάιο του βουνού Λάτμου σπη μικρασια- τική Ίωνία. Εκεί κοιμόταν βυθισμέ- νος σ' αιώνιο ύπνο και ο νεαρός Έν- δυμίων, που είχε ζητήσει από τον Δία να μείνη πάντα νέος και άθάνα- τος.

Άλλά και στις κορυφές των βου- νών συνήθιζε να παραιμένη η Σελή- νη και κυρίως στα βουνά της Άρ- καδίας, όπου τριγύριζε και ο Θεός των δασών, ο Πάν. Αυτός μάλιστα της χάρισε κάποτε κι ένα θαυμάσιο λευκό δέρμα, που η Σελήνη το φορού- σε σαν έφευγε το ξημέρωμα από τον ούρανό.

Στους αρχαίους χρόνους πίστευ-

αν ότι η Σελήνη είχε μεγάλη επί- ραση σπη αύξηση και την εύημε- ρια της γεωργίας, όπως και σπη υγεία των ζώων και των ανθρώπων. Έπίστευαν ακόμη ότι έχάρριζε στους ανθρώπους την όρσσία κι ό- τι ήταν η προστάτης των τοκετών. Γι' αυτό και η λατρεία της Σελήνης ήταν από τις πιο παλιές κι αγαπη- τές σπη αρχαία Ελλάδα. Γινόταν κυρίως σπη Άρκαδία, όπου η Σε- λήνη λατρευόταν σε διάφορα σπη- λαια, αλλά και σπη αρχαία Επί- δαυρο υπήρχε βωμός από μαρμα- ρο άφιερωμένος σ' αυτήν και σπη αρχαία Ήλιδα μαρμάρινο άγαλμά της. Στην Λακωνική, όπου την έλα- τρευαν με το όνομα Πασιφάη, δηλ. αυτή που φέγγει σ' όλους είχε η Σελήνη και δική της πηγή με ιερό νερό και στο Γύθειο λατρευόταν μαζί με τον Δία, τον Ήλιο, τον Άσκληπιό και την Ύ- γεια. Στην αρχαία Άθήνα, οι κά- τοικοι πρόσφεραν σ' αυτήν θυσία ά- πο καθαρό άγνό νερό και μικρές πί- τες πουχαν το σχήμα μισού ή γεμά- του φεγγαριού και που τις έλεγαν επίσης «Σελήνη».

Από την Άθήνα η λατρεία αυ- τη μεταφέρθηκε και σπη αρχαία Ρώμη, όπου έπίστευαν μάλιστα ότι την έφερε ο Σαβίνος Τάτιος, και ιδρύθηκε ιερό της Σελήνης πάνω στο λόφο του Άβεντίνου και του Πλα- τίνου, όπου έκαμε λυχνάρι για χά- ρι της όλη τη νύχτα.

Στην αρχαία Έλληνική τέχνη η Σελήνη άπεικονίζεται σαν όμορφη γυναίκα με στέμμα από άσημένιες άκτίνες ή μισοφέγγαρο στο κεφάλι, που οδηγεί κάτασπρο άρμα.

Άλλά συχνά ακόμα παριστάνε- ται η Σελήνη πάνω σε άλογο, και σε πολλά μνημεία όχι μόνο σπη Ά- θήνα, αλλά και άλλου, όπως σπη περίφημη πόλι της Περγάμου.

Η μορφή της Σελήνης έχει χα- ραχθεί ακόμα και πάνω σε έλλη- νικά και ρωμαϊκά νομίσματα.

Ανεβαίνει στο άρμα της, που το σέρνουν δυο κάτασπρα άλογα

Συνέχεια από το προηγούμενο.

ΘΡΕΠΤΙΚΑ ΑΛΑΤΑ

Απαραίτητη για τον σχηματισμό, την ανάπτυξη και τη διατήρηση των ιστών και των οργάνων του σώματος είναι η τακτική πρόσληψις με τις τροφές ανorganικών ουσιών υπό την μορφήν αλάτων.

Τροφή, που δεν περιέχει αρκετή ποσότητα των ουσιών αυτών, δεν είναι πλήρης.

Αναφέρουμε μερικές από τις ουσίες αυτές.

Το χλωριούχον νάτριο (μαγειρικών αλάτων).

Αποτελεί συστατικό του όρου του αίματος. Βρίσκεται στις διάφορες τροφές. Το θαλάσσιο χονδρό αλάτι είναι πλούσιο σε Μαγνήσιο, όχι όμως και το ραφινισμένο. Οι κρεοφάγοι και όσοι πίνουν πολύ γάλα δεν χρειάζονται πολύ αλάτι.

Το ασβέστιον

Η πλουσιότερη πηγή ασβεστίου είναι το γάλα. Βρίσκεται επίσης σε αρκετή ποσότητα στον μαιδανό, το κάρδαμο, το κουνουπίδι, το λάχανο, τα γογγύλια, τα πράσα τα καρόττα, τις άγκινάρες, το σπανάκι, τα κρεμμύδια, τις φακές, τα μπιζέλια, τα ρεπανάκια, τα σταφύλια, το ψωμί και το κρέας.

Ο φώσφορος

Βρίσκεται στο γάλα, το τυρί, τα αυγά, το μυαλό, το ψάρι, το ψωμί, τα σιτηρά και τα καρύδια.

Το μαγνήσιον

Βρίσκεται στο χυμό του λεμονιού, τα ξηρά σύκα, το σπανάκι, τα μαρούλια, τον κρόκο του αυγού, το καλαμπόκι και τα καρύδια.

Το μαγγάνιον

Βρίσκεται στο πίτυρο των σιτηρών και είναι τονωτικό του σώματος και του αίματος.

Ο σίδηρος

Απαραίτητος για τον σχηματισμό έρυθρων αιμοσφαιρίων. Βρί-

σκεται στο άγελαινό γάλα, το βούτυρο, το αυγό, το μοσχάρι σιδηρό, τον μαιδανό, το λάχανο, το σπανάκι, το κάρδαμο, τα μπιζέλια, τις άγκινάρες, τα ρεπανάκια, τα καρόττα, τα ξηρά σύκα, το κρεμμύδι, τις φακές, το σιτάρι, τα ρεβύθια, τα κοκκινόγούλια, τις έλνες, το ρύζι, το βωδιό κρέας, τις πατάτες, το μοσχάρι κρέας και το πορτοκάλι.

Το θειάφι

Βρίσκεται στη βρώμη, στα φασόλια, φακή, μπιζέλια, ρεπάνια κρεμμύδια, σκόρδο, μήλα, ντομάτες, λάχανο, κουνουπίδι, σπαράγγια, μαρούλι.

Το ιώδιον

Βρίσκεται στα ψάρια της θάλασσας, τον κρόκο του αυγού, το κρεμμύδι, το σκόρδο, μπιζέλια, σίκαλη, φακή, φασόλια, φράουλες, κοκκινόγούλια, μπουρνέλα, πατάτες, έλνες, ρύζι, μήλα, φιστίκια.

Ο άνθρωπος πρέπει να τρώει από όλες τις τροφές. Με την ποικιλία, ο οργανισμός προσλαμβάνει τις ουσίες, που χρειάζεται για τη συντήρησή του.

(Απόσπασμα από το βιβλίο «Γύρω από την υγεία και μακροζωία» του Ιατρού Κ. Ι. Βεγκλίδη)

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΠΛΗΞΙΑ

Και μέσα εις το σπίτι μπορεί να πάθει κανείς ηλεκτροπληξία — και καμμιά φορά θανατηφόρο — όταν έγγιση ένα γυμνό ηλεκτρικό καλώδιο, ή καλώδιο του οποίου ή μόνωσις έχει φθαρή, ή ένα «ντουί», ιδίως μάλιστα όταν την ίδια στιγμή κάποιο μέρος του σώματός του ευρίσκεται εις έπαφήν με ένα «προσγειωμένο» μεταλλικό αντικείμενο (δηλ. αντικείμενο, που είτε απ' ευθείας είτε έμμέσως έφάπτεται με τη γή). Τέτοια προσγειωμένα αντικείμενα είναι τα ραδιόφωνα, οι νεροχύτες, οι λεκάνες των λουτρών, που έχουν σωλήνες, που τα συνδέουν με τη γή. Επίσης μπορεί να πάθει κανείς ηλεκτροπληξία όταν έγγιξη μία ηλεκτρική συσκευή, από την οποίαν περνάει ηλεκτρικό ρεύμα και μάλιστα όταν συγχρόνως έγ-

γίξη με το σώμα του κι ένα προσγειωμένο αντικείμενο. Παραδείγματα τέτοιων συσκευών είναι οι ηλεκτρικές συσκευές της κουζίνας και ο έσωτερικός μηχανισμός του ραδιοφώνου. Οι κίνδυνοι γίνονται μεγαλύτεροι, όταν το πάτωμα ή το σώμα μας είναι βρεγμένο.

Όσον αφορά τον άνοικτον χώρο, εκεί ήμπορεί να πάθει κανείς ηλεκτροπληξία είτε άμεσα, έγγιζοντας ένα ηλεκτροφόρο σύρμα, είτε έμμεσα, πετώντας χαρταετό, του οποίου ο σπάγγος είναι βρεγμένος ή καμωμένος από λεπτό σύρμα, που θα τύχη να έγγιση ηλεκτροφόρο σύρμα, ευρίσκεται δε και ο ίδιος απ' ευθείας εις έπαφήν με το έδαφος.

ΔΙΑΣΩΣΙΣ

Εφ' όσον μπορείτε, κλείσατε άμέσως τον γενικόν διακόπτην. Ημπορείτε επίσης να τραβήξετε τον άκροδέκτην από την πρίζα, ή νίπιέσετε το καλώδιο σε μέρος, που είναι καλά μονωμένο και να το τραβήξετε ώστε να βγίη από την πρίζα.

Ενώ κάνετε όλα αυτά, πρέπει να αποφύγετε την έπαφήν με προσγειωμένα αντικείμενα.

Αν δεν ήμπορήτε να κάνετε τίποτε απ' όλα αυτά, προσπαθήσατε ν' απομακρύνετε το σύρμα ώστε να μην έγγιξη το θύμα, χρησιμοποιώντας όμως πάντοτε μία στεγνή πετσέτα, ένα σεντόνι, ή κάτι παρόμοιο, με το οποίον περιτυλίγετε προσεκτικά το σύρμα — χωρίς να το έγγισετε καθόλου απ' ευθείας, και κατόπιν το απομακρύνετε από το θύμα. Η άκαμψη — αυτή όμως ή ενέργεια παρουσιάζει ολιγώτερη ασφάλεια από την προηγούμενη — χρησιμοποιήσετε την πετσέτα ή το σεντόνι για να μετακινήσετε τον παθόντα μακριά από το σύρμα, προσέχοντες πάντοτε να μη τον έγγιζετε απ' ευθείας, μέχρις ότου διακόψετε την έπαφή του με το ηλεκτροφόρο καλώδιο.

(Απόσπασμα από τον πρακτικό οδηγό Α' Βοηθειών).

ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΑΙ ΒΟΗΘΕΙΩΝ

Πωλείται εις τα Γραφεία μας ο Πρακτικός Οδηγός ΑΙ Βοηθειών αντί δραχ. 7,50. Διά τας Έπαρχίας επί πλέον Δραχ. 2,50 δια ταχικά.

Από τη ζωή του χωριού

— Αν μπόρητε μαντέψτε ποιά είναι ή Δαφνούλα. Ίσως μου πητε πως θα είναι ή μικρότερη αδελφούλα μου, Ίσια και καμαρωτή σαν Δάφνη. Αν ζητε στην πολιτεία θα υποθέσετε πως πρόκειται για κάποια συνοικία της πόλεως. Αν ζητε στο χωριό έχετε δίκη να συλλογισθήτε πως θα είναι μία όμορφη κατσικά της Άνθούλας ή μια άρναδοúλα του Λάμπη.

— Όχι φίλοι μου. Τίποτε από όλα αυτά.

— Δαφνούλα λένε το χωριό μου. Και ή Ιστορία του είναι ή Ιστορία όλων των χωριών της Ελλάδος, των μικρών πατριδων, από τις οποίες αποτελείται ή μεγάλη μας πατρίδα.

— Δαφνούλα το βάφτισαν εδώ και λίγα χρόνια το χωριό μου. Δεν ξέρω γιατί διάλεξαν αυτό το όνομα. Ίσως να σταμάτησε εδώ ή νυφούλα ή Δάφνη, που θα ξέρετε την Ιστορία της.

— Πραγματικά το χωριό μας έχει λίγες δάφνες. Έδώ έρχονται τα παιδιά των σχολείων από τα γύρω χωριά στις μεγάλες μας Έθνικές γιορτές για να πάρουν κλωνάρια δάφνης. Και μία άλλη ήμερα έρχονται οι Έπίτροποι από τα χωριά να πάρουν δάφνη. Μά έγω πιστεύω πως αυτοί, που του έλλαξαν το όνομα κάτι άλλο θα είχαν στο νου τους. Τη δοξαμένη Ιστορία του.

— Το χωριό μου πρώτα δεν ήταν χτισμένο στη σημερινή θέση του, αλλά επάνω στον μεγάλο βράχο. Είχε περισσότερο πληθυσμό από ό,τι σήμερα, γιατί ευρισκαν καταφύγιο εδώ οι καταδιωγμένοι κάτοικοι του κάμπου. Έδώ ήταν πιο ασφαλείς, γιατί δύσκολα οι έχθροι τάβαζαν με τους βουλήσιους. «Κάθε κλαρί κι άρματωλός, κάθε κορφή και κλέφτης».

— Οι έχθροι; Βέβαια. Ήταν σκλαβωμένο το χωριό μας όπως ήταν και όλη ή Ήπειρος ή οποία άργησε πολύ να έλευθερωθή. Μόλις το 1913 είδε το άγιο φως της έλευθερίας.

— Οι βάρβαροι τα λογάριζαν πολύ τα χωριά του, γιατί είχαν και πολιτισμό. Είχαν κρυφά σχολεία και έβγαζαν ανθρώπους έξυπνους και γενναίους. Να

Η ΔΑΦΝΟΥΛΑ

B. MAKH

πιο πέρα στο βουνό του Περιστερίου είναι το Συρράκο. Πατρίδα του ποιητού και πολεμιστού Ζαλοκώστα, του Κωλέττη άγωνιστού του 1811 και Πρωθυπουργού της άπελευθερωθείσης Ελλάδος, του Κρυστάλλη, που έγραψε τόσο ωραία ποιήματα.

— Εμείς ξέρουμε όλη την Ιστορία του χωριού μας και των γειτονικών χωριών. Έχαμε κάνει και ένα μικρό χάρτη της περιοχής μας.

— Σε ένα τετράδιο έχουμε γράψει όλα τα τραγούδια, που άκούμε να τραγουδούν στο χωριό μας. Σε άλλο γράφουμε τα παραμύθια, σε άλλο τις παροιμίες και τα αινίγματα. Κάθε μέρα γεμίζουν τα τετράδια. Όσο να φθάσουμε στην Έκτη τάξη δεν θα έχη μείνει φύλο άγραφο.

— Δυο φορές κάηκε το χωριό μας. Μία φορά στον καιρό της Τουρκοκρατίας, που ήταν σκλαβωμένο στους Τούρκους.

— Δεύτερη φορά το 1940, τον καιρό που ή Ελλάδα ειπε το μεγάλο ΟΧΙ στους Ιταλο-γερμανούς, που θέλησαν να τους παραδώσουμε την πατρίδα μας. Ήρθαν τα έχθρικά άεροπλάνα και έρριξαν βόμβες. Μά εμείς τώρα το ξαναχτίσαμε πιο όμορφο και πιο πολιτισμένο.

ΕΣ'ΙΝ μαθηταί του δημ. Σχολ. Σαρδών Λήμνου φυτεύουν δένδρα κατά μήκος της δημοσίας οδού

Juniors of Elem. School Sarthes, Lemnos planting trees.

ΟΛΟΙ ΣΤΗ ΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ

— Και έφέτος όλοι μας άς εργασθοúμε με ένθουσιασμό για την αναδάσωση. Τα έλληνικά βουνά και οι έλληνικοί κάμποι πρέπει να πρασινίσουν.

Αυτό είναι προς όφελος της υγείας μας και της έθνικής μας οικονομίας. Κάθε έρυνδροσταυρίτης άς φυτέψη τουλάχιστον ένα δένδρο.

Η περυσινή προσπάθεια των Ελλήνων έρυνδροσταυριτών ήταν άξίεπαινη. Η έφετεινή άς ξεπεράση κάθε προηγούμενη.

Πέρασαν από τότε δεκαοχτώ σχεδόν χρόνια, αλλά οι παλαιότεροι φίλαθλοι θυμούνται τον κατόπιν παγκόσμιο πρωταθλητή του άλματος επί κοντώ Άμερικανό Κορνέλιους Γουώρμερνταμ, να υπερπηδά στο στάδιό μας το ύψος των 4 και 11 μέτρων, μ' ένα περίεργο παλμό, που νόμιζε κανείς πως σκαρφώνανε παράλληλα με τὸ κοντάρι του για να περάσει τον πήχυ. Ήταν τότε φθινόπωρο τοῦ 1938 καὶ γιὰ πρώτη φορά αγωνίζονταν Ἀμερικανοὶ ἀθληταὶ στὴν Ἑλλάδα.

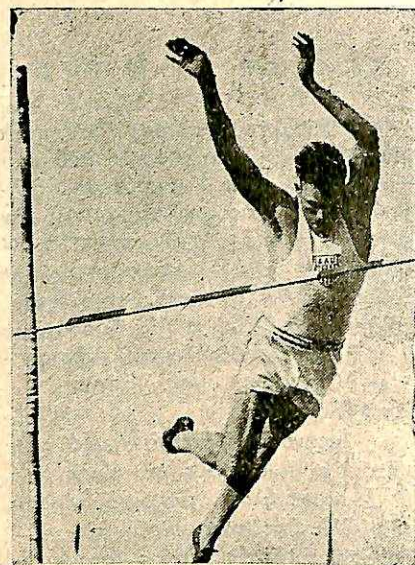
Περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου τοῦ 1938 εἶχαν ἀγωνισθῇ στὴν Δρέσδη τῆς Γερμανίας, ὅπου ὁ Γουώρμερνταμ ἔχασε τὴ νίκη ἀπὸ τὸ Γερμανὸ Χάρτμαν μετὴν πενιχρὴ ἐπίδοσι τῶν 3 μ. 80.

Ἡ ἀτυχή αὐτὴ ἐμφάνισις ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς τελευταῖες προπολεμικὲς τοῦ Γουώρμερνταμ, ὅπως καὶ τῶν ἄλλων Ἀμερικανῶν πρωταθλητῶν, στὴν Εὐρώπη, γιὰ τὸν ἐπόμενο χρόνο κηρύχθηκε ὁ πόλεμος καὶ οἱ ἀθλητικὲς αὐτὲς ἐπιδείξεις σταμάτησαν, ἀφοῦ ὁ στίβος τῶν σποδ ἀνογκάστηκε νὰ παραχωρήσῃ τὴ θέσι του στὰ πεδία τῶν μαχῶν. Οἱ Ἀμερικανοὶ ἄσσοι ὅμως συνέχισαν στὴν πατρίδα τους τὶς ἀθλητικὲς τους προσπάθειες κι ὁ ἠττημένος τὸ 1938 μὲ 3.80 Γουώρμερνταμ ἔφθασε στὶς 23 Μαΐου 1942 νὰ περάσῃ πάνω ἀπὸ τὰ 4 μ. 77 στὸ Μοντέστο, μιὰ μικρὴ πόλι τῆς Καλιφόρνιας. Τὸ καταπληκτικὸ αὐ-

τὸ ἄλμα, δὲν ξανάγινε μέχρι σήμερα, ἀν καὶ πέρασαν ἀπὸ τότε 14 σχεδὸν χρόνια, στὸ διάστημα τῶν ὁποίων ὅλα τὰ ἄλλα παγκόσμια ρεκόρ ὑπέστησαν ἀλλεπάλληλες καταρρίψεις. Ὁ Σέφτον, ὁ Βάρωφ καὶ ὁ Μέντοουζ κυριαρχοῦσαν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη στὸ ἄλμα ἐπὶ κοντῶ, ποὺ ἦταν μονοπώλιο τῶν Ἀμερικανῶν, ἀφοῦ ὅλοι τους πηδοῦσαν πάνω ἀπὸ τὰ 4.57 μέτρα. Αὐτὰ ὅμως ὡς τὴ στιγμή ποὺ παρουσιάστηκε ὁ Γουώρμερνταμ. Γιὰ τὸ τελευταῖος αὐτὸς, χωρίς νὰ εἶναι σταθερὸς στὰ ἄλματά του — ἀφοῦ τὸ 1937, σὲ ἡλικία 22 χρονῶν, μοιράστηκε τὸν τίτλο τοῦ πρωταθλητοῦ μετὴν Μέντοουζ πηδώντας 4 μ. 54 καὶ τὸν ἐπόμενο χρόνο ἔχανε, ὅπως εἴπαμε, στὴ Δρέσδη ἀπὸ τὸν Χάρτμαν ποὺ πήδησε μόνον 3.80, κατάρθωσε μολαταῦτα καὶ μετὴν παράξενο ἰδιόρρυθμο παλμό του νὰ γίνῃ παγκόσμιος πρωταθλητὴς χάρις στὴν ἀφάνταστη θέλησί του καὶ τὴν ἐκπληκτικὴ εὐλυγισία του. Τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1940 κατέρριψε γιὰ πρώτη φορά τὸ παγκόσμιο ρεκόρ περνώντας τὰ 4 μ. 56 καὶ λίγες μέρες ἀργότερα 4 μ. 60. Τὸν ἐπόμενο χρόνο τὸ ἀνέβαζε στὰ 4.68 καὶ τὸν χειμῶνα σὲ κλειστὸ χώρο περνοῦσε τὰ 4.70. Τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1941 ἔφθασε τὰ 4.72 καὶ τὸν Μάιο τοῦ 1942 τὰ 4.77. Κατάρθωσε μάλιστα τὸν χειμῶνα ἐκεῖνο νὰ πραγματοποιήσῃ ἄλμα 4 μ. 79 σὲ κλειστὸ ὅμως χώρο ποὺ δὲν ἀναγνωρίζεται γιὰ ἐπίσημο. Ὁ Γουώρμερνταμ ἀν καὶ στρατεύθηκε στὸ Ναυτικὸ κατὰ τὸν πόλεμο, διατήρησε τὸν τίτλο τοῦ πρωταθλητοῦ Ἀμερικῆς τὸ 1943 καὶ τὸ 1944, ὁπότε, ὅμως ἐγκατέλειψε τὸν στίβο σὲ ἡλικία 29 ἐτῶν, γιὰ νὰ γίνῃ προπονητής. Μολαταῦτα ἄρχισε πάλι νὰ γυμνάζεται τὸ 1947 καὶ πήδησε δύο φορές τὰ 4.57, ἀλλὰ τὰ παράτησε γιὰ δευτέρη φορά.

Τὸ 1952 σὲ ἡλικία 37 ἐτῶν, ποὺ θῆλπε ξανά νὰ δοκιμάσῃ, πήδησε 4 μ. 37!

Ὁ Γουώρμερνταμ, ποὺ γεννήθη-

Κ. ΓΟΥΩΡΜΕΡΝΤΑΜ

κε τὸ 1915 στὸ Λόνγκ Μπήτς τῆς Καλιφόρνιας, ἀσχολήθηκε μετὰ τὸ ἀθλητισμὸ γιὰ πρώτη φορά σὲ ἡλικία 14 χρόνων. Ὅπως λέει ὁ ἴδιος, χρειάστηκε δέκα χρόνια γιὰ νὰ «ἐριμάρῃ» ἀλλὰ καὶ τὰ δέκα αὐτὰ χρόνια προπονήθηκε συστηματικὰ γιὰ ν' ἀνέβῃ ἀπὸ τὰ 2.74, ποὺ πρωτοπήδησε τὸ 1929, στὰ 4.77 ποὺ ἔφθασε τὸ 1942.

Ὅπως εἴπαμε τὸ στυλ του εἶναι περίεργο κι ἔχει σκανδαλίσσει τοὺς εἰδικούς, γιὰ τὴν ἀνέβαινε κάθετα ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν πήχυ, χάρις στὴν τεράστια δύναμι τῶν χεριῶν του, μετὰ τὰ πόδια ψηλὰ καὶ τὸ κεφάλι κάτω καὶ μόνο τὴν τελευταία στιγμή ὠρμοῦσε ὀριζόντια πάνω ἀπ' τὸν πήχυ. Εἶχε καλὴ ἐκτίναξη, ἀλλὰ δὲν ἐπήδησε ποτὲ περισσότερο ἀπὸ 1.80 εἰς ὕψος. Ἡ ταχύτης του ἐπίσης, σὲ σύγκρισί με τοὺς ἄλλους διάσημους συναδέλφους του, δὲν ἦταν μεγάλη, ἀφοῦ ὁ καλύτερος χρόνος ποὺ εἶχεν ἐπιτύχει στὶς 100 γυάρδες, ἦταν 10."5.

Πρὶν ἀρχίσῃ ἡ βασιλεία τοῦ περὶ φημου ἄλτη, τὸ ὄνειρο ὅλων ἦταν νὰ ξεπεράσουν τὰ 15 πῆδια (4 μ. 57). Τὸ κατόρθωμα αὐτὸ τὸ πέτυχε πρῶτος ὁ Γουώρμερνταμ τὸ 1940 κι ἀπὸ τότε τὸ ἐπανέλαβε 43 φορές...

Ὁ Κορνέλιους Γουώρμερνταμ δὲν βρῆκε ἀκόμα τὸν ὁμοῖό του καὶ φαίνεται ὅτι τὸ ρεκόρ του θ' ἀργήσῃ νὰ καταρριφθῇ. Ὁ καλύτερος ἄλτης ἐπὶ κοντῶ τὰ τελευταῖα χρόνια, ὁ «ἱπτάμενος πάστωρ» Μπόμπ Ρίτσαρντς, ἔχει πηδήσει 4.66 καὶ 4.70 σὲ κλειστὸ χώρο.

ΚΙΝΗΣΙΣ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

Σχολ. ἔτους 1954—55

Ἡ πενταμελὴς Ἐπιτροπὴ Ἀπονομῆς Βραβείων «ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΚΥΡΟΥ» καὶ «Α.Ε. ΙΖΟΛΑ», ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑποβληθεισῶν ἐκθέσεων τῶν κ.κ. Ἐπιθεωρητῶν, ἀπένειμε ταῦτα ὡς ἀκολούθως:

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΚΥΡΟΥ»

Αὐτὸν Βραβεῖον, ἐκ 3.000 δρχ., εἰς τὰς Ὁμάδας ΕΕΣΝ τοῦ 16ου Δημ. Σχολ. Β! Περ. Πατρῶν.

Βον Βραβεῖον, ἐκ 2.000 δρχ. εἰς τὰς Ὁμάδας ΕΕΣΝ τοῦ Δημ. Σχολ. Ἀρκεσίνης Ἀμοργοῦ, Ἐκπ. Περ. Νάξου.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «Α.Ε. ΙΖΟΛΑ»

Αὐτὸν Βραβεῖον, Ἡλεκτρικὴ Κουζίνα Ἀμερικανικοῦ Τύπου, εἰς τὰς Ὁμάδας ΕΕΣΝ τοῦ Δημ. Σχολ. Ἀκράτας, Ἐκπ. Περ. Αἰγιαλείας.

Βον Βραβεῖον, Ἡλεκτρικὴ Κουζίνα Εὐρωπαϊκοῦ τύπου, εἰς τὰς Ὁμάδας ΕΕΣΝ τοῦ 1ου Δημ. Σχολ. Σκύρου, Περ. Καρυστίας.

Γον Βραβεῖον, Ἡλεκτρικὴ Κουζίνα Ἑλληνικοῦ Τύπου, εἰς τὰς Ὁμάδας ΕΕΣΝ τοῦ Γυμνασίου Σύμης—Δωδεκανήσου.

Δον Βραβεῖον, Τὰ τρία 4α Βραβεῖα, ἕκαστον τῶν ὁποίων περιλαμβάνει α) Λεκάνην ἀποχωρητηρίου Τουρκ. Τύπου χυτοσίδ. ἐμαγιέ β) Λουτήρα ντους καὶ γ) Λαβομάνο μικρὸ εἰς τὰς Ὁμάδας ΕΕΣΝ: 1) τοῦ Γυμνασίου Ἀριδαίας, 2) τοῦ Δημ. Σχολ. Ἀνω Πέτρας Α! Περ. Ἄρτης καὶ 3) τοῦ Δημ. Σχολ. Βαλτοχωρίου Β! Περ. Δράμας.

Εον Βραβεῖον, Τὰ πέντε 5α Βραβεῖα (ἕκαστον τῶν ὁποίων περιλαμβάνει α) Λεκάνην ἀποχωρητηρίου Τουρκ. Τύπου χυτοσίδ. ἐμαγιέ β) Λαβομάνο μικρὸ) εἰς τὰς Ὁμάδας ΕΕΣΝ: 1) τοῦ Δημ. Σχολ. Καματεροῦ Ἀττικῆς, Γ! Περιφ. Ἀθηνῶν, 2) τοῦ Δημ. Σχολ. Μυδαλίας, Περ. Γορτυνίας 3) τοῦ Δημ. Σχολ. Σελλάδων Α! Περ. Ἄρτης, 4) τοῦ Γυμνασίου Θηλέων Κοζάνης καὶ 5) τοῦ Δημ. Σχολ. Μικροκλεισούρας Περ. Γρεβενῶν.

ΣΤον Βραβεῖον, Τὰ ἑξ 6α Βραβεῖα (ἕκαστον τῶν ὁποίων περιλαμβάνει Λεκάνην ἀποχωρητηρίου Τουρκ. Τύπου χυτοσίδ. ἐμαγιέ) εἰς τὰς Ὁμάδας ΕΕΣΝ 1) τοῦ Δημ. Σχολ. Πολυκάρτης Πέρ. Καστοριάς, 2) τοῦ Δημ. Σχολ. Γεωργιανῆς Β! Περ. Καβάλλας, 3) τοῦ Δημ. Σχολ. Μαργαριτίου Παραμυθιάς, 4) τοῦ Δημ. Σχολ. Κορινθοῦ Ἐκπ. Περ. Πιερίας, 5) τοῦ Δημ. Σχολ. Μπάνης Ἐκπ. Περ. Πιερίας καὶ 6) τοῦ Δημ. Σχολ. Τζιτζιφῆ Ἀποκορώνου Α! Περ. Χανίων.

Ἐπαινος, Εἰς τὰς Ὁμάδας ΕΕΣΝ τῶν: 1) Β! Δημ. Σχολ. Λεβαδείας 2) 41ου Δημ. Σχολ. Β! Περ. Ἀθηνῶν, 3) 1ου Δημ. Σχολ. Σαλαμίνος, 4) Δημ. Σχολ. Καμποτίου Ἄρτης, 5) Δημ. Σχολ. Ἀλωνίων Α! Περ. Ἄρτης, 6) Δημ. Σχολ. Πύργου Τήνου, 7) Δημ. Σχολ. Κρεμαστοῦ Καστοριάς, 8) Δημ. Σχολ. Καλεντινῆς Ἄρτης, 9) Δημ. Σχολ. Ζηρείας Πατρῶν,

10) Δημ. Σχολ. Παλαιοκαπούνας Ἄρτης, 11) Β. Δημ. Σχολ. Κατερίνης, 12) Δημ. Σχολ. Μορφοβουνίου Καρδίτσας, 13) Δημ. Σχολ. Ν. Τραπεζοῦντος Πιερίας, 14) Δημ. Σχολ. Κίτρους, Πιερίας, 15) 6ου Δημ. Σχολ. Κατερίνης, 16) Γυμνασίου Σπερχειάδος 17) Δημ. Σχολ. Παραλίας Πιερίας, 18) Δημ. Σχολ. Αἰγινίου Πιερίας, 19) Δημ. Σχολ. Ραδοβυζίου Ἰωαννίνων, 20) Δημ. Σχολ. Ἀνθοχωρίου Βοΐου, 21) Νηπιγωγείου Ν. Πετριτσίου Σιπτικῆς, 22) Ἰδιωτ. Σχολ. Καλπάκα Α! Περ. Ἀθηνῶν, 23) Δημ. Σχολ. Ζαμνείου Ὀρφανοτρ. Α! Περ. Πειρ., 24) Δημ. Σχολ. Ἀξιουπόλεως Παιονίας, 25) 2ου Γυμνασ. Θηλ. Πειραιῶς, 26) Δημ. Σχολ. Μαυρονερίου Φιλιατῶν, 27) Δημ. Σχολ. Κορομηλιάς Κιλκίς, 28) 2ον Δημ. Σχολ. Αἰγίνης Α! Περ. Πειρ., 29) Δημ. Σχολ. Ἀσύλου Ἀγ. Ἀνδρέου Α! Περ. Ἀθηνῶν, 30) Δημ. Σχολ. Σίδερης Φιλιατῶν 31) Δημ. Σχολ. Ἀγ. Ἀντωνίου Κατερίνης καὶ 32) Γυμνασίου Ἰεραπέτρας.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ Ε.Ε.Σ.Ν. ΕΙΣ ΤΟ

ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΚΑΝΑΔΑ

Πρό τινος ἐπέστρεψε ἡ Καθηγήτρια Δ)νὶς Μαρία Ἀναγνωστοπούλου, ἡ ὁποία ἀντεπροσώπευσε τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. εἰς τὸ ἐν Κίγκστον τοῦ Καναδᾶ ὄργανωθὲν ὑπὸ τοῦ Ἀμερικανικοῦ καὶ Καναδικοῦ Ε.Σ.Ν. Συνέδριον τῶν Ἑρυθροσταυριτῶν.

Εἰς τὸ Συνέδριον αὐτὸ συμμετέσχον 96 Ἑρυθροσταυρίται τοῦ Ἀμερικανικοῦ καὶ τοῦ Καναδικοῦ Ε.Σ.Ν. καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἑρυθρῶν Σταυρῶν Νεότητος ἑλλῶν χωρῶν.

Ἡ συμμετοχὴ τῶν ἀντιπροσώπων Ἑλλάδος, Γιουγκοσλαβίας καὶ Ἰαπωνίας ἐπραγματοποιήθη κατόπιν προσκλήσεως τῆς ἐν Γενεύῃ Ἑνώσεως τῶν Ἑρυθρῶν Σταυρῶν, μετὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἔδωκεν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἡ Οὐνέσκο.

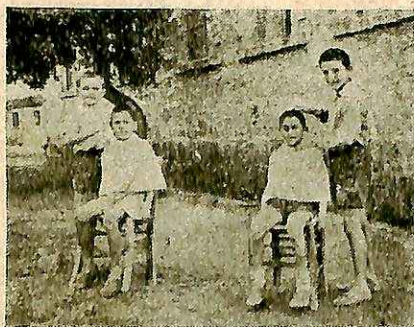
Εἰς τὸ Συνέδριον παρευρέθη καὶ ὁ Δ)τῆς τοῦ Γραφείου Ε.Σ.Ν. τῆς ἐν Γενεύῃ Ἑνώσεως τῶν Ἑρυθρῶν Σταυρῶν κ. Schusselé, ἡ παρουσία τοῦ ὁποίου συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐπιτυχεστέραν διεξαγωγὴν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου.

Οἱ Ἀντιπρόσωποι Ἑλλάδος, Γιουγκοσλαβίας καὶ Ἰαπωνίας, μετὰ τὸ πέρας τοῦ Συνεδρίου, ἐπεσκέφθησαν, ὡς φιλοξενούμενοι τοῦ Καναδικοῦ καὶ τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ε.Σ.Ν., τοὺς Ἑρυθροὺς Σταυροὺς Νεότητος τῶν χωρῶν τούτων ἐπὶ τρίμηνον, ἐπὶ τῇ βάσει καταρτισθέντος προγράμματος, τὸ ὁποῖον ἐπέτρεφεν εἰς αὐτοὺς νὰ γνωρίσουν τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα λειτουργίας τῶν Ἑρυθρῶν Σταυρῶν Νεότητος τῶν ἐν λόγω χωρῶν καὶ νὰ ἀποκτήσουν πείραν, ἡ ὁποία θὰ εἴναι πολλαπλῶς ἐπωφελεῖς διὰ τὰς χώρας τὰς ὁποίας ἀντιπροσωπεύουν.

Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐπεσκέφθησαν τοὺς Παρισίους, ὅπου ἐφιλοξενηθήσαν ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ καὶ εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπισκεφθοῦν, εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Οὐνέσκο, τὸν Γεν. Δ)τὴν αὐτῆς κ. L. Evans, πρὸς τὸν ὁποῖον ἐξέφρασαν τὰς εὐχαριστίας τῶν.

ΕΕΣΝ μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολ. Ράχης εἰς τὸ μαθητικὸν κουρεῖο.

Juniors of Elem. school Rahi cutting the hair of their school mates

Τελευταίος σταθμός του ταξιδιού των ήτο η Γενεύη, όπου ως φιλοξενούμενοι της εν Γενεύη Ένωσεως των Έρυθρών Σταυρών, έπεσκέφθησαν τα Γραφεία της Ένωσεως, του Διεθνούς Έρυθρου Σταυρού, και άλλα Ίδρύματα της Γενεύης, όπως το Διεθνές Γραφείον Εκπαιδεύσεως κλπ.

Είναι αυτονόητον, ότι τα Συνέδρια αυτά συμβάλλουν σπουδαίως εις την εύδωσιν του έργου του Έρυθρου Σταυρού Νεότητος και ότι οι συμμετέχοντες εις αυτά, επιστρέφοντες εις τας χώρας των, με μεγαλύτεραν συναισθήσιν της εύθύνης των θα πράξουν πάν το δυνατόν διά την προαγωγήν του έργου του Έρυθρου Σταυρού Νεότητος.

ΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

1) Το 41ον Δημ. Σχολείον Β' περιφ. Αθηνών (Ε τάξις) έστειλε 2 δέματα με γραφικήν ύλην εις τον κ. Επιθεωρητήν Δημ. Σχολείων Α' περιφ. Βόλου, δια σεισμοποθείς μαθητάς.

2) Το Α' Γυμνάσιον Αρρένων Πειραιώς έστειλε 1 δέμα με διάφορα είδη, εις το Δημ. Σχολείον Τσουκαλάδων Λευκάδος.

3) Το Α' Γυμνάσιον Θηλέων Πειραιώς 2 δέματα με σχολ. είδη εις το 1ον Δημ. Σχολείον Λευκάδος.

4) Το Μικτόν Γυμνάσιον Καστέλλας Πειραιώς έστειλε 3 δέματα με σχολ. υλικόν εις το 2ον Δημ. Σχολείον Λευκάδος.

5) Το Ράλλειον Γυμνάσιον Θηλέων Πειραιώς 3 δέματα με διάφορα είδη εις το Δημοτ. Σχολείον Φρυγίου Λευκάδος.

6) Το Γυμνάσιον Νικαίας 2 δέμ. με σχολ. είδη κλπ. εις το Δημ. Σχολείον Καλαμιτσίου Λευκάδος.

7) Το Ε' Γυμνάσιον Αρρένων Πειραιώς 3 δέματα με διάφορα είδη εις το 1ον Δημ. Σχολείον Λευκάδος.

8) Το Γ' Γυμνάσιον Αρρένων Πειραιώς 1 δέμα με σχολικόν υλικόν εις το 2ον Δημ. Σχολείον Λευκάδος.

9) Το Β' Γυμνάσιον Αρρένων Πειραιώς 2 κιβώτια με σχολ. είδη κλπ. εις το Δημ. Σχολείον Οϊτύλου Ταυγέτου.

10) Το Δ' Γυμνάσιον Αρρένων Πειραιώς 2 δέματα με διάφορα είδη εις το Δημ. Σχολείον Χοτασίας Ταυγέτου.

11) Η Σχολή Έριφ. Λεωνιδοπούλου Αθηνών έστειλε 6 χαρτοκιβώτια με σχολικά είδη, ιματισμόν,

τρόφιμα και παιγνίδια εις το Δημ. Σχολείον Πισοδερίου Φλωρίνης.

12) Το Δημ. Σχολείον Αγ. Ιωάννου Ρέντη έστειλε ένα δέμα με σχολ. είδη εις το 1ον Δημ. Σχολείον Βόλου.

13) Το 46ον Δημ. Σχολείον Β' Περιφ. Αθηνών έστειλε 2 δέματα με διάφορα είδη εις το Δημ. Σχολείον Γορίτσας, Κονίτσας.

14) Η Σχολή Σαλβάνου Αθηνών έστειλε 2 δέματα με διάφορα είδη εις το Δημ. Σχολείον Σουλίου Χρηστοδασίλη Ζίτσας Ηπείρου και 2 δέματα με διάφορα είδη εις το Δημ. Σχολείον Δεσποτικού, Ηπείρου.

15) Το 3ον Δημ. Σχολείον Κορυδαλλού έστειλε 2 δέματα με παιγνίδια εις το Δημ. Σχολείον Σκαλούλας Άρτης.

16) Η Σχολή Παναγιωτοπούλου — Έλευθεριάδου Αθηνών έστειλε 1 σάκκο με παιγνίδια και διάφορα είδη εις το Δημ. Σχολείον Ν. Κατούνας Πωγωνίου.

17) Το Παλλάδιον Λύκειον Αθηνών έστειλε 1 κιβώτιον με σχολικά είδη και παιγνίδια εις το Δημ. Σχολείον Σειστρουνίου Ιωαννίνων.

18) Τα εκπαιδευτήρια Μ. Κρίκου Αθηνών έστειλαν 1 δέμα με παιγνίδια εις το Ασκληπιείον Ε.Ε.Σ. Λέρου.

19) Το Μικτόν Γυμνάσιον Μοσχάτου — Ν. Φαλήρου έστειλε 1 δέμα με καινούργη παιγνίδια εις το Ασκληπιείον Ε.Ε.Σ. Λέρου.

20) Η Ιόνιος Σχολή Αθηνών έστειλε δύο δέματα με παιγνίδια εις το Πρεβαντόριον «Η Πρόνοια δια το Παιδί» και ένα δέμα με ιματισμό και διάφορα είδη εις το Δημ. Σχολείον Έλατοδρύσης Ναυπάκτίας.

21) Το Αρσάκειον Γυμνάσιον έστειλε 14 δέματα με διάφορα είδη εις το Δημοτικόν Σχολείον Άετού Θεσπρωτίας.

22) Α' Δημ. Σχολείον Πύργου, έστειλε 1 δέμα με σχολ. υλικόν εις το Δημ. Σχολείον Ζυγοβιτσίου Γορτυνίας.

23) Η Σχολή Ιωάννου Έισσαι Κερατσινίου — Πειραιώς, έστειλε 1 δέμα με σχολ. υλικόν, εις το Δημοτ. Σχολείον Λειβαδίου Κολυνδρού Πιερίας.

24) Το Γ' Γυμνάσιον Θηλέων Αθηνών έστειλε 1 δέμα με διάφορα είδη εις το Δημ. σχολείον Χοτασίας, Ταυγέτου.

ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΑΘΗΝΑΙ

(Από την έκθεσιν δράσεως της Δ' τριδας του Ίδιωτ. Γυμν. Θηλέων «Μαρία Κρίκου» τού Έλλην. Εκπαιδ. Συνδέσμου, Αθηνών).

«ΑΙ μαθήτριά της Η' τάξεως την 13ην Δεκεμβρίου διωργάνωσαν φιλανθρωπικήν έορτήν το δε συλλεγόν ποσόν διέθεσαν διά την περίθαλψιν πτωχής οικογενείας καθ' ύπόδειξιν του «Έλληνικού Φωτός». Συγκεκριμένως ηγοράσθησαν διά την εν λόγω οικογένειαν τρόφιμα και προσέφεραν μέρος του ποσού του άπαιτουμένου διά την άνέγερσιν οικίσκου, εις τον όποιον θα στεγασθή αυτή.

ΑΙ μαθήτριά της Ζ' τάξεως την 21ην Δεκεμβρίου συνοδεύόμεναι υπό της καθηγητρίας των Ν. Μαργκιαννάκη και μιάς έπιμελητρίας έπεσκέφθησαν το Έθνικόν Όρφανοτροφείον πολέμου Καλλιθέας, έμοίρασαν εις τα παιδάκια παιγνίδια και γλυκά και έπαιξαν κουκλοθέατρον.

ΑΙ μαθήτριά της Ε' τάξεως την 22αν Δεκεμβρίου το άπόγευμα συνοδεύόμεναι υπό της καθηγητρίας των Α. Παπαδέδε έμοίρασαν παιγνίδια και γλυκά εις τα παιδάκια πέντε περιπτέρων του Ασκληπιείου Βούλας.

ΑΙ μαθήτριά διαφόρων τάξεων άπέστειλαν την 22αν Δεκεμβρίου παιγνίδια εις Έρυθρόν Σταυρόν Νεότητος, ίνα τα διαθήσιν κατά την κρίσιν του.

Τήν 16ην Δεκεμβρίου ΑΙ μαθήτριά του Γυμνασίου προσέφεραν χρήματα εις τον Έρανον διά την Φανέλλα του Στρατιώτου επίσης δε ΑΙ μαθήτριά των τριών άνωτέρων τάξεων έδοθήσαν τας κυρίας κατά την διενέργειαν του Έράνου.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημ. Σχολείου Καρύτσης Καρπενησίου φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των, του χωρίου και την ιδιάν των. Έχουν σχολ. φαρμακείο και παρέχουν τις πρώτες βοήθειες εις τούς έχοντας ανάγκην. Παρακολουθούν διαλέξεις σχετικές με την υγιεινή και μαθήματα Α' Βοηθειών. Οργανώνουν έορτάς. Έδοθήσαν εις τον έρανον της Φανέλλας του Στρατιώτου και εις τον έρανον του Ε.Ε.Σ. Έχουν σχολ. ταμείο. Έπεσκέφθησαν το Νοσοκομείον Καρπενήσιου και έψυχαγωγήσαν τούς άσθενείς.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημ. Σχολείου Σιδηροχωρίου Κ.

Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημ. Σχολ. Ρεπετίσας, Πωγωνίου Ισοπεδώνουν το προαύλιον του σχολείου.

Juniors of Elem. School Repetistev levelling their playground

Νευροκοπίου φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των, την ιδιάν των και του χωρίου. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Έφύτευσαν 50 πεύκα. Έχουν μαθητικό κενεριο, σχολικό φαρμακείο και παρέχουν τας πρώτας βοήθειες εις τούς έχοντας ανάγκην. Οργανώνουν έορτάς. Έπισκέπτονται τούς άσθενείς συμμαθητάς των.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημ. Σχολείου Ράχης Βερροίας φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των και την ιδιάν των. Έχουν μαθητικό κενεριο. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Περιποιούνται τα κοινοτικά πεύκα.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημ. Σχολείου Χωριστής Δράμας έδόπισαν δρέψας πτωχής οικογενείας.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημ. Σχολείου Βαλανιδιάς Βοΐου φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των, την ιδιάν των και του χωρίου των. Έχουν μαθητικό κενεριο. Καλλιεργούν σχολικό κήπο. Κατά τας έορτάς των Χριστουγέννων άπέστει-

Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί Δημ. Σχολ. Τεμένης με δωρεά δια το Γηροκομείον Αλγίου
Juniors of Elem. School Temenis with gifts for the Home of the aged.

λαν δέματα με ιματισμόν εις τα πτωχά παιδιά της περιφέρειας. Με τα χρήματα του ταμείου των άγόρασαν αδιάδροχον διά τα γραφείον του Σχολείου των.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημ. Σχολείου Αξίου πόλεως Παλινάς περιέφραξαν το σχολ. προαύλιον, εις το όποιον έφύτευσαν δειδρύλλια.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Β' Δημ. Σχολείου Πτολεμαΐδος φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου και την ιδιάν των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Έχουν σχολ. φαρμακείο. Έπισκέπτονται τούς άσθενείς συμμαθητάς των. Προσέφεραν αινά εις το Νοσοκομείον Πτολεμαΐδος κατά τας ήμέρας του Πάσχα. Κατά τας έορτάς των Χριστουγέννων διένειμαν ιματισμόν και γραφικήν ύλην εις πτωχούς μαθητάς.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημ. Σχολείου Φωτεινής Καστοριάς φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των και την ιδιάν των. Περιποιούνται τα δειδρύλλια. Βοηθούν τούς αδυνάτους εις τα μαθήματα μαθητάς.

Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημ. Σχολ. Πουλάτων Κεφαλληνίας έπισκευάζουν τμήμα της κοινοτικής οδού.

Juniors of Elem. School Poulata, Cefallonia repairing a part of the village road

ΛΥΣΙΣ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ κλπ. μήδος Ιανουαρίου

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1) Όμιλος — νίτρον 2) Ο — ταώς — ,Επει — Ο 3) δς — Μικάδος — τι 4) Ους — Μάννα — φθά 5) Ηνία — ΑΕΚ — Ήπαρ — 6) Ψείρα — Όλμος 7) Έμυς — Δήτα 8) Μήλος — Όμοι 9) Κανά — Ιν — Κύων 10) Έμφ — Σφίγξ — δτω 11) Άρ — Τοιάδε — εθ 12) Ό — Λύγξ Όφης — Α 13) Θνητόν — Άμασις. ΜΑΓΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

Λάκκο.

Γιαγιά.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Χρησιμοποιώντας λατινικούς αριθμούς δταν από 1Υ βγάλουμε το Υ μένει 1.

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Νωπό.

ΤΡΙΓΩΝΟ

1) Α 2) Τα 3) Νωε 4) Ψωμί 5) Σάκκα 6) Εύρώπη 7) Στέπες 8) Αίγυπτος. ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Τυρί — Τσάι.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1) Έγεννήθη εις Κωνσταντινούπολιν το έτος 1867.

2) Από τας Συρακούσας.

3) Τους Πεισιπτατίδας.

4) Η Μανίλα.

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Γάτι.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Ό Όγνος — καρδιά — καρδιά.

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Μήλα.

ΣΚΑΛΑ

1) Ια 2) Ινα 3) Ιόπη 4) Ιθάκη 5)

Ιναχος 6) Ιούλιος 7) Ιωάννινα.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1) Τηλέμαχος. 2) Ωσανά 3) Αδ — δτω

— ΗΚ 4) Χέω — Αλε 5) Ιτο — Νήλ

6) Νού — άτι 7) Ιε — άρα — ΩΚ

8) Άνία 9) Ίερούργας.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1) Τραχινία 2) Υετός 3) Λω — ωού

— Αρ 4) Έσω — Αν 5) Μάτι — όρου 6)

Άνά — Αίρ 7) Χά — Άνά — ΑΓ 8) Η

Λητώ 9) Σικελικός.

ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1) Κεφαλληνία 2) Κυπαρισσία 3) Ίε-

ρουσαλήμ 4) Λεξιγριφος 5) Κασάνδρας

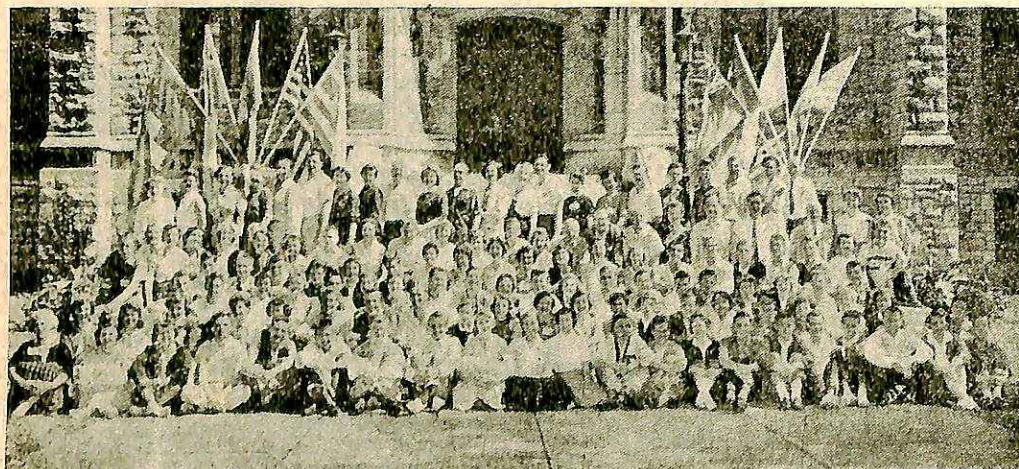
6) Ημικόκλιον 7) Κασταρίκας 8) Άστε-

ριάδης 9) Άργεντινής 10) Δημοσθένης.

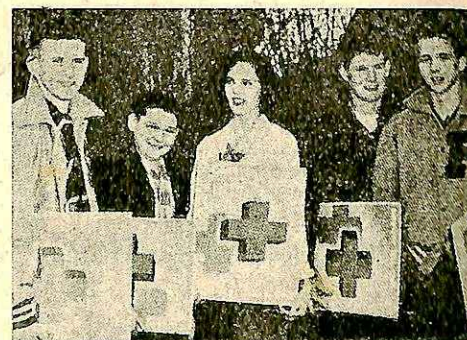
ΚΥΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

1) Βαζελίη 2) Βενζίνη 3) Βελόνη 4)

Βουλή 5) Βολή 6) Βοή.

Από το Συνέδριον Ε.Ε.Σ.Ν. του Κίγκστον Καναδά.
Delegates at the J.R.C. Study center, in Kingston Canada.

Αμερικανοί Έρυθροσταυρίται μοιράζου διαφημιστικά έντυπα διά τον έρανον ύπέρ του Ταμείου βοήθειας Έρυθροσταυριτών.

American Juniors distridute posters for the fund campaign.

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Εἰς ἓν αὐγοπωλείον εἰσήλθον δύο πελάται. Ὁ πρῶτος ἐξ αὐτῶν λέγει στὸν αὐγοπώλην: Ὁ πόσος αὐγὰ ἔχεις θὰ σοὺ πάρω τὰ μισὰ καὶ τὰ μισὰ τῶν μισῶν καὶ ἓνα ἀκόμη. Ὁ δεύτερος τοῦ εἶπεν τὰ ἴδια. Καὶ στὸ τέλος δὲν ἔμεινε κανένα αὐγό. Πόσα αὐγὰ εἶχε στὴν ἀρχή;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΡ. ΚΡΑΒΒΑΡΙΤΗΣ
Γυμν. Εὐπαλίου - Δωρίδος

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Ὁ δάσκαλος ἐρώτησε τὸν Κωστάκη τί εἶναι ὁ Παρνασσὸς καὶ τὰ ἄγραφα, κι' ὁ Κωστάκης τοῦ ἀπήντησε: Κύριε, ὁ Παρνασσὸς εἶναι τὸ καφενεῖον τῆς γειτονιάς μου καὶ τὰ ἄγραφα αὐτὰ ποὺ δὲν γράφονται.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΚΩΤΣΙΟΜΥΤΗΣ
Α' Γυμν. Ἀρρ. Τριπόλεως

ΕΛΛΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟΝ

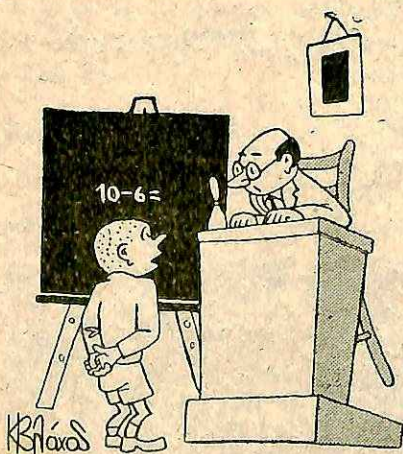
Ὅποιος τοποθετήσῃ, ὅπου εἶναι παύλα, σύμφωνα θὰ εὕρῃ ἀμέσως μίαν λαϊκὴν παροιμίαν.

Ὁ α — α — α — η — — ε —
— — — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — — —

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ
Γυμν. Ἀρρ. Ἀρρ.

ΦΤΕΡΩΤΕΣ ΣΥΛΛΑΒΕΣ

Ἀπὸ τὴν κάθε λέξι ποὺ βλέπετε

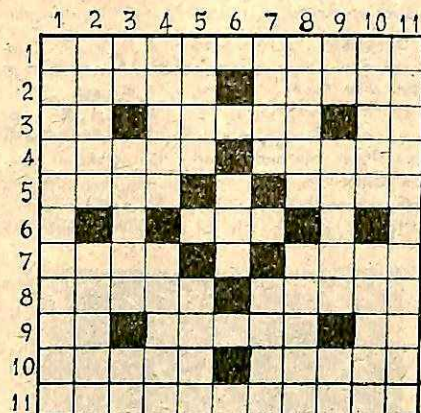

— Δὲν μοὺ λές, Κωστάκη, ἂν ἀπὸ τὰ δέκα δαμάσκηνα ποὺ ἔχεις, φᾶς τὰ ἔξη, πόσα θὰ σοὺ μείνουν;
— Μὰ δὲν μοὺ ἀρέσουν τὰ δαμάσκηνα καὶ δὲν θὰ φάω κανένα, κύριε.

κρατήστε δύο συνεχῆ γράμματα γιὰ νὰ σχηματίσετε τὸ ὄνομα ἑνὸς αὐτοκράτορος.

Αἰγίνα Ἀπόστολοι Ἐλέφας Λέων
ANNA ΚΑΚΟΥΛΙΔΟΥ
Γυμν. Θηλ. Καλλιθέας

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1) Χαροποιεῖ τοὺς ἐμπορευομένους. 2) Πεπρωτὴ ἐδάφη — Νησιῶν τοῦ Ἰονίου. 3) Νότα — Μέρους τοῦ ὄλου — Ἀντιθ. σύνδεσμος (ἀντιστρ.). 4) Ἀναφ. ἀντωνυμία — Τόπος συναντήσεως τῶν ἀρχαίων, 5) Ὁρυκτὸν (αἰτ., δημ.) — Φωνήεν (ἀντιστρ.). 6) Ἀριθμητικόν. 7) Ἀμερικανὸς πρωτοπόρος τῆς ἀεροπορίας — Βέλγος μαθηματικός. 8) Γυναικεῖο ἀνατολίτικο ὄνομα (γεν.) — Κρεμαστὴ γέφυρα τῆς Ἰταλίας. 9) Τὰ σύμφωνα τοῦ σαναοῦ — Μοιάζει μὲ κάποιον καταπηκτικὰ (αἰτ.). — Γαλλικὸν γράμμα. 10) Ἐπρόδωσε γιὰ 30 ἀργύρια (γεν.) — Παιδικὴ ὁμάς μεγάλου συλλόγου. 11) Γίνεται καὶ μὲ νοήματα.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1) Ὅλοι τὴν ἀποζητούμε (ὄν.). 2) Τὴν ἐδίδαξε ὁ Χριστὸς — Ἑταῖρος (γεν.). 3) Ἀρθρο — Πάντες (δοτ. δημ.). — Χοῖρος (αἰτ.). 4) Χαιρετισμὸς — Δεικτικὴ ἀντωνυμία (θηλ.). 5) Ἰαματικόν — Ἀνέπαφη (αἰτ.). 6) Ἀριθμητικὸν σημείον. 7) Πρωτεύουσα μὲ δόντια — Ἀπλό. 8) Καλὸς (δοτ. ἀντιστρ.). — Βιασύνη (δημ.). 9) Κητικόν — Κλωστή (δημ. αἰτ.). — Νημάτιον. 10) Ἐδωσε τ' ὄνομά του σ' ἓνα πέλαγος (δοτ.) — Μέρους συγκεντρώ-

σεως. 11) Προηγείται τῆς παρελάσεως.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Σ. ΔΗΜΗΤΗΣΙΑΝΗΣ
Γυμν. Παράρτημ. Ζ' Ἀρρ. Βύρωνος

ΣΚΑΛΑ

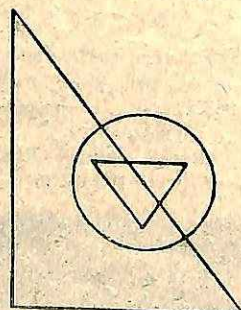
1. Δ . . .
2. Δ
3. Δ
4. Δ
5. Δ
6. Δ
7. Δ
8. Δ
1. Ἀριθμητικὸν ἐπίρρημα
2. Πατὴρ τῶν ἀρχαίων θεῶν τοῦ Ὀλύμπου
3. Σχηματίζεται εἰς τὰς ἐκβολὰς ὀρισμένων ποταμῶν
4. Ξακουστὸν μαντεῖον εὐρισκόμενον εἰς Βοιωτίαν
5. Βασιλεὺς τῶν Περσῶν
6. Ποταμὸς τῆς Βουλγαρίας
7. Ἀνδρικὸν ὄνομα
8. Σπουδαῖος ρήτωρ τῶν Ἀθηναίων κατὰ τὸν 4ον π.Χ. αἰῶνα
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΡΑΣΤΕΡΓΙΟΣ
Γυμν. Λεωδεῖας

Κράτος εἶμαι Ἀσιατικὸν
κι' ἂν μοὺ ἀλλάξῃς τὸ τελικὸν
θὰ κάμῃς μέσ' εἰς ἓν λεπτὸν
ἄλλο κράτος γειτονικόν.

ΠΕΤΡΟΣ Ι. ΚΑΛΥΒΑΣ
Γυμν. Ἱεραπέτρας

ΜΟΝΟΚΟΝΔΥΛΙΑ

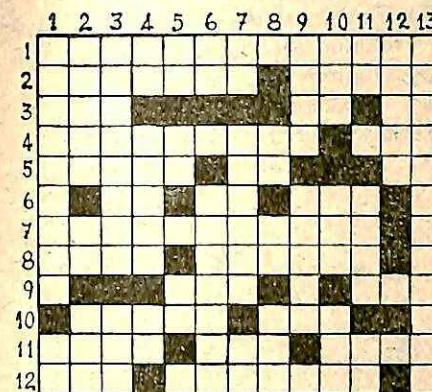
Πῶς μπορεῖτε νὰ σχηματίσετε τὸ παρακάτω σχῆμα μὲ μονοκονδυλιά, δηλαδὴ χωρὶς νὰ περάσῃ τὸ μο.

λύθῃ δυὸ φορές ἀπ' τὴν ἴδια γραμμὴ καὶ χωρὶς νὰ κοπῇ πουθενὰ ἢ γραμμὴ σας;

ΤΑΣΟΣ Θ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
Γυμν. Ἐλευσίνας

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1) Τὸ χρησιμοποιοῦν οἱ γιατροί.
2) Ἀπροσποίητος. — Ἰσπανικὸ ὄνομα. 3) Α Μ Π — Προσωπικὴ ἀντωνυμία — Προτρέπει. 4) Ἀρχαία ἡγεμονία. — ὁ ΟΗΕ ἀνάστατος 5) Μέλος τοῦ σώματος — Βυζαν. νότα. — Ἐὰν προφεροῦν ὡς δύο νότα σχηματίζεται ὄνομα μεγάλου ἀνδρὸς κλητ. 6) Πρόθεσις (ἀγγλ.). Τὸ «ὦλ ράϊτ» ἀμερικανιστὶ (ἀντεστρ.) — Ἀντων. (δοτ.). 7) Ὑπάρχουν στὶς μεγάλες πόλεις (γεν. πληθ.). 8) Γενικὴ ἀορίστου ἀντωνυμίας — Πόλις τῆς Γαλλίας. 9) Ἐχει πολλοὺς συνδρομητὰς (ἀντεστρ.) — Ποιητικὴ ἔκφρασις ζωῶν. 10) Θελασσινὸ σκάφος — Ἀντωνυμία (πληθ.). 11) Προσφιλὲς πρόσωπο — Μικρὸ ὄνομα μεγάλου ἀστynomικοῦ — Ὑποδιαίρεσις. 12) Ἡρώς Τρωϊκοῦ πολέμου (κλητ.) — θρήνος.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1) Παλαιότερον ἐχρησιμοποιοῦσαν βδέλλες γι αὐτὴν. — Ἐκφρασις δισταγμοῦ. 2) Στάδιο μεταμορφώσεως ἐντόμων — Ἐὰν διπλασιασθῇ ἔδρασε στὴν κατοχὴ — Σύνδεσμος 3) Καταπραυντικόν — Πρόθεσις. 4) ΠΙ — Ἀπόγονος — Εὐωδιάζουν. 5) Ἐὰν προφεροῦν σχηματίζουν λέξιν ἀπὸ ἓνα «ὄραμα» — Ὅ,τι καὶ τὸ 2 καθ. β' — ΑΚ. 6) Δύο ὁμοία φωνήεντα — Ἐνα χρώμα. 7) Ἀντωνυμία — Ὑπάρχουν τέσσαρες — Ὅ,τι καὶ τὸ 5 ὀριζ. β' (ἀντεστρ.). 8) Ἀντεστραμμένον ἄρθρον — Πρόθεσις — Διευκολύνει τὴν ἐπαφὴν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. 9) Μάρκα ὀρεκτικοῦ. — Φημίζεται γι αὐτὸν ἡ Ἀττικὴ. 10) Ἐταιρία συγκοινωνίας — ...καὶ ἀβλαβή — Λατινικὸ ρῆμα. 11) Δύο ὁμοία σύμφωνα — Γ' αὐτὰ πηγαίνουμε στὴν ἀγορὰ — Κλωστή. 12) Αὐτὸς ἀποτελεῖ τὸ κάθε κράτος (ἐ-

νάθρ.). 13) Ἐκεῖ πηγαίνουν οἱ ἄρρωστοι.

MIX. ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ
Β' Γυμν. Ἀρρ. Πειραιῶς

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

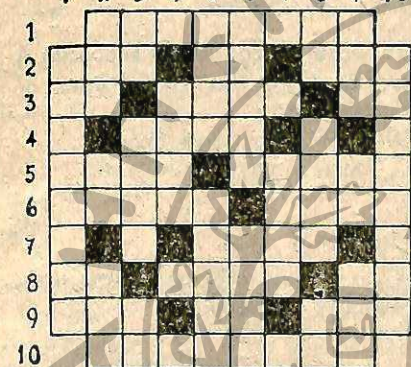
ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1) Κλάδος ἐπιστήμης, ποὺ ἀσχολεῖται μὲ τὰ ζῶα. 2) Τροπικὸ ἐπίρρημα — Μόριο — Δηλητήριο. 3) Τελικὸς σύνδεσμος (δημ.) — Σφαῖρα — Ἀνθ. 4) Προστ. ὀριζ. β' τοῦ πίπτω. 5) Ἀντίθετον τοῦ κλαῖω — Εὐγλωττος ὁμιλητής. 6) Αἰσθήσις (δημ.) — Τὰ φοροῦν οἱ ἱερεῖς. 7) Ποντικοὶ (γεν. πληθ.). 8) Ἀρθρο (θηλ. πληθ.) — Ἀντωνυμία προσωπικὴ — Ἀπαγορεύει. 9) Τελικὸς σύνδεσμος — Ὑγρὸ σύμφωνο — Ἡ τὰν ἢ ἐπὶ... 10) ἀνυπερβλητές.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1) Κινδυνεύω νὰ τὸ πάθω, (ὁρ. ἐνεστώτος), ὅταν κολυμβῶ. 2) Ζητοῦν καὶ αὐτὰ τὴν ἀγάπην μας — μουσικὴ νότα (ἀντ.) — τελικὸς σύνδεσμος. 3) Τελικὸς σύνδεσμος. — Τὴν βλέπομε καὶ εἰς τοὺς τάφους — Πρόθεσις. 4) Τελευταῖως. 5) Πλήθος κόσμου — Μονὰς χρόνου. 6) ἀναφ. ἀντωνυμία — Τέκνον. 7) Γενναῖος. 8) Δύο ὁμοία φωνήεντα. — Χρονικὸς σύνδεσμος — ἄρθρον. 9) Τὰ δύο τρίτα τῆς λέξεως τραγουδιστῆς (ἀρχαία). — καθὼς — Προσωπικὴ ἀντων. 10) Ἀρχηγός.

ΣΚΑΛΑ

ΙΩΑΝΝΗΣ Σ. ΚΑΣΑΠΙΔΗΣ
Γυμν. Παράρτημα Ζ' Ἀρρ. Βύρωνος

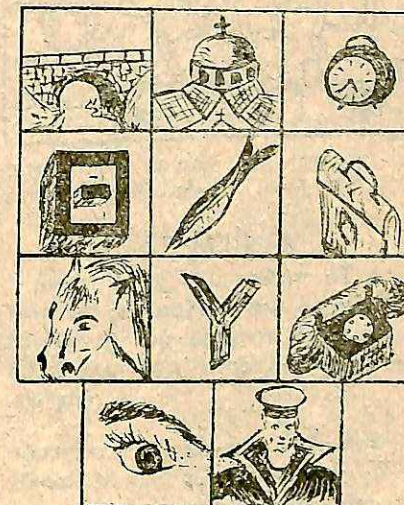
ΣΚΑΛΑ

1. Α — Σ
2. Α — — Σ
3. Α — — — Σ
4. Α — — — — Σ
5. Α — — — — — Σ
6. Α — — — — — — Σ
7. Α — — — — — — — Σ
1. Θάλασσα (ἀρχαία)

2. Ποταμὸς τῆς Ἀλβανίας
3. Τὸ γεφύρι τῆς
4. Ἀρχων, ἡγεμὼν
5. Ὁ μέγιστος τῶν ζωγράφων τῆς ἀρχαιότητος
6. Κράτος τῆς Ἀφρικῆς
7. Θεὸς τῆς Ἰατρικῆς

ΜΑΡΙΑ ΧΡ. ΚΡΑΒΒΑΡΙΤΗ
Γυμν. Εὐπαλίου - Δωρίδος

Ἐὰν εὕρετε τὴν σωστὴν ὀνομασίαν τῶν ἀνωθεν εἰκόνων καὶ τοποθετήσετε τὰ ἀρχικὰ γράμματα ἐκάστης εἰκόνος θὰ σχηματίσετε ἓνα ἀρχαῖον ρητόν.

ΦΩΤΙΟΣ ΛΑΤΣΟΥΔΗΣ
Β' Γυμν. Ἀρρ. Πειραιῶς

Νὰ συναρμολογηθοῦν οἱ συλλαβὲς αὐτὲς ὥστε νὰ σχηματισθοῦν τὰ ὀνόματα 7 ὁρέων τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας.

ΡΑ ΛΑ ΒΕ
ΒΑ Ε ΠΙ ΤΑΙ Α
ΛΙ ΟΥ ΓΑ Ι ΑΛ
Α ΠΕΙΣ Α
ΝΟΣ ΡΕΣΤ Ι ΜΑ

ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΚΑΡΑΜΕΤΣΥΝΗΣ
Γυμν. Γρεβενῶν

ΑΠΟΚΕΦΑΛΙΣΜΟΣ

Εἶμαι δημητριακὸ κι ἂν μὲ ἀποκεφαλίσῃς εὐθὺς μὴ πόλι εὐρωπαϊκὴ μπροστὰ σου θ' ἀντικρύσῃς.

ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

1) Εἶμαι νῆσος τῆς Ἑλλάδος κι' ἂν μ' ἀλλάξῃς ἓνα γράμμα, εὐθὺς μὴ ἄλλη νῆσος τῆς Ἑλλάδος θὰ παρουσιασθῇ ἐν τῷ ἄμα.

Γεώργ. Σ. Λαζανάκης
Γυμν. Πόμπιας Κρήτης

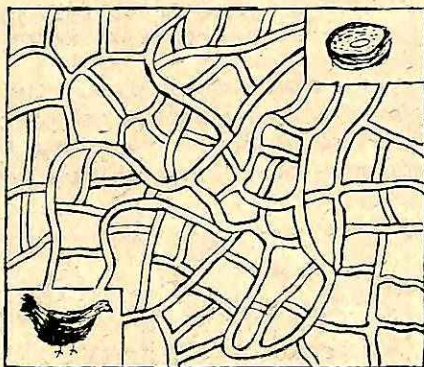
ΣΤΟΙΧΕΙΟΓΡΙΦΟΣ

Εἶμαι ἀπ' ἔξω ἀπ' τὸ κεφάλι κι' ἂν προσθέσῃς νέο κεφάλι εἶμαι μέσα στὸ κεφάλι.

Ι. ΛΑΜΠΡΙΝΙΔΗΣ καὶ Ε. ΒΑΚΑΚΗΣ
Γυμν. Μαροθακάμπου

ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ

Ἡ κόττα αὐτὴ θέλει νὰ γενήσῃ τὸ αὐγὸ τῆς. Ὅμως θρίσκεται μακριὰ ἀπὸ τὴν φωλιά τῆς. Μπορεῖτε ἐσεῖς νὰ δείξετε τὸν πιὸ σύντομο δρόμο;

ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ
ΣΤ' Γυμν. Ἀρρένων Θεσσαλονίκης

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

1) Τὸ πρῶτό μου ἀγνὴ τροφή
τὸ δεύτερο καὶ ὁ Χριστὸς τὸ ἦπτε
ὅλο μαζί ἡ πατρίδα μου ἡ ναυτική
πού σπῆν ἱστορία μας μιὰ δόξα
(ἀφήκε.

Ἐπὶ πῆρξα μεγάλος τραγουδι-
(στὴς τῆς λευτεριάς
μὰ στὸ τραπέζι θὰ μὲ βρῆς
κι' ἔλα νὰ μὲ φᾶς.

Τὸ ἀρσενικό μου βουνὸ μὲ δόξα ἔλ-
(ληνική
τὸ θηλυκό, ἀπλή γραμμὴ καὶ τίποτ'
(ἄλλο
τὸ οὐδέτερό μου τὴ σκέψι σου θὰ
(πῆ.

Ἐνα γράμμα ἔδωσα στὴ συντροφιά
καὶ ἠπειρος μεγάλη ἐγίνε παιδιά.
ΘΩΜΑΣ ΕΥΘ. ΛΑΤΣΟΥΔΗΣ
Γυμν. Γαλαξειδίου

ΣΚΑΛΑ

1. — Σ
2. — — Σ
3. — — — Σ
4. — — — — Σ
5. — — — — — Σ
6. — — — — — — Σ
7. — — — — — — — Σ
8. — — — — — — — — Σ
9. — — — — — — — — — Σ
10. — — — — — — — — — — Σ
11. — — — — — — — — — — — Σ

1. Κατάληξις γ' κλίσεως
2. Ἄρθρον τῆς δημοτικῆς
3. Ὑποτακτικὴ ἀρχαίων «σηκώσης»

Ἡ κόττα «λαὸς ἦ...

5. Εἶναι στὰ πλοῖα
6. Ἡμίθεος Δωριέων
7. Ποταμὸς τῆς Ἀσίας
8. Πολὺ κοντὸς
9. Θεὰ ἀρχαίων
10. Σῆμα βοηθείας.
11. Ὑποτακτικὴ τοῦ εἰμί

ΑΝΤ. ΛΙΒΑΝΟΣ
Α' Γυμν. Ἀρρ. Πειραιῶς

ΣΚΑΛΑ

1. Γ —
2. Γ — —
3. Γ — — —
4. Γ — — — —
5. — — — — —
6. Γ — — — — —
7. Γ — — — — — —

1. Οὐράνιον σῶμα
2. Διότι
3. Θεὰ
4. Μυστήριον
5. Γερμανὸς ποιητῆς
6. Γνωστὴ ἡ γέφυρά του (ὄν.)
7. Γνωστὸς ρυθμὸς

ΕΛΕ. Γ. ΛΙΒΑΔΑ
Γυμν. Θηλ. Ἀργυροστολίου

Ὁ Κώστας εἶναι ἀδελφὸς τοῦ
παιδιοῦ τῆς γυναικὸς, τοῦ πατέρα
τοῦ Γιάννη.

Τί τὸν εἶχε ὁ Γιάννης τὸν Κώ-
στα;

Ὁ Καθηγητὴς, πρὸς τὸν τιμωρη-
μένο μαθητὴ: Αὐτὸ νὰ σοῦ γίνῃ
μάθημα κι' ἄλλη φορὰ νὰ ξέρῃς τὴ
θέσι σου. Τιμωρημένος. Τὴν ξέρω
κύριε, καθηγητά. Εἶναι στὸ μέσον τοῦ
τελευταίου θρανίου.

Ὁ καθηγητὴς: Πρὶν ἐφευρεθῇ ἡ
ναυτικὴ πυξὶς πῶς ἐταξίδευαν οἱ
θαλασσοπόροι;

Ἡ μαθήτρια: Διὰ ξηρὰς.
ΛΙΤΣΑ ΜΠΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
μαθ. 32ου Δημ. Σχολ. Β' Περιφ. Ἀθηνῶν

ΑΙΝΙΓΜΑ

Εἶναι γλυκὸ σὰν μέλι οὔτε που-
λιέται οὔτε ἀγοράζεται.

ΝΙΚ. ΜΠΟΛΑΣ
Β' Γυμν. Βόλου

Ποταμό, ἂν θῆς νὰ δῆς ἀπὸ νῆσο
τῶν Κυκλάδων βγάλε Δ βάλε Ν διὰ
νὰ σχηματισθῇ.

ΝΙΚ. ΠΑΛΗΟΥΡΑΣ
Β' Γυμν. Βόλου

- 1) Κ — — — Σ
- 2) Κ — — — — Σ
- 3) Κ — — — — — Σ
- 4) Κ — — — — — — Σ
- 5) Κ — — — — — — — Σ

- 1) Βασιλεὺς τῆς Περσίας.
- 2) Τὸ μεγαλύτερο νησί τῆς ἀνα-
τολικῆς Μεσογείου.
- 3) Πυρπολητὴς τοῦ 21.
- 4) Ποδοσφαιριστῆς.
- 5) Κάτοικος τῆς Κιρκασίας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΗΤΣΗΣ
Γυμν. Ἀγνάντων

ΣΚΑΛΑ

- 1) Σ...
- 2) Σ...
- 3) Σ....
- 4) Σ.....
- 5) Σ.....
- 6) Σ.....

- 1) Καταισφύρει τὰ ρούχα.
- 2) Λόφος Ἱερουσαλήμ.
- 3) σύζυγος Ἀβραάμ.
- 4) Πόλις Μακεδονίας.
- 5) Πόλις Λακωνίας (γεν.).
- 6) Προφήτης.

ΕΛΕΥΘ. ΜΠΟΒΟΛΟΣ
Γυμν. Ἀγνάντων

Εἶμαι πόλις,
μ' ἂν ἓνα γράμμα μοῦ βγάλῃς
καὶ τὸν τόνο ἀνεβάσῃς
εἰς τὸν κῆπο θὰ μὲ βρῆς.

ΘΩΜΑΣ ΜΑΤΤΙΟΣ
7ον Δημ. Σχολ. Κερκύρας

3, 13, 24, 8; 9; 18; 1; 20; 19; 24

Ἄν ἀντικαταστήσετε διὰ γραμ-
μάτων ἀντιστοίχων τοὺς ἀριθμοὺς
θὰ ἔχητε ἓνα ἀρχαῖον ρητόν, γε-
γραμμένον εἰς τὸ Μαντεῖον τῶν
Δελφῶν.

Α. ΛΑΔΑ
Γυμν. Ληξούριου

ΠΡΟΣΘΕΣΙΣ

Προσπαθήσατε νὰ τοποθετήσετε
τοὺς 12 ἀριθμοὺς: 2, 4, 5, 6, 7;
8, 9, 10, 11, 12; 13 καὶ 15 μέσα
στὰ τετραγωνίδια τοῦ σχεδίου κα-
τὰ τρόπον ὥστε οἱ τέσσερες ἀριθ-
μοὶ κάθε στῆλης νὰ σᾶς δίνουν κα-
θέτως τὸ ἄθροισμα 34.

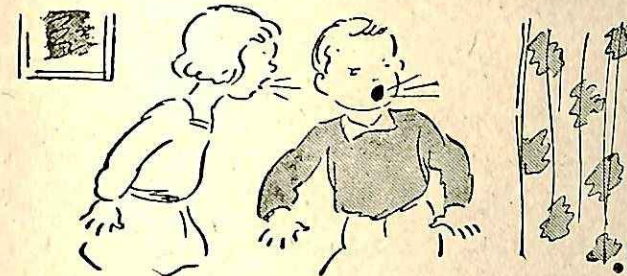
34	34	34	34

ΒΕΛΗΣΣΑΡΙΟΣ Δ. ΚΥΡΟΜΙΤΗΣ
Γυμν. Ἀρρ. Ἀρτῆς

Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ Κ' Η ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ

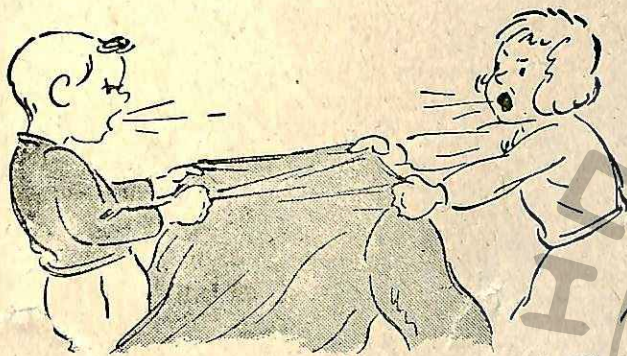
Ὑπὸ ΑΝ. ΒΩ.

Ὁ πιτσιρίκος ὁ Κωστής καὶ ἡ μικρὴ Γιαννούλα
δὲν ἔχουνε κακὴ ψυχὴ οὔτε κακὴ καρδούλα.
Ἄλλ' ἔχουνε κι' οἱ δύο τοὺς τὸ προμερὸ ἐλάττωμα
νὰ φέρνουνε στὸ σπίτι τοὺς μεγάλο ἀνακάτωμα.

Καὶ τώρα μὲ τὶς Ἀπακρῆς, τ' ἀπόγευμα θὰ βά-
νουνε τὶς χάρτινες μουτσούνες τοὺς καὶ μὴ ρωτᾶς τί
κάνουνε... —

Τὸ Σάββατο — νὰ τὰ χαρῶ
τέτοιον ἐσπῆσανε χορό,
πού κάνουνε παράπονα ὅλα τὰ δόλια τ' ἄτομα,
πού κατοικοῦν, ἀλλοίμονο, στὸ ἀπὸ κάτω πάτωμα.

Προχθὲς, γιὰ νὰ μαισκαρευτοῦν, λέγανε «τὶ νὰ βάλω»,
καὶ μιὰ ζακέτα τῆς γιαγιάς μαζί κι' οἱ δύο πιάσανε.
Καὶ τέτοιο τότε ἄρχισαν ξεφωνητὸ μεγάλο,
πού ἀκόμα κι' οἱ ἀντικρυνοὶ γειτόνοι τοὺς τὰ χάσανε!

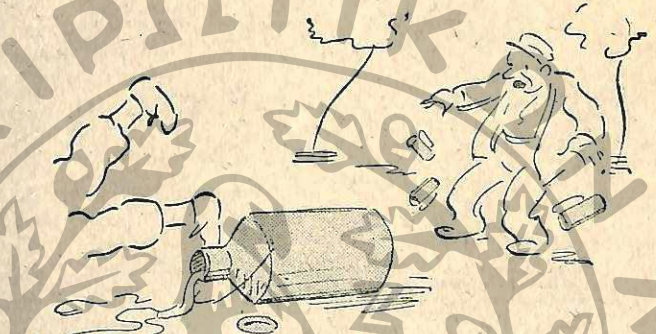

Ἄ, Κωστήκη καὶ Γιαννούλα, κόψτε πιά τὴ φασαρία.
Παίξτε, ναί. Μὰ ὄχι ἔτσι, σὺν τ' ἀνήμερα θηρία.
Μὴν τοὺς ἄλλους ἐνοχλεῖτε, πρέπει νὰ σάστε εὐγενεῖς.
Παίξτε. Μὰ τὴν τόση τρέλλα δὲν τὴν συγχωρεῖ κανεὶς.

Μόλις στὸ σπίτι δηλαδὴ ἀπ' τὸ σχολεῖο γυρίζουνε,
παίζοντας τόσο θορυβοῦν καὶ τόσο ξεφωνίζουνε,
πού ἀκόμα καὶ ὁ μπάμπα - Ζεὺς ἂν ἐδρουτοφωνοῦσε,
νὰ τοὺς σκεπᾶσῃ τὶς φωνὲς ποτὲ δὲ θὰ μπορούσε!

Ἔ, ναί, δὲ λέω, σὺν παιδιὰ νὰ παίζουν νὰ γελᾶνε,
ἀλλὰ μὲ μέτρο πάντοτε καὶ κάποια φρονιμάδα.
Ὅμως οἱ δύο τοὺς παίζουνε ὅποια καὶ ὥρα νᾶναι,
καὶ δὲς τοῦ ντέφια καὶ στριγγλιές καὶ χτύποι στὴν
(ἀράδα.)

Κι' ἂν τοὺς μαλώσῃ ὁ μπαμπᾶς καὶ ἡ μαμὰ κ' οἱ ἄλλοι,
γιὰ μιὰ σπιγμούλα στοματοῦν καί... ξαναρχίζουν πάλι.

Καὶ χθὲς πάλι, ἐνῶ περνοῦσαν ὁ δρομὸς τοὺς τρεχάλα
χαρτοπόλεμο πετώντας, ἔγινε ἓνας σωματᾶς...
γιατὶ σκόνησε ὁ Κωστήκης σ' ἓνα ντανικὲ μὲ γάλα,
κι' ὕστερα τοὺς κυνηγοῦσε μισὴ ὥρα ὁ γαλατᾶς!

ΤΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ.

ΣΤΙΧΟΙ
ΛΑΚΗ ΠΑΠΑΔΗΜΑ.

Μουσική
ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Γοργά.

1. Ἦρ- δε, παι- διὰ τὸ καρ- να- βά- λι — Νὰ, ἡ τρελ-
ἔμ- πρὸς, λοι- πόν, μα- σκα- ρε- μέ- νοι — Καὶ μέ χα-
λή Ἀ- πο- κρη- ά — Πιᾶ- στε χο- ρὸ, μι- κροῖ, με- γά- λοι —
ρού- με- νη καρ- διὰ — Στὸ γλέν- τι πού- μᾶς πε- ρι- μέ- νη —
Κά- δε μᾶς λύ- πη μα- κρυ- ά —
Ὅ- λοι ἄς τρέ- ξου- με, παι- διὰ! —
Ἦρ- δες πᾶ- λι, Καρ- να- βά- λι — νὰ μᾶς πᾶ- ρης
τὸ μυα- λό — Μὲ χο- ροὺς καὶ μέ- τρα γού- δια —
Kar- va- — λι — μᾶς — ὅ! —

Μετ' τῆς Ἀπόκριας τὴν τρέλλα
Ποῦναι τὸ χρόνο μιὰ φορά
Παῖξε Παληάτσο μου καὶ γέλα
Νὰ μᾶς σκορπίσῃς τὴ χαρά.

Ἦρθες πάλι, Καρναβάλι, κ.λ.π.

Ὅλοι μὲ κέφι δά γλεντήσουν
Αὐτὴ τὴν ὥμορφη γιορτὴ
Καὶ σερπαντίνες δά σκορπίσουν
Χρωματιστές καὶ κομφετί.